

ප්‍රායෝගික හා තාක්ෂණික කුසලතා

ගුරු මාරුගෝපදේශය

9 වන ගේතීය

(2018 වර්ෂයේ සිට ක්‍රියාත්මක වේ.)

තාක්ෂණ අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව
විද්‍යා හා තාක්ෂණ පියාය
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
මහරගම
ශ්‍රී ලංකාව
www.nie.lk

ප්‍රායෝගික හා තාක්ෂණික කුසලතා

**ශ වන ශේෂීය
ගුරු මාර්ගෝපදේශය**

ප්‍රථම මූල්‍ය - 2017

© ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

ISBN

තාක්ෂණ අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව
විද්‍යා හා තාක්ෂණ පීඩිය
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය.
ශ ලංකාව

වෙබ් අඩවිය : www.nie.lk
ඊ-මේල් : info@nie.lk

මූල්‍ය :

ඡායාපදන ජනරාල්තුමියගේ පණිවිධිය

ජාතික ඡායාපදන කොමිෂන් සහාව විසින් නිරදේශීත ජාතික ඡායාපදන අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම සහ පොදු නිපුණතා සංවර්ධනය කිරීමේ මූලික අරමුණ සහිත ව එවකට පැවති අන්තර්ගතය පදනම් වූ විෂයමාලාව තවිකරණයට හාජනය කොට වර්ෂ අටකින් යුතු වතුයකින් සමන්විත නව නිපුණතා පාදක විෂයමාලාවහි පළමු අදියර, වර්ෂ 2007 දී ජාතික ඡායාපදන ආයතනය විසින් ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රාථමික හා ද්විතීයික ඡායාපදන ක්ෂේත්‍රයට හඳුන්වා දෙන ලදී.

පර්යේෂණවලින් අනාවරණය වූ කරුණු ද, ඡායාපදනය පිළිබඳ ව විවිධ පාර්ශවයන් ඉදිරිපත් කළ යෝජනා ද පදනම් කොට ගෙන සිදු කරන ලද විෂයමාලා තාර්කිකරණය කිරීමේ ක්‍රියාවලියක ප්‍රතිඵලයක් ලෙස විෂයමාලා වතුයේ දෙවැනි අදියර ඡායාපදන ක්ෂේත්‍රයට හඳුන්වා දීම 2015 වසරේ සිට ආරම්භ කර ඇත.

මෙම තාර්කිකරණ ක්‍රියාවලියේ දී සියලු ම විෂයයන්ගේ නිපුණතා පදනම් මට්ටමේ සිට උසස් මට්ටම දක්වා ක්‍රමානුකූල ව ගොඩ තැනීම සඳහා පහළ සිට ඉහළට ගමන් කරන සිරස් සංකලනය හාවිත කර ඇති අතර විවිධ විෂයයන්හි දී එක ම විෂය කරුණු තැවත ඉදිරිපත්වීම හැකිතාක් අවම කිරීම, විෂය අන්තර්ගතය සීමා කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කළ හැකි දිජ්‍යාලු විෂයමාලාවක් සැකසීම සඳහා තිරස් සංකලනය ද හාවිත කර ඇත.

ගුරු හවතුන්ට පාඨම් සැලසුම් කිරීම, ඉගෙනුම්-ඉගෙන්වීම් ක්‍රියාවලියෙහි සාර්ථකව නිරත වීම, පන්ති කාමර මිනුම් හා ඇගයීම් ප්‍රයෝජනවත් පරිදි යොදා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය වන මාර්ගෝපදේශ ලබාදීමේ අරමුණින් නව ගුරු මාර්ගෝපදේශ හඳුන්වා දී ඇත. පන්ති කාමරය කුල දී වඩාත් එලදායී ගුරුවරයෙකු ලෙස කටයුතු කිරීමට මෙම මාර්ගෝපදේශ උපකාරී වනු ඇත. සිපුන්ගේ නිපුණතා වර්ධනය කිරීම සඳහා ගුණාත්මක යෙදුවුම් හා ක්‍රියාකාරකම් තෝරා ගැනීමට ගුරුවරුන්ට අවශ්‍ය නිධ්‍යස මෙමගින් ලබා දී තිබේ. එමෙන් ම නිරදේශීත පාය ගුන්ථවල ඇතුළත් වන විෂය කරුණු පිළිබඳ ව වැඩි බර කැබේමක් මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශවල අන්තර්ගත නොවේ. එම නිසා මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශය වඩාත් එලදායී වීමට නම් අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සකසා ඇති අදාළ පාය ගුන්ථ සමග සමාගම් ව හාවිත කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

තාර්කිකරණය කරන ලද විෂය නිරදේශ, නව ගුරු මාර්ගෝපදේශ හා නව පාය ගුන්ථවල මූලික අරමුණු වන්නේ ගුරු කේන්දුය ඡායාපදන රටාවෙන් මේ සිපු කේන්දුය ඡායාපදන රටාවක් හා වඩාත් ක්‍රියාකාරකම් මත පදනම් වූ ඡායාපදන රටාවකට එළඟීම මගින් වැඩි ලෝකයට අවශ්‍ය වන්නා වූ නිපුණතා හා කුසලතාවන්ගෙන් යුතුක් මානව සම්පතක් බවට දිජ්‍යාලුව සංවර්ධනය කිරීමයි.

නව විෂය නිරදේශ සහ ගුරු මාර්ගෝපදේශ සම්පාදනය කිරීමේ දී ජාතික ඡායාපදන ආයතනයේ ගාස්ත්‍රීය කටයුතු මණ්ඩලයේ ද, ආයතන සහාවේ ද, රවනයේ දී දායකත්වය ලබා දුන් සියලු ම සම්පත්දායකයින් හා වෙනත් පාර්ශවයන්ගේ ද ඉමහත් කැපවීම ඇගයීමට ද මෙය අවස්ථාවක් කර ගනු කැමැත්තෙමි.

ආචාර්ය ජයන්ති ගුණසේකර

අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්

ජාතික ඡායාපදන ආයතනය

මහරගම.

නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්තුමාගේ පණිවිඩය

අතිතයේ සිට ම අධ්‍යාපනය නිරන්තරයෙන් වෙනස් වීම්වලට හාජනය වෙමින් ඉදිරියට ගමන් කරමින් තිබුණි. මැත යුතුයේ මෙම වෙනස් වීම දැඩි ලෙස දිසු වී ඇත. ඉගෙනුම් ක්‍රමවේදවල මෙන් ම තාක්ෂණීක මෙවලම් හාවිතය අතින් හා දැනුම් උත්පාදනය සම්බන්ධයෙන් ද ගත වූ දශක දෙක තුළ විභාල පිබිදීමක් දක්නට ලැබුණි. මේ අනුව ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය ද 2015 ට අදාළ අධ්‍යාපන ප්‍රතිසංස්කරණ සඳහා අප්‍රමාද ව සුදුසු පියවර ගනිමින් සිටි. ගෝලීය ව සිදු වන වෙනස්කම් ගැන හොඳින් අධ්‍යයනය කර දේ සිය අවශ්‍යතා අනුව අනුවර්තනයට ලක් කර සිංහ කේන්ද්‍රය ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ප්‍රවේශය පාදක කර ගනිමින් නව ව්‍යුහමාලාව සැලසුම් කර පාසල් පද්ධතියේ නියමුවන් ලෙස සේවය කරන ගුරු හවතුන් වන ඔබ වෙත මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශය පුද් කරන්නේ ඉතා සතුවිනි.

මෙවැනි නව මග පෙන්වීමේ උපදේශන සංග්‍රහයක් ඔබ වෙත ලබා දෙන්නේ ඒ මගින් ඔබට වඩා හොඳ දායකත්වයක් ලබා දිය හැකිවේය යන විශ්වාසය නිසා ය.

මෙම උපදේශන සංග්‍රහය පන්ති කාමර ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියේ දී ඔබට මහඟ අත්වැලක් වනවාට කිසිම සැකයක් නැත. එසේ ම මෙය ද උපයෝගී කර ගනිමින් කාලීන සම්පත් ද්‍රව්‍ය හාවිතයෙන් වඩාත් සංවර්ධනාත්මක ප්‍රවේශයක් ඔස්සේ පන්ති කාමරය හසුරුවා ගැනීමට ඔබට නිදහස ඇත.

ඔබ වෙත ලබා දෙන මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශය මැනවින් අධ්‍යයනය කර වඩා නිර්මාණයීලි දරු පරපුරක් බිජි කර ශ්‍රී ලංකාව ආරථීක හා සමාජීය අතින් ඉදිරියට ගෙන යාමට කැපවීමෙන් යුතුව කටයුතු කරනු ඇතැයි මම විශ්වාස කරමි.

මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශය නිර්මාණය වූයේ මෙම ව්‍යුහ කේෂ්වයට අදාළ ගුරු හවතුන් හා සම්පත් පුද්ගලයින් රෝගීන් නොප්‍රාග්‍රහී උත්සාහය හා කැපවීම නිසා ය.

අධ්‍යාපන පද්ධතියේ සංවර්ධනය උදෙසා නිම වූ මෙම කාර්යය මා ඉතාමත් උසස් ලෙස අගය කරන අතර මේ සඳහා කැපවී ක්‍රියා කළ ඔබ සැමට මගේ ගෞරවාන්විත ස්තූතිය පිරිනමම්.

එම්.එල්.එස්.පී. ජයවර්ධන
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්
(විද්‍යා හා තාක්ෂණ පියිය)
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

අනුභාසකත්වය :	ගාස්ත්‍රීය කටයුතු මණ්ඩලය ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
උපදේශකත්වය :	එම්.එස්.එස්.එස්. ජයවර්ධන මයා නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (විෂයමාලා සංවර්ධන) විද්‍යා හා තාක්ෂණ පියිය, ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
ඇඳික්ෂණය :	එන්.එ.ං.කේ. ලොකුලියන මයා අධ්‍යක්ෂ තාක්ෂණ අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව, ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
විෂය නායකත්වය හා සම්බන්ධීකරණය :	කේ.එම්.ඒ.එන්.ඒ.ඩියස් මෙනෙවිය ජේංඩ් ක්‍රීඩාවාර්ය ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
ලේඛක මණ්ඩලය :	
අභ්‍යන්තර	
කේ.එම්.ඒ.එන්.ඒ.ඩියස් මෙනෙවිය	ජේංඩ් ක්‍රීඩාවාර්ය, ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
බාහිර	
ආර්.ගැන්සිස්කේර් මයා	ව්‍යාපෘති නිලධාරී, (විශ්‍රාමික) ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
මහාචාර්ය ඒ.එම්.ඒ.ඩී ආකාවුද මිය	කාමි ව්‍යාපාර කළමනාකරණ අධ්‍යයන අංශය, වයඹ විශ්ව විද්‍යාලය
ආචාර්ය එල්.ඩී.ජේ.එන් නානායක්කාර මයා	ජේංඩ් ක්‍රීඩාවාර්ය කර්මාන්ත පරිපාලන විද්‍යාංශය කැලණීය විශ්ව විද්‍යාලය, දැඩිගම, කැලණීය
ආචාර්ය එන්.එදිරිවිර මිය	අං ප්‍රධානී, (විශ්‍රාමික) කාමි හා ආහාර තාක්ෂණ, කාර්මික තාක්ෂණ ආයතනය
උදය ද සිල්වා මයා	අතිරේක අධ්‍යක්ෂ (විශ්‍රාමික) උදාන බෝග, පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය, පේරාදෙණීය ගුරු උපදේශක (විශ්‍රාමික)
ඩී.එන්.සමරසිංහ මිය	ගුරු උපදේශක, කළාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය, මූලධාරී
සිතානී විරසේකර මිය	ගුරු උපදේශක, කළාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය, ගම්පහ
එස්.ඒ.ඩාඩිලිච්.සමරසිංහ මයා	ගුරු උපදේශක, කළාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය, පිළියන්දල
ලාල් කුමාරසිරි මයා	ගුරු උපදේශක, කළාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය, කුරුණෑගල උපගුරු, (විශ්‍රාමික)
ර්.එම්.එල්.එල්.ඒ.ක්‍රි.ජී.ක්‍රි.නායක මයා	උපගුරු, බප/හෙළුවල්ල රාජසිංහ මධ්‍ය විද්‍යාලය, හෘදිලේල උපගුරු, ව/ගිරි/විකුමඹිලා ජාතික පාසල, ගිරිලේල
ඩී.ජේ.එල්.ඒ.නොෂිනිස් මයා	උපගුරු, මාරු/සිද්ධාර්ථ විද්‍යාලය, වැලිගම
කේ.ඩාඩිලිච්.සමරසිංහ මයා	උපගුරු, මාරු/සිද්ධාර්ථ විද්‍යාලය, වැලිගම
වි.හිරිමුතුගොඩ මිය	උපගුරු, බප/ශ්‍රී ජය/ආනන්ද බා.ම.වි, කෝට්ටේ
භාෂා සංජ්‍යකරණය	: ජේ.සෙනෙවිරත්න මයා, විදුහල්පති (විශ්‍රාමික)
රුප සටහන්	: පී. වාදසිංහ මයා, ගුරු උපදේශක, (විශ්‍රාමික)
පිටකවර නිර්මාණය	: සුම්ති පෙරේරා මයා, උපගුරු, බප/ රෝමානු කතෝලික විද්‍යාලය රාවතාවත්ත කාන්ති ජීකනායක මිය, ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

ගුරු මාර්ගෝපදේශය පරිභීලනය කිරීම සඳහා උපදෙස්

ප්‍රායෝගික හා කාක්ෂණික කුසලතා විෂයයට අදාළ මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශය 9 වන ගේණිය සඳහා සරු ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් පරිසරයක් සාදා ගැනීමට නිර්මාණයේ ගුරු හවතුනට මග පෙන්වන්නකි.

ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියේ දී එක් එක් නිපුණතා මට්ටම් යටතේ දක්වා ඇති ඉගෙනුම් එල සාක්ෂාත් වන පරිදි පාඩම් සැලසුම් සකස් කර ගැනීමෙන් එලදායී ඉගෙනුම් අත්දැකීම් සිපුනට ලබා දීම තුළින් අදාළ නිපුණතා සිසුන් තුළ සංවර්ධනය කළ හැකි ය.

පාසල් ප්‍රජාව සතු හා ලබා ගත හැකි සම්පත් නිවැරදි ආකාරයෙන් යොදා ගැනීමට මෙම පොත මග පෙන්වයි. තව ද මෙහි සඳහන් වෙබ් අඩවි හාවිතය තුළින් යථාවත් වීමට ද හැකියාව ඇත. ගුරු පුහුණු වැඩසටහන් සඳහා විෂය අධ්‍යක්ෂවරුනට මෙන් ම ගුරු උපදේශකවරුනට, ගුරුහිවතුනට හා විදුහල්පතිවරුනට මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශය මහගු පිටුවහලක් වනු ඇත.

පිටු අංකය

• ශීර්ෂ නාම	i
• අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්තුමාගේ පණිවිචය	iii
• නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්තුමාගේ පණිවිචය	iv
• ව්‍යෙද්‍යමාලා කමිටුව	v
• ගුරු මාර්ගෝපදේශය පරිගිලනය සඳහා උපදෙස්	vi
• ව්‍යෙද්‍ය නිරදේශයේ අන්තර්ගතය	1
• ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය සඳහා උපදෙස්	12
• තාක්ෂණීක ක්ෂේත්‍රය	
• කංශිකර්මය	20
• ආභාර	37
• ආරම්භක තාක්ෂණවේදය	48
• ව්‍යාපාර කටයුතු	61
• තක්සේරුව හා ඇගයීම	72

1.0 විෂය නිරද්ධයේ අන්තර්ගතය

1.1 හැඳින්වීම

අප දැනුවත් ව හෝ නො දැනුවත් ව අපගේ එදිනෙදා ජ්‍යිතය හා තාක්ෂණය බද්ධ වී ඇති අතර එය අත්‍යවශ්‍ය මෙවලමක් වශයෙන් හාවිතයේ පවති. එහෙත් අපගේ ජ්‍යිතය රටාවට ගැලපෙන හා දැරිය හැකි පරිදි තාක්ෂණය යොදා ගැනීම හා එය සංවිධානය කර ගැනීම අද ද්‍රව්‍යේ අපට පැවරී ඇති සුවිශේෂී මෙහෙවරකි. නව සහසුකයේ විෂයමාලා ප්‍රතිසංස්කරණයෙහි අත්දැකීම් පාදක කොට විෂයමාලාවට හඳුන්වා දී ඇති ප්‍රායෝගික හා තාක්ෂණික කුසලතා නම් වූ විෂය රටේ සමාජය හා ආර්ථික වෙනස්කම්වලට අනුකූල ව සකස් වී ඇත. දරුවන්ගේ ප්‍රායෝගික ගුණාත්මක සංවර්ධනය කෙරෙහි දායක වන අයුරින් ප්‍රායෝගික හා තාක්ෂණික කුසලතා කනිෂ්ඨ ද්‍රව්‍යෙහි මට්ටමට (6 වන ග්‍රේනීයේ සිට 9 වන ග්‍රේනීයට) අනිවාර්ය විෂයයක් වශයෙන් එක් කර ඇත. වැඩි ලෝකයට පිවිසීම සඳහා ප්‍රායෝගික කුසලතා පරාසයකින් සම්බන්ධයෙන් මූල්‍ය වරට යම් අත්දැකීම් සම්බන්ධයෙන් පිවිසුම් දොරටුව වශයෙන් ප්‍රායෝගික හා තාක්ෂණික කුසලතා විෂය හඳුනා ගැනීම වඩා සුදුසු ය.

මේ අනුව 2015 වසරේ දී හය වන ග්‍රේනීයට ද, 2016 වසරේ දී හත් වන ග්‍රේනීයට ද තාක්ෂණික ක්ෂේත්‍ර පහක් යටතේ ප්‍රායෝගික හා තාක්ෂණික කුසලතා විෂයය පාසල් පද්ධතියට හඳුන්වා දී ඇත. තව ද 2017 වසරේ දී අට වන ග්‍රේනීයට හා 2018 වසරේ දී නව වන ග්‍රේනීය සඳහා පහත දැක්වෙන තාක්ෂණික ක්ෂේත්‍ර ඇතුළත් වන පරිදි විෂය සංයුතිය ප්‍රතිසංවිධානය කර ඇත.

1. කාශිකර්මය	- Agriculture
2. ආහාර	- Food
3. ආරම්භක තාක්ෂණවේදය	- Elementary Technology
4. ව්‍යාපාර කටයුතු	- Business Matters

හය වන හා හත් වන ග්‍රේනීවලදී වෙන ම ක්ෂේත්‍රයක් ලෙස හැඳින්වූ රුපණ (Graphics) ක්ෂේත්‍රය 8 වන ග්‍රේනීයේදී හා 9 වන ග්‍රේනීයේදී තාක්ෂණික ක්ෂේත්‍ර හතර තුළ අන්තර්ගත කර ගැලපෙන පරිදි සම්බානය කර ඇත.

එමෙන් ම තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය පිළිබඳ මූලික කුසලතා සිපුන්ට ලබා ගත හැකි වන අයුරින්, ඉහත දැක්වෙන තාක්ෂණික ක්ෂේත්‍රවලට තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය ද (Information and Communication Technology) සම්බානය කර ඇත.

තාක්ෂණික ක්ෂේත්‍රවලට අයත් බහුවිධ කුසලතා පමණක් නොව එදිනෙදා ජ්‍යිතයට වැශයෙන් වන වර්ගීය/මෘදු කුසලතා ඇතුළු යහපත් වැඩි පුරුදු හා ආකල්ප වර්ධනය කර ගැනීමට ද මෙමගින් අවස්ථා සැලැස්ජේ.

මේ යටතේ ප්‍රායෝගික හා තාක්ෂණික කුසලතා විෂය 6 වන ග්‍රේනීයේ සිට 9 වන ග්‍රේනීය දක්වා ක්‍රියාත්මක විමේදී, ක්‍රියාකාරකම් මූලික කර ගනිමින් ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම ක්‍රියාවලිය පවත්වා ගත යුතු අතර 8 වන හා 9 වන ග්‍රේනීවලදී ක්‍රමයෙන් සංකීර්ණ ක්‍රියාකාරකම් හා ව්‍යාපාති පාදක කර ගෙන ඉගෙනිම සිදු විය යුතු ය. මෙහිදී 6 වන ග්‍රේනීයේ සිට 9 වන ග්‍රේනීය දක්වා තාක්ෂණික ක්ෂේත්‍රවලට අදාළ නිපුණතා හා නිපුණතා මට්ටම් පහත අයුරින් අංකනය කර ඇත.

	තාක්ෂණික ක්ෂේත්‍රය අනුව නිපුණතා මට්ටම											
	කාශිකර්මය		ආහාර		ආරම්භක තාක්ෂණවේදය		ව්‍යාපාර කටයුතු		රුපණ			
නිපුණතාව ග්‍රේනීය	1.0	2.0	3.0	4.0	5.0	6.0	7.0	8.0	9.0	10.0	11.0	
6	1.1 1.2	2.1	-	4.1 4.2 4.3	-	6.1 6.2	7.1	8.1	9.1 9.2	10.1 10.2	11.1	
7	1.3	2.2	3.1	4.4 4.5 4.6	-	6.3 6.4	7.2	8.2	9.3 9.4	10.3 10.4	11.2	
8	1.4	2.3	3.2	4.7 4.8	5.1	6.5 6.6	7.3	-	9.5 9.6 9.7	-	-	
9	1.5	2.4	-	-	5.2 5.3	6.7	7.4	-	9.8 9.9	-	-	

1.2 විෂයයේ අරමුණු

- පුළුල් තාක්ෂණික ක්ෂේත්‍ර පහ තුළ විහිදී ඇති ප්‍රායෝගික කුසලතා පිළිබඳ ඩුරුවක් ලැබේ.
- ප්‍රායෝගික හා තාක්ෂණික ක්‍රියාකාරකම්වල නිරත විමේ දී කාර්යයන්ට අදාළ උපකරණ හා දුවා තොරා ගෙන හාවත කිරීම.
- යිසුයෙන් වෙනස් වෙමින් පවතින තාක්ෂණවේදය හා සම්බන්ධ තොරතුරු රස් කර, අර්ථවත් අයුරින් සැකසීම.
- එදිනෙදා ජ්‍යෙෂ්ඨ ප්‍රගතිය සඳහා යහපත් වැඩ පුරුදු සහ වර්යා සංවර්ධනය කිරීම.
- යිහුයින් ස්ව ගක්තිය කෙරෙහි ඇති කර ගන්නා වූ විශ්වාස මත එලදායී ලෙස නව නිර්මාණ කෙරෙහි ගොමු වීම.
- විවිධ ක්‍රියාකාරකම් හරහා ලබා ගත් කුසලතා හා අත්දැකීම් සමෝධානය කර ගෙන, ක්‍රමවත් ලෙස ව්‍යාපාතියක් නිම කිරීම.

2.0 ජාතික පොදු අරමුණු:

පුද්ගලයාට හා සමාජයට අදාළ වන ප්‍රධාන ජාතික අරමුණු කරා ලැබා වීම සඳහා පුද්ගලයින්ට සහ කණ්ඩායුම්වලට ජාතික අධ්‍යාපන පද්ධතිය සහාය විය යුතු ය.

වසර ගණනාවක් මුළුල්ලේ ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන අධ්‍යාපන වාර්තා සහ ලේඛන මගින් පුද්ගල හා ජාතික අවශ්‍යතාවන් සපුරාලීම සඳහා අරමුණු නියම කරනු ලැබේ ය. සමකාලීන අධ්‍යාපන ව්‍යුහයන් හා ක්‍රියාවලින් තුළ දැකිය ගැනීම් දුරුවලතා තිසා ධර්මීය මානව සංවර්ධන සංකල්ප රාමුව ඇතුළත අධ්‍යාපනය තුළින් ලැගා කර ගත යුතු පහත දැක්වෙන අරමුණු සපුරා ගැනීම අධ්‍යාපන පද්ධතිය සඳහා වූ තම ඉදිරි දැක්ම ලෙසට ජාතික අධ්‍යාපන කොමිෂන් සහාව ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට ගෙන ඇත.

- I. මානව අභිමානයට ගරු කිරීමේ සංකල්පයක් මත පිහිටා ශ්‍රී ලාංකික බහුවිධ සමාජයේ සංස්කෘතික විවිධත්වය අවබෝධ කර ගනිමින් ජාතික ඒකාබද්ධතාව, ජාතික සාපුරු ගණය, ජාතික සමයිය, එකමුතුකම සහ සාමය ප්‍රවර්ධනය කිරීම තුළින් ජාතිය ගොඩිනැගීම සහ ශ්‍රී ලාංකිය අනන්‍යතාව තහවුරු කිරීම
- II. වෙනස් වන ලෝකයක අභියෝගයන්ට ප්‍රතිචාර දක්වන අතර ජාතික උරුමයේ මානැගි දායාදයන් හඳුනා ගැනීම සහ සංරක්ෂණය කිරීම
- III. මානව අයිතිවාසිකම් ගරු කිරීම, යුතුකම් හා වගකීම පිළිබඳ දැනුවත් වීම, හඳුනාගම බැඳීමකින් යුතුව එකිනෙකා කෙරෙහි සැලකිලිමත් වීම යන ගුණාග ප්‍රවර්ධනය කිරීමට ඉවහල් වන සමාජ සාධාරණත්ව සම්මතයන් සහ ප්‍රජාතාන්ත්‍රික ජ්‍යෙන් රටාවක් ගැඹු වූ පරිසරයක් නිර්මාණ කිරීම සහ පවත්වා ගෙන යාමට සහාය වීම
- IV. පුද්ගලයන්ගේ මානසික හා ගාරීරික සුව සම්පත් සහ මානව අයෙන්ට ගරු කිරීම මත පදනම් වූ තිරසාර ජ්‍යෙන ක්‍රමයක් ප්‍රවර්ධනය කිරීම
- V. සුසමාජිත වූ සමබර පොරුණුයක් සඳහා තිරමාපණ හැකියාව, ආරම්භක ගක්තිය, විවාරණීලි වින්තනය, වගකීම හා වගවීම ඇතුළු වෙනත් ධානාත්මක අංග ලක්ෂණ සංවර්ධනය කිරීම
- VI. පුද්ගලයාගේ සහ ජාතියේ ජ්‍යෙන්තු ගණය වැඩි දියුණු කෙරෙන සහ ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික සංවර්ධනය සඳහා දායක වන එලදායී කාර්යයන් සඳහා අධ්‍යාපනය තුළින් මානව සම්පත් සංවර්ධනය කිරීම
- VII. යිසුයෙන් වෙනස් වන ලෝකයක් තුළ සිදු වන වෙනස්කම් අනුව හැඩිගැස්වීමට හා ඒවා පාලනය කර ගැනීමට පුද්ගලයින් සුදානම් කිරීම සහ සංකීර්ණ හා අන්තර්ජාලීම් අවස්ථාවන්ට සාර්ථක ව මුහුණ දීමේ හැකියාව වර්ධනය කිරීම
- VIII. ජාත්‍යන්තර ප්‍රජාව අතර ගොරවනීය ස්ථානයක් හිමි කර ගැනීමට දායක වන යුත්තිය සමාජත්වය සහ අනෙක්නා ගරුත්වය මත පදනම් වූ ආකල්ප හා කුසලතා පොළුණය කිරීම

3.0 මූලික නිපුණතා

අධ්‍යාපනය කුළුන් වර්ධනය කෙරෙන පහත දැක්වෙන මූලික නිපුණතා ඉහත සඳහන් ජාතික අරමුණු ඉටුකර ගැනීමට දායක වනු ඇත.

(I) සන්නිවේදන නිපුණතා

සාක්ෂරතාව, සංඛ්‍යා පිළිබඳ දැනුම, රුපක හාවිතය මත තොරතුරු තාක්ෂණ ප්‍රවීණතාව යන අනුකාශේ 4ක් මත සන්නිවේදන නිපුණතා පදනම් කර ගති.

සාක්ෂරතාව	:	සාචදාන ව අැහැමිකන් දීම පැහැදිලි ව කරා කිරීම, තේරුම් ගැනීම සඳහා කියවීම, තිවැරදි ව සහ තිරවුල් ව ලිවීම, එලදායී අපුරීන් අදහස් ඩුවමාරු කර ගැනීම
සංඛ්‍යා පිළිබඳ දැනුම	:	භාණ්ඩ, අවකාශය හා කාලය ගණන් කිරීම, ගණනය සහ මේනුම් සඳහා කුමානුකුල ඉලක්කම් හාවිතය
රුපක හාවිතය	:	රේඛා සහ ආකෘති හාවිතයෙන් අදහස් පිළිබැඳු කිරීම සහ රේඛා, ආකෘති සහ වර්ණ ගළපම්න් විස්තර, උපදෙස් හා අදහස් ප්‍රකාශනය හා වාර්තා කිරීම
තොරතුරු තාක්ෂණ ප්‍රවීණතාව :	:	පරිගණක දැනුම සහ ඉගෙනීමේ දී ද සේවා පරිග්‍රයක් තුළ දී ද පෙෂ්ද්ගලික ජීවිතයේ දී ද තොරතුරු සහ සන්නිවේදන තාක්ෂණය උපයෝගී කර ගැනීම

(II) පෙළරුෂන්ව වර්ධනයට අදාළ නිපුණතා

- නිරමාණයීලි බව, අපසාරී වින්තනය, ආරම්භක ගක්තින්, තීරණ ගැනීම, ගැටලු නිරාකරණය කිරීම, විවාරයීලි හා විග්‍රහාත්මක වින්තනය, කණ්ඩායම් හැඟීමෙන් කටයුතු කිරීම, පුද්ගලාන්තර සඛැලාතා, තව සොයා ගැනීම් සහ ගවේෂණය වැනි වර්ගීය කුසලතා
- සංඡ්‍ර ගුණය, ඉවසා දරා සිටිමේ ගක්තිය සහ මානව අභිමානයට ගැළ කිරීම, වැනි අගයෙන්
- විත්තවේගී බුද්ධිය

(III) පරිසරයට අදාළ නිපුණතා

මෙම නිපුණතා සාමාජික ජෙවත සහ හෝතික පරිසරයට අදාළ වේ.

සාමාජ පරිසරය	:	ජාතික උරුමයන් පිළිබඳ අවබෝධය, බහුවාර්ගික සමාජයක සාමාජිකයන් වීම හා සම්බන්ධ සංවේදිතතාව හා කුසලතා, සාධාරණ යුක්තිය පිළිබඳ හැඟීම, සාමාජ සම්බන්ධතා, පෙළද්ගලික වර්යාව, සාමාන්‍ය හා තෙනෙතික සම්පූදායයන්, අයිතිවාසිකම්, වගකීම්, යුතුකම් සහ බැඳීම්
ජෙවත පරිසරය	:	සජ්‍යා ලේඛකයක, ජනතාව සහ ජෙවත පද්ධතිය, ගස් වැළැ, වනාන්තර, මුහුද, ජලය, වාතය සහ ජීවය - ගාක, සත්ත්ව හා මිනිස් ජීවිතයට සම්බන්ධ වූ අවබෝධය, සංවේදි බව හා කුසලතාව
හෝතික පරිසරය	:	අවකාශය, ගක්තිය, ඉන්ධන, දව්‍ය, භාණ්ඩ සහ මිනිස් ජීවිතය ජීවායේ ඇති සම්බන්ධතාව, ආහාර, ඇළුම්, නිවාස, අවබෝධය, සංවේදිතතාව හා කුසලතාව

ඉගෙනීම, වැඩ කිරීම සහ ජ්වත් වීම සඳහා මෙවලම් සහ තාක්ෂණය ප්‍රයෝගනයට ගැනීමේ කුසලතා මෙහි අඩංගු වේ.

(IV) වැඩ ලෝකයට සූදානම් වීමේ නිපුණතා

ආර්ථික සංවර්ධනයට දායක වීම
තම වෘත්තිය ලැදියා සහ අභියෝගනයා හඳුනා ගැනීම
හැකියාවනට සරිලන අයුරින් රැකියාවක් තෝරා ගැනීම සහ
වාසිදායක හා තිරසර ජ්වනෝපායක නිරත වීම
යන හැකියාවන් උපරිම කිරීමට හා ධාරිතාව වැඩ කිරීමට අදාළ සේවා නිපුක්තිය හා
සම්බන්ධ කුසලතා

(V) ආගම සහ සඳාවාර ධර්මයන්ට අදාළ නිපුණතා

පුද්ගලයන්ට තම දෙනික ජ්වතයේ දී ආචාර ධර්ම, සඳාවාරාත්මක හා ආගමානුකූල
හැසිරීම් රටාවන්ට අනුගත වෙමින් වඩාත් උච්ච දේ තෝරා එයට සරිලන ජේ කටයුතු
කිරීම සඳහා අගයයන් උකහා ගැනීම හා ස්වේයකරණය

(VI) ක්‍රිඩාව සහ විවේකය ප්‍රයෝගනයට ගැනීමේ නිපුණතා

සෞන්දර්යය, සාහිත්‍යය, සේල්ලම් කිරීම, ක්‍රිඩා හා මලළ ක්‍රිඩා, විනෝදාංග හා වෙනත්
නිර්මාණාත්මක ජ්වන රටාවන් තුළින් ප්‍රකාශ වන විනෝදය, සතුට, ආවේග සහ එවන්
මානුෂික අත්දැකීම්

(VII) "ඉගෙනීමට ඉගෙනුම" පිළිබඳ නිපුණතා

සිසුයෙන් වෙනස් වන සංකීරණ හා එකිනෙකා මත යැපෙන ලෝකයක පරිවර්තන
ක්‍රියාවලියක් හරහා වෙනස්වීම් හසුරුවා ගැනීමේ දී හා රට සංවේදී ව හා සාර්ථක ව
ප්‍රතිචාර දැක්වීමන් ස්වාධීන ව ඉගෙන ගැනීමත් සඳහා පුද්ගලයන්ට ගක්තිය ලබා දීම.

ශ්‍රී ලංකාවේ සාමාන්‍ය අධ්‍යාපනය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්ති රාමුවක් සඳහා යෝගනා ජාතික
අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභාව (2003 දෙසැම්බර්)

4.0 කාක්ෂණික ක්ෂේත්‍ර හතරට අදාළ නිපුණතා, නිපුණතා මට්ටම, විෂය අන්තර්ගතය, ඉගෙනුම් එල හා කාලච්‍රේද සංඛ්‍යාව

කාක්ෂණික ක්ෂේත්‍රය	නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් එල	කාලච්‍රේද
01. කෘෂිකර්මය	1.0 පවතින සම්පත් යොදා ගනීම්න් වගා භූමිය සංවර්ධනය කරයි.	1.5 ගෙවතු වගාවට අදාළ ව්‍යාපාරික අවස්ථා ක්‍රියාත්මක කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> • ගෙවත්තක ආදායම උපද්‍රවන කාමි නිෂ්පාදන හා සේවා • ව්‍යාපාරයක් කරා යාමේ අවසාන දැක්ම • වෙළඳපාල ඉල්ලුම පිරික්සීම <ul style="list-style-type: none"> • ආදායම උපද්‍රවන කාමි නිෂ්පාදන හා සේවා • පිරිවැය ප්‍රතිලාභ සැසැදීම • මූලික යෙදුම්, ත්‍යාග සහ නිමැවුම් සැලසුම් කරයි. • මූලික සැලැස්ම තීරණය • කෘෂි නිෂ්පාදන අලෙවී ඒකක <ul style="list-style-type: none"> • කාබනික බෝග <ul style="list-style-type: none"> • කොළ එළවුල් • වෙනත් • තවාන් පැළ නිෂ්පාදනය • අගය වැඩි කළ නිමි නිෂ්පාදන • භූමි අලංකරණ සැලසුම් හා නිමැවුම් • සිටුවා ඇති පළතුරු බෝග පුනරුත්ථාපනය • වාර්තාකරණය <ul style="list-style-type: none"> • මූල්‍ය/වගා පාලනය • තම් කරනු ලබන වෙබ් පරීක්ෂා කර නව කෘෂි ව්‍යාවසායකත්ව තොරතුරු හා මිල ගණන් පිළිබඳ කරුණු අධ්‍යාපනය කිරීම 	<ul style="list-style-type: none"> • ආර්ථික වශයෙන් ලාභ ලැබේය හැකි සුදු පරීමාණයේ ගෙවතු ව්‍යාපාර හඳුනා ගනියි. • යෙදුවුම්, කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය සහ නිමැවුම් සැලසුම් කරයි. • කෘෂි නිෂ්පාදන හා සේවා සපයයි. • තම් කරනු ලබන වෙබ් පරීක්ෂා කර තොරතුරු හා ක්‍රියාකාරකම් අත්හදා බලයි. 	23
	2.0 ජෙව පරිසරය සුරක්ෂා දායක වෙයි.	2.4 පරිසර හිතකාමී බව රැක ගනීම්න් කෘෂිකාර්මික කටයුතු පවත්වා ගෙන යයි.	<ul style="list-style-type: none"> • පාරිසරික වෙනස් වීම්වල අහිතකර බලපැංම අවම කිරීම හා අනුවර්තනය සඳහා හරිත කෘෂි තාක්ෂණික විසඳුම් <ul style="list-style-type: none"> • බෝග පාලනය වෙනුවට පස සුරක්ෂා දායක සේවා පෙළැම්ණය • පැවු ජාන සංශෝධනය සහිත නව ප්‍රහේද වෙනුවට ප්‍රවේශී උරුම බෝග වගාව • හායනය වෙමින් පවතින සීමිත සම්පතක් වූ ජලය කාර්යක්ෂම ව හාවිතය • හරිත ආවරණය ඉහළ නැංවීම හා වන ජීවී මිතුනිලී පරිසරයක් සඳහා වූ වගා රටා 	<ul style="list-style-type: none"> • පරිසරය හා කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා බලපෑවත්තා ගැටුළ හඳුනා ගනියි. • පාරිසරික ගැටුළ අවම කිරීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ග යෝජනා කරයි. • කෘෂිකාර්මික කටයුතු මගින් හිතකර පරිසරයක් නිර්මාණය කළ හැකි කාර්යයන්හි නිරත වෙයි. 	

තාක්ෂණික ක්ෂේත්‍රය	නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් එල	කාලවේදේ
2.0 ආහාර	5.0 ආහාර මූලික කර ගත් කර්මාන්ත අවස්ථා හඳුනා ගනීමින් ව්‍යාපාර සැලසුම් කරයි.	5.2 ආහාර මූලික කර ගත් කර්මාන්ත සම්බන්ධ නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය අත්හදා බලයි.	<ul style="list-style-type: none"> • අපද්‍රව්‍ය සම්පත් බවට පත් කිරීම • පැලිබෝධ පාලනය උදෙසා කෘතිම රසායනික වෙනුවට පරිසර හිතකාමී විකල්ප දිල්පිය කුම් • සුනිතය බලයක්ති ප්‍රහව හාවිතය <ul style="list-style-type: none"> • ආහාර මූලික කර ගත් වෙළෙඳපාල අවස්ථා <ul style="list-style-type: none"> • දේශීය /විදේශීය සංවාරකයින් • දේශීය ආහාර ප්‍රවර්ධනය • ප්‍රමිති/පිරිවිතර <ul style="list-style-type: none"> • ගුණාත්මකභාවය • ආකර්ෂණීයභාවය • සැලසුම් කිරීම <ul style="list-style-type: none"> • අලෙවිකරණ ප්‍රමාණය • නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලි • සුදුසු මැදුකාංග ඇසුරින් ව්‍යාපාති සැලසුම • අවශ්‍ය උපකරණ හා ඇටුවුම් • සැකකීමේ සහ පරිරක්ෂණය කිරීමේ තාක්ෂණ • සැපයුම් දාමය • ඒකක නිෂ්පාදන පිරිවැය <ul style="list-style-type: none"> • කාර්ය පහසු කිරීමේ උපකරණ හා ඇටුවුම් නිර්මාණ • ආහාර විවිධාංගීකරණයේ දී පාරිභෝගික ආකර්ෂණය ඇති කරන සාධක <ul style="list-style-type: none"> • උත්තේත්තනය • රසය • වයනය • පැහැය • හැඩැව • ආහාරමය අගය • පෝෂණය • සෞඛ්‍යාරක්ෂිත බව • ඇසුරුම්කරණය • ආහාර සඳහා ප්‍රමිති • පරිසර හිතකාමී නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලි • වෙළෙඳපාලට ඉදිරිපත් කිරීම. 	<ul style="list-style-type: none"> • ආහාර හා සබඳි කර්මාන්ත පැවැත්ම කෙරෙහි බලපාන සාධක විමසා බලයි. • ව්‍යාපාති සැලසුම් සකස් කිරීම සඳහා සුදුසු මැදුකාංග යොදා ගනියි. • සැපයුම් දාමය පිළිබඳ සැලකිලිමත් වෙමින් නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය සැලසුම් කරයි. • ආහාර මූලික කර ගත් කර්මාන්තයෙහි යොදීම සඳහා සුදානම ප්‍රදරුණය කරයි. <ul style="list-style-type: none"> • ආහාර නිෂ්පාදනය සඳහා අවශ්‍ය උපකරණ හා ඇටුවුම් නිර්මාණය කරයි. • විවිධ ආහාර නිර්මාණ ඉදිරිපත් කිරීම මගින් පාරිභෝගික ආකර්ෂණය වැඩිදියුණු කිරීමට සැලසුම් කරයි. • පරිසර හිතකාමී නිෂ්පාදන වෙළෙඳපාලට ඉදිරිපත් කරයි. 	22

තාක්ෂණික ක්ෂේත්‍රය	නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් එල	කාලවේදී
3.0 ආරම්භක තාක්ෂණ-වේදය	6.0 තාක්ෂණික කාර්යයන් සපුරා ගැනීම සඳහා මූලික අත් ආච්චු/ලපකරණ හා ද්‍රව්‍ය ආරක්ෂිත ව හා මනාව යොදා ගනියි.	6.7 සරල තාක්ෂණික සේවා ඉටු කිරීමේ කාර්යාවලබෝධය හා හසුරු කුසලතා මනාව පෙන්වයි.	<ul style="list-style-type: none"> පාසල් ප්‍රජාවට අවශ්‍ය තාක්ෂණික සේවා සැපයීම සේවා අවශ්‍යතාව හඳුනා ගැනීම පිරිවිතර ප්‍රමාණ සැලසුම් සටහන් තාක්ෂණික ශිල්ප ක්‍රම සහ ක්‍රියාවලිය සැලසුම් කිරීම සැලසුම් විතු ලපකරණ , ආච්චු හා ඇටවුම් ද්‍රව්‍ය තාක්ෂණික ශිල්ප ක්‍රම නියාමක අධ්‍යයන (pilot study) සහ ඇගයීම සංවර්ධන සැලසුම් හා යෝජනා සම්පාදනය 	<ul style="list-style-type: none"> පාසල් ප්‍රජාවට අදාළ ව තාක්ෂණික සේවා අවශ්‍යතා විමසා බලයි. අප්සේන්ත නව්‍ය තාක්ෂණික ක්‍රමවේද භාවිතයෙන් සැලසුම් සකස් කරයි. තොරා ගත් සේවා සැපයීමක් ආරම්භ කර සාර්ථක කර ගනියි. 	23
	7.0 එදිනෙදා හුමු වන ගැටලු සඳහා සැලසුම්ගත ව තාක්ෂණික විසඳුම් ලබා දීමේ හැකියාව පූදර්ශනය කරයි.	7.4 එදිනෙදා අවශ්‍යතාවට අනුව හැකි භාණ්ඩ / ඇටවුම් සැලසුම් කර නිර්මාණය කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> විවිධ කාර්ය හා සම්බන්ධ නිර්මාණ අවශ්‍යතාව හඳුනා ගැනීම <ul style="list-style-type: none"> ලැවිත නිර්මාණ ක්‍රියාවලිය විවිධ තාක්ෂණික සේවා සංකලනය වන නිර්මාණ නිර්මාණයේ සාර්ථකත්වය සඳහා සලකා බැලිය යුතු සාධක <ul style="list-style-type: none"> පිරිවිතරවලට අනුකූල බව නඩත්තුව පහසු වීම පරිසර හිතකාමී බව අමු ද්‍රව්‍ය පහසුවෙන් සපයා ගත හැකි බව පාරිභෝගික ආකර්ෂණය 	<ul style="list-style-type: none"> පායෝගික ව තැනිය හැකි අවශ්‍යතාවට ගැලපෙන නිර්මාණ සංකල්ප තොරා ගනියි. නිර්මාණයට අදාළ ව වෙළෙඳපොල විභ්වාස්‍යතාව හා ඉල්ලුම විමසා බලයි. සැලසුමට අනුව නිර්මාණ සංකල්පය නිෂ්පාදිත යථාර්ථයක් බවට පත් කරයි. නිර්මාණ පිළිබඳ තොරතුරු සන්නිවේදනය සඳහා පුදුසු මෘදුකාංග භාවිත කරයි. 	

තාක්ෂණික ක්ෂේත්‍රය	නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් එල	කාලවේදී
4.0 ව්‍යාපාර කටයුතු	9.0 කුඩා ව්‍යාපාර සැලසුම් කර පවත්වා ගෙන යයි.	9.8 සාර්ථක ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කර පවත්වා ගෙන යාම සඳහා බලපාන සාධක හඳුනා ගනීමින් ව්‍යවසායක ගති ලක්ෂණ පිළිබඳ ස්ව තක්සේරුවක යෙදෙයි.	<ul style="list-style-type: none"> සැලසුම් කිරීම <ul style="list-style-type: none"> දුව්ස, උපකරණ, අවකාශය හා අනෙකුත් යෙදුවුම් තෝරා ගැනීම ශ්‍රීලංකා සාධාරණ සනාථ කර ගැනීම ඒකකයක් සඳහා නිෂ්පාදන වියදම ගණනය සංවර්ධන යෝජනා නිරමාණය පිළිබඳ තොරතුරු සත්ත්වීමේදීනය සඳහා මෘදුකාංග හාවිතය ව්‍යාපාරික සාර්ථකත්වයට බලපාන සාධක <ul style="list-style-type: none"> මුදල් , ගුම්ය , දුව්ස හා වෙනත් සම්පත් තාක්ෂණික දැනුම තොරතුරු වෙළඳපොල ගක්තීන් අවස්ථා ව්‍යවසායක පුද්ගල වරිත ඇසුරින් ව්‍යවසායක ගති ලක්ෂණ හඳුනා ගැනීම. <ul style="list-style-type: none"> නායකත්වය නවෝත්පාදන හැකියා කැපවීම වගකීම තීරණ ගැනීම අවදානම් දැරීම ගැටුලු විසඳීමේ හැකියාව අදාළ සාධක සහ ව්‍යවසායක ගති ලක්ෂණ වර්ධනය කර ගැනීමට අවශ්‍ය පියවර යෝජනා කිරීම <ul style="list-style-type: none"> ව්‍යවසායකයෙකු වීමේ අරමුණ සහ ස්ව තක්සේරුව 		22
∞					

තාක්ෂණීක ක්ෂේත්‍රය	නිපුණතාව	නිපුණකා මට්ටම	විෂය අන්තර්ගතය	ඉගෙනුම් ජල	කාලෝහේද
		9.9 කුඩා ව්‍යාපාරයක් පවත්වා පසු විපරම් කර ප්‍රතිපේෂණ යෝජනා ඉදිරිපත් කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> • කුඩා ව්‍යාපාර සැලසුම් කිරීම සහ ලාභදායී ලෙස පවත්වා ගෙන යාම. • ව්‍යාපාරයේ පරිමාණය තීරණය • නිෂ්පාදන සැලැස්ම • ව්‍යාපාර සංවිධානය • මූල්‍ය සැලැස්ම • වෙළඳ සැලැස්ම • ව්‍යාපාර ආවාර ධර්ම • ව්‍යාපාර තීක් රීකි • උපකාරක සේවා යොදා ගැනීම <ul style="list-style-type: none"> • බැංකු සේවා • ප්‍රවාහනය • රක්ෂණය • සන්නිවේදනය • ප්‍රවාරණය • ගිණුම් කටයුතු පවත්වා ගැනීම <ul style="list-style-type: none"> • ලැබීම් හා ගෙවීම් වාර්තා • අදායම් හා වියදම් වාර්තා • අතිරේක ආයෝජන අවස්ථා <ul style="list-style-type: none"> • බැංකු තැන්පත් • කොටස් වෙළඳපොල • වෙනත් 	<ul style="list-style-type: none"> • සරල ව්‍යාපාර සැලසුම් සකස් කර කුඩා ව්‍යාපාරයක් අරඹයි. • ව්‍යාපාර ආවාර ධර්ම හා නීති රීක්වලට අනුකූල ව ව්‍යාපාරය පවත්වා ගෙන යයි. • ව්‍යාපාර කටයුතුවල යෙදී ප්‍රගතිය මැන බලා වැඩි දියුණුව සඳහා යෝජනා ඉදිරිපත් කරයි. 	

5.0 පාසල් ප්‍රතිපත්ති හා වැඩසටහන්

- i. මෙම විෂය වෙනුවෙන් පාසල් කාලසටහනේ එක් ගෞණීයකට කාලවිශේද 3 ක් බැහින් 6, 7, 8 හා 9 වන ගෞණී සඳහා කාලය වෙන් කොට ඇත. විෂයය ක්‍රියාකාරකම් හා ව්‍යාපෘති පාදක ව ක්‍රියාත්මක වන්නක් බැවින් ඒවා නිසි පරිදි ක්‍රියාවට නැංවීමට හැකි වන පරිදි කාලවිශේද 3 ම හෝ අඩු වගයෙන් 2 ක් හෝ යාබද කාලවිශේද වගයෙන් යොදා ගැනීමට පාසල් අංශ ප්‍රධානීන්ගේ හෝ විදුහල්පතිවරයාගේ සහාය ලබා ගත යුතු වේ.
- ii. 6 වන ගෞණීයෙන් විෂයමාලාවට ඇතුළත් වන මෙම විෂය 9 වන ගෞණීය දක්වා සැම සිසුවෙකට ම අඛණ්ඩ ව ඉගෙනීමට අවස්ථාව ලැබේ. විෂය පිළිබඳ ව මූලිකත්වය ගෙන කටයුතු කළ හැකි, විෂය ඉගැන්වීම ප්‍රිය කරන දක්ෂ ගුරුවරුන් හඳුනා ගෙන විෂය ඉගැන්වීමට භාරදීම පලමුවෙන් කළ යුතු වේ. විදුහල් ආචාර්ය මණ්ඩලයේ තාක්ෂණීක විෂය ක්ෂේත්‍රවලට (කාෂිකරුමය, ගෘහ අර්ථික විද්‍යාව, තාක්ෂණවේදය හා වාණිජය) අයන් ගුරුවරුන් මේ විෂය සඳහා අනිච්චයෙන් ම ඇතුළත් කර ගත යුතු ය. තාක්ෂණීක විෂයයන්ට අදාළ ගුරුවරුන් නොමැති පාසල්වල මෙම විෂය ඉගැන්වීම සඳහා වෙනත් ක්‍රියාකාරී ගුරුවරුන් තොරා ගත හැකි ය.
- iii. පාසල් පවතින ඉඩ පහසුකම් ගැන සැලකිලිමත් ලෙස නිරික්ෂණ කර, ව්‍යාපෘති සැලසුම් කිරීමට හා ක්‍රියාත්මක කිරීමට පහසු වන අයුරින් සිසුන් සඳහා සුදුසු ඉගෙනුම් පරිසරයක් (ක්‍රියාකාරකම් කාමරය) ගොඩනැගීමට කටයුතු කළ යුතු ය. මේ සඳහා පාසල් පවතින හොතික සම්පත් යොදා ගත හැකි ය. එමෙන් ම ගණන්මක යෙදවුම් මගින් ද මනා සැලසුමක් සහිත ව මෙවැනි ඉගෙනුම් පරිසරයක් තනා ගත හැකි ය. ක්‍රියාකාරකම් කාමර තනා ඇති පාසල්වල එම පහසුකම් ප්‍රායෝගික හා තාක්ෂණීක කුසලතා විෂය ක්‍රියාවට නැංවීම සඳහා යොදා ගත යුතු අතර පාසල් වෙනත් කාර්යයන් සඳහා යොදා නොගත යුතු ය.
- iv. විෂය ක්‍රියාවට නැංවීමේ දී දැනට පාසල් ඇති ආවුද හා උපකරණ මෙම විෂය සඳහා හාටි කළ හැකි වන අතර පවතින උපකරණ ප්‍රමාණවත් නොවේ නම්, ගණන්මක යෙදවුම් හාටි කරමින් උපකරණ මිල දී ගැනීමේ සැලැස්මක් ක්‍රියාත්මක කිරීම වඩා සුදුසු ය.
- v. 6 හා 7 වන ගෞණීවල දී තාක්ෂණීක ක්ෂේත්‍ර 5 ක් නියෝජනය වූ අතර 8 වන හා 9 වන ගෞණීයේ දී නියෝජනය වන්නේ තාක්ෂණීක ක්ෂේත්‍ර 4 ක් පමණි. රුපණ ක්ෂේත්‍රය අනෙක් තාක්ෂණ ක්ෂේත්‍ර නතරට අන්තර්ගත වන සේ සමේකිනය කර ඇත. තව ද 9 වන ගෞණීයේ දී සියලු ම තාක්ෂණීක ක්ෂේත්‍ර නියෝජනය වන පරිදි, ව්‍යාපෘති හඳුන්වා දී ඇත. මේ අනුව වසරක දී නිම කළ යුතු ව්‍යාපෘති ගණනා 8 කි. මෙම විෂය ඉගැන්වීමේ යෙදි සිටින ගුරුවරුන්, යෝජිත ආදර්ශ ව්‍යාපෘතිවලට පමණක් සීමා කිරීම අපේක්ෂා නොකෙරේ. දක්ෂ නිර්මාණයිලි ගුරුවරුන්ට ඔවුන් විසින් ම සකස් කර ගත් අදාළ නිපුණතා පාදක කර ගත් වෙනත් ව්‍යාපෘති මේ සඳහා යොදා ගැනීමට ද පුරුණ නිදහස ඇත. පරිගණක පහසුකම් ඇති හෝ ලබා ගත හැකි පාසල්වල පරිගණකය මෙවලමක් ලෙස යොදා ගෙන අදාළ ව්‍යාපෘතිවල සිසුන් නිරත කළ හැකි ය. එමගින් සිසුන් පරිගණකය හාටි කර කළින් සිදු කළ කාර්යය ම වඩා පහසුවෙන් ඉටු කර ගැනීමට සිසුන්ට ලබා දෙන අවස්ථාවක් වගයෙන් සැලකීම මින් අදහස් කෙරේ. තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය යනු ප්‍රායෝගික හා තාක්ෂණීක කුසලතා විෂයය යටතේ සැලකෙන තවත් ක්ෂේත්‍රයක් නොවන බවත් ප්‍රායෝගික හා තාක්ෂණීක කුසලතා විෂයයට වෙන් කර දී ඇති කාලවිශේද 3, තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය වෙනත් අයුරින් ඉගැන්වීමට වෙන් කර නොගත යුතු බවත් සැලකිය යුතු ය.

vi. 9 වන ග්‍රේශීයේ වසරකට තොරා ගත යුතු ව්‍යාපෘති 8 හඳුනා ගෙන ඒ පිළිබඳ සැලැස්මක් වසර මූල දී සකස් කර ගැනීමේ වගකීම විෂය භාර ගුරුවරුන්ට පැවරේ. සැම ගුරුවරයෙකු ම ක්ෂේත්‍ර හතර ආවරණය වන පරිදි ඉගැන්වීම වඩා උචිත ය. එමෙන් ම තොරා ගත් ව්‍යාපෘතිවලට අදාළ ද්‍රව්‍ය ලැයිස්තු ගත කර, විදුහලේ අදාළ අංශය හා විදුහල්පතිවරයා දැනුවත් කර ගුණාත්මක යෙදුම් වැඩ සටහන යටතේ ද්‍රව්‍ය මිල දී ගෙන ඒවා කල් ඇති ව සුදානම් කරගත යුතු ය. දුරුවන්ගේ අවශ්‍යතාව පදනම් කර ගතිමින් විෂය නමුහුණිලි ව හසුරුවා ගැනීම සඳහා ගුරුවරුන්ගේ නිරමාණයිලි දායකත්වය මෙහි දී අත්‍යවශ්‍ය වන අතර මනා ලෙස සැලසුම් කර සංවිධානය කර ගැනීමේ දී විෂය භාර ගුරුවරුන් කණ්ඩායමක් වශයෙන් කටයුතු කිරීම ඉතා වැදගත් ය. මෙහි දී ප්‍රායෝගික හා තාක්ෂණික කුසලතා විෂය භාර ගුරුවරුන් කම්ටුවක් පිහිටුවා ගත යුතු අතර, සුදුසු අයෙකු කම්ටුවේ නායකත්වය දැරිය යුතු ය. සැලසුම්ගත ව වසරේ කටයුතු පවත්වා ගෙන යාමේ වගකීම එම කම්ටුව වෙත පැවරේ. විෂය කම්ටුවේ සැම ගුරුවරයෙකු ම එක් ව වාරයේ වැඩ සැලැස්ම සාකච්ඡා කර එකතාවකට පත්වීම අතිශයින් වැදගත් ය.

vii. ප්‍රායෝගික හා තාක්ෂණික කුසලතා විෂයට අදාළ ව පත්ති කාලසටහනෙන් බැහැර ව කටයුතු කළ හැකි විවිධ තාක්ෂණික ක්ෂේත්‍ර නියෝජනය කරමින් ත්‍රියාකාරී සිසු සමාජ හා නාව තිපැයුම්කරුවන්ගේ සංගමය, තරුණ ව්‍යවසායකත්ව සංගමය වැනි විශේෂ ව්‍යාපෘති පාසල් වැඩසටහන් වශයෙන් සංවිධානය කළ හැකි ය. සිසුන්ගේ විහවතාවන් හා විවිධ ඇළුම් පරාසටහා අදාළ නිරමාණකරුවන්ගේ ලමා සමාජ පාසල් මට්ටමින් පිහිටුවා ගෙන ප්‍රජා සහාය ලබා ගැනීමේ මාර්ග විවෘත කර ගෙන පාසල් සුවිශේෂ ප්‍රතිරුපයක් නිරමාණය කර ගත හැකි ය.

viii. භෞතික, මානව හා තාක්ෂණික දූෂණය හා සම්බන්ධ සම්පත් උග්‍රනතා පවතින පාසල්වල කටයුතු කරන ගුරුවරුන්ගේ ප්‍රයෝග්‍යනය සඳහා ප්‍රදේශයේ ප්‍රජා සහාය ලබා ගැනීමේ මාර්ග විවෘත කර ගැනීම ඉතා වැදගත් ය. මේ සඳහා තාක්ෂණික මධ්‍යස්ථාන සහිත පාසල්වල සහාය ද ලබා ගත හැකි ය. ප්‍රදේශයේ පවතින තාක්ෂණික හා ව්‍යාපාර මධ්‍යස්ථාන තැරුණීමත් එම ආයතනවලින් ලබා ගත හැකි තාක්ෂණික දූෂණය පාසලට ගෙන එමෙන් වැඩ සටහනක් විදුහල්පතිවරයාගේ සහාය ඇති ව සැලසුම් කර ගැනීම ද ප්‍රායෝගික හා තාක්ෂණික කුසලතා ගුරු කම්ටුවේ වැදගත් කාර්යයක් වනු ඇත.

2.0 ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය සඳහා උපදෙස්

2.1 හැඳින්වීම

නිපුණතා පාදක කර ගනිමින් ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේදය සැලසුම් කර සංවිධානය කර ඇත. නිපුණතාවක් ප්‍රකාශයට පත්වන්නේ ඉගෙනුම් ලාභියා ලබන ඉගෙනුම් එල මූල් කර ගෙනය. එනිසා නිපුණතාවක් මගින් ඉගෙනීම සිදු වන විට සැම විටදී ම එය මැනිය හැකි කුඩා කොටස් හා අනුකාටස් බවට පත් වී තිබිය යුතු ය. යම් කාර්යයක් නිවැරදි ව හා කාර්යක්ෂම ලෙස ඉටු කළ හැකි දැයි මැන බැලීම මෙහි සමස්තය වශයෙන් අවබෝධ කර ගැනීම සුදුසු ය.

ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය යටතේ ප්‍රධාන වශයෙන් දැකිය හැකි අංග කිහිපයකි එනම්,

1. පෙර සූදානම
2. ප්‍රවේශය
3. ක්‍රියාත්මක කිරීම
4. ඉදිරිපත් කිරීම
5. තක්සේරුව හා ඇගයීම

1. පෙර සූදානම

මෙහි දී පැති දෙකක් යටතේ සූදානම් වීම දැකිය හැකි ය. ඉන් පළමු ව වැදගත් කොටසැලකිය යුතු වන්නේ විෂය නිරද්‍යුගේ සඳහන් වන අදාළ නිපුණතාව, නිපුණතා මට්ටම, විෂය අන්තර්ගතය හා ඉගෙනුම් එල ගුරුවරයා ඉතා මැනවින් අවබෝධ කර ගැනීම ය. මේ සඳහා ගැශ්‍රිරෙන් අධ්‍යයනය කිරීම අත්‍යවශ්‍ය ය. පාඨම සැලසුම සඳහා උපදෙස් හා ඒ සම්බන්ධ ආකෘතිය හඳුනා ගැනීමේ සිට රට අදාළ වන සැම කාර්යයක් හා අංගයක් ගැන ම විමසිලිමන් වීම හා රට සූදානම් වීම වැදගත් කොටසැලකිය යුතු ය.

දේ වන කොටස වන්නේ කාර්යය නොදින් අධ්‍යයනය කළ පසු ඒ පිළිබඳ සමස්ත ක්‍රියාවලිය ගැන මනසින් විත්ත රුපයක් නිර්මාණය කර ගැනීම ය. ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ආවුදු හා උපකරණ, ද්‍රව්‍ය, පරිසරය හා ජ්‍යෙෂ්ඨ හා කල් ඇති ව සූදානම් කර ගත යුතු ය. තමන්ට හා සිපුන්ට ගෙවිෂණය සඳහා පහසුකම් සැපයීමට සපයා ගත යුතු තාක්ෂණික තොරතුරු නිවැරදි ව හඳුනා ගනිමින් එක් රස් කර ගත යුතු ය. ක්‍රියාත්මක කිරීමට පෙර සියලු කටයුතු සැලසුම් කර සංවිධානය කර ගැනීමත් ගුරුවරයා නොදු සූදානමක් සහිත ව විශ්වාසයෙන් යුතු ව සිටීමත් ගුරු කාරය හාරයේ වැදගත් ගුණාගයක් ලෙස සැලකේ.

2. ප්‍රවේශය

සත්‍ය සිංහ සහභාගිත්වය සඳහා සාර්ථක හා යහපත් ප්‍රවේශයක් ලබා ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. යෝජිත කාර්යයට අදාළ වන පරිදි යම් කොටසක් හෝ අයිතමයක් සැලසුම් කර ඉදිරිපත් කිරීමෙන් සිපුන් ප්‍රබෝධමත් ලෙස සහභාගි කරවා ගැනීමට පමණක් තොව ඔවුන් අනිප්‍රේරණයට ද ලක් කළ හැකි වේ. එමගින් ඔවුන්ගේ කුතුහළය වර්ධනය කරමින් කාර්ය පිළිබඳ අවධානය යොමු කර ගැනීමට පහසු වේ. විවිධ ප්‍රවේශවලට අදාළ ව යෝජිත ක්‍රම හා විධ නොදින් අවබෝධ කර ගැනීමත්, අවශ්‍යතාවන්ට ගැළපෙන පරිදි වෙනත් යෝග්‍ය කොටස් හා නව අදහස්වලින් පෙළුම් ය විය යෝජනා රට එකතු කළ හැකි ය. මේ සම්බන්ධයෙන් යෝජිත මග පෙන්වීම් ගැන අවධානය යොමු කිරීම වැදගත් ය.

3. ක්‍රියාත්මක කිරීම

සුදුසු ප්‍රවේශයක් මගින් ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කිරීම නිසා සිසුන්ගේ උනන්දුව හා ප්‍රබෝධය යහපත් මට්ටමක පවත්වා ගැනීම පහසු වන අතර එමගින් ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාවට තැබීමට සුදුසු පරිසරයක් ගොඩනැගේ. යෝජිත ක්‍රියාකාරකමේ ස්වභාවය අනුව පියවර කිහිපයකින් සිදු කිරීම සුදුසු ය. මෙම පියවර එකිනෙක සන්සන්දනය කිරීමේ දී එක් එක් පියවර එකිනෙකට සමාන තොවේ. (උදාහරණයක් වශයෙන් සරල හා සංකීරණ බව, හාවිත කරන උපකරණ හා ද්‍රව්‍යවල වෙනස්කම්) පන්තියේ සිසුන් කුඩා කණ්ඩායම් වශයෙන් වෙන් කර ක්‍රියාකාරකම ඔවුන් වෙත පැවැරීමත්, ඒ හා සම්බන්ධ සියලු මග පෙන්වීම් හා අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය හා උපකරණ සැපයීමත්, ගුරුවරයාට පැවරෙන වගකීම් අතර වේ. එමෙන් ම ඇතැම් අවස්ථාවල දී ගුරු මැදිහත් වීම් හා ගුරු ආදර්ශන පැවැත්වීම ද සිදු විය යුතු වැදගත් කාර්යයන් ය.

කණ්ඩායම් වශයෙන් තම කාර්යයන් ඉටු කිරීමේ දී අපේක්ෂිත අනුපිළිවෙළට පරිඛාහිර යෝජනා සඳහා ද ඉල්ලීම් ලැබිය හැක. එවැනි අවස්ථාවල දී සිසුන්ගේ යෝජනා හා තව නිර්මාණ එම් දැක්වීමට සුදුසු පරිදි ඉඩ දිය යුතු ය. මේ සම්බන්ධයෙන් ගුරුවරයා මැදිහත් ලෙසත්, සන්සුන් ලෙසත් මෙම වෙනස්කම් දෙස විමසිලිමත් ව නිරික්ෂණය කිරීම හා අවශ්‍ය අවස්ථාවල දී තක්සේරු කිරීමට අදාළ කාර්යවල දී රෝ සූදානම් ව සිටීම ද වැදගත් ය.

ව්‍යාපෘතිය ඇරුම් අවස්ථාවේ සිට අවසානය දක්වා අපේක්ෂිත අවස්ථාවල දී ක්ෂේත්‍ර සටහන් පොනහි සටහන් තැබීමට සිසුන් උනන්දු කිරීමත්, ඔවුන් ඒ සඳහා පෙළඳවීමටත් ගුරුවරයා ඉදිරිපත් විය යුතු ය. සිසුන් තම කාර්ය පහසු කරගනු වස් රුප සටහන්, ඡායාරූප, කාර්මික විතු හා වෙනත් සුදුසු දායා මාධ්‍ය විමසිලිමත් ව පරිහරණය කිරීමට අවස්ථා සලසා දිය යුතු ය. මේ පිළිබඳ ගුරු මාර්ගෝපදේශයේ සඳහන් මග පෙන්වීම් හා අදාළ ඇමුණුම් ඇසුරු කිරීමට අවශ්‍ය සහාය ලබා දිය යුතු ය.

4. ඉදිරිපත් කිරීම

ව්‍යාපෘතිය අවසන් වූ පසු තමා හෝ තම කණ්ඩායම ඉටු කළ කාර්යය, ඒ පිළිබඳ හැදින්වීම, විවිධ පියවර වෙන් කර ගත් අසුරු, පරිහරණය කළ උපකරණ හා ද්‍රව්‍ය, මුහුණ පැමුව සිදු වූ අහියෝග හා ඒවා ජයගත් ආකාරය ඇතුළත් වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කළ යුතු ය. සිසුන්ගේ ඉදිරිපත් කිරීමට ඇතුළත් විය යුතු කරුණු හා සාධක මොනවාදැයි ඒ ඒ කණ්ඩායාම්වෙළට අදාළ ව ගුරු මාර්ගෝපදේශයේ සඳහන් වන කරුණු පිළිබඳ සිසුන්ගේ විමසිලිමත් වීම හා වැදගත්කම ගැන ඔවුන් දැනුවත් කිරීම වඩා වැදගත් කොට සලකන්න.

5. තක්සේරුව හා ඇගයීම

ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කරන අතරතුර දී සිසුන් අතර සිට ඔවුන් හඳුනා ගැනීම හා අවශ්‍ය ප්‍රතිපෝෂණය හා ඉදිරි පෝෂණය ලබා දීම කළ යුතු ය. තක්සේරුව හා ඇගයීම පිළිබඳ කරුණු 3.0 කොටසේ ඉදිරිපත් කර ඇත.

2.2 9 වන ග්‍රේණියට ව්‍යාපෘති හඳුන්වා දීම

විෂයයට අදාළ තාක්ෂණික කෙශේතු යටතේ 6 වන හා 7 වන ග්‍රේණිවලදී ක්‍රියාකාරකම් පාදක කර ගනිමින් ඉගෙනීම සිදු විය. 9 වන ග්‍රේණියේ සිට ව්‍යාපෘති මූලික කර ගනිමින් ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය දිජ්‍යායාගේ ඉගෙනුමට අමතර ප්‍රතිලාභයක් ලබා ගත හැකි වන පරිදි ඉගෙනුම් අවස්ථා වචා පුරුල් ව ලැබෙන පරිදි සිසුන්ට වැඩි ඉඩක් ලබා දීම ඉගෙනුම් ක්‍රමවේදයේ කිසියම් වෙනසක් සහිත විශේෂත්වයක් ලෙස සැලකීම වචා සුදුසු ය. මේ සඳහා හඳුන්වා දී ඇති ඉගෙනුම් ක්‍රමවේදය වන්නේ ව්‍යාපෘති පාදක කර ගනිමින් ඉගෙනුම-ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේදය ක්‍රියාත්මක විමයි.

ප්‍රායෝගික හා තාක්ෂණික කුසලතා විෂය යටතේ හඳුන්වා දී ඇති ව්‍යාපෘතිවල විශේෂත්වය වන්නේ විෂයයේ සංයුතියට අදාළ ව තාක්ෂණික ක්ෂේත්‍ර හා සම්බන්ධ කිසියම් අභියෝගයක් හෝ ගැටුවක් පදනම් කර ගනිමින් තාක්ෂණික විසඳුම් සොයා ගැනීමට දිජ්‍යායා අවතිරීම වීම ය. මෙම ක්‍රියාවලිය අවසන් වන්නේ කිසියම් නිමැවුමකිනි. එසේන් නැතිනම් කිසියම් ප්‍රයෝගනවත් අර්ථවත් සේවාවක් මගිනි. 9 වන ග්‍රේණියේ දී ද ව්‍යාපෘති පාදක ඉගෙනුම හඳුන්වා දීමේ දී ගුරුවරයාගේ මග පෙන්වීම හා උපදෙස් යටතේ ක්‍රියාවට නැංවෙන අතර සිසු කණ්ඩායම් නිදහස් ස්වයං තීරණ මත පදනම් ව ව්‍යාපෘතිවල නිරත වීම අපේක්ෂා කෙරේ.

2.2.1 ව්‍යාපෘතියක් යනු කුමක් ද?

පිටිතය පුරා මතකයෙන් ඇත්ත් තොවන අත්දැකීමක් බවට පත්වන්නේ කැමැත්තෙන් හා ක්‍රියාකාලී ලෙස යම් කාර්යයක් සාර්ථක ව නිම කළ විට දී ය. එය තැප්තියක් ගෙන දෙන අත්දැකීමක් වන අතර එකතු කර ගත් අත්දැකීම වචා එලදායි හා අර්ථවත් බවින් පිරිපුන් ඉගෙනුමක් ද වේ. මෙවැනි අත්දැකීම් ප්‍රායෝගික ලෙස සිසුන්ට අත්පත් කර ගත හැකි වන සාර්ථක ක්‍රමවේදයක් වශයෙන් ව්‍යාපෘති පාදක ඉගෙනුම හඳුනා ගත හැකි වේ.

මේ අනුව වර්තමාන ලේඛකයේ ආයතනික මෙන් ම ආයතනික තොවන බොහෝ ක්‍රියාකාරකම් තුළ අපේක්ෂිත නව අරමුණු සාර්ථක ලෙස ඉටු කර ගැනීම සඳහා ව්‍යාපෘති නම් වූ යාන්ත්‍රණය උපයෝගී කර ගැනීම නව ප්‍රව්‍යන්තාව වී ඇති.

ව්‍යාපෘතියක් යනු ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරකම් රාජියකින් සමන්විත වූ ක්‍රියාවලියක් වශයෙන් සරල ව හඳුනා ගත හැකි ය. මෙය තවදුරටත් විමසා බැලීමේ දී අවබෝධ වන්නේ කිසියම් අභේක්ෂිත අරමුණක් (නිපැශුමක් හෝ සේවාවක්) ඉටු කර ගැනීම සඳහා සැලසුම් කළ සම්පත් ප්‍රශ්නක ලෙස උපයෝගී කර ගත්තා නිශ්චිත කාලයක් තුළ ක්‍රියාවට නංවනු ලබන ක්‍රියාවලියක් වශයෙනි.

ව්‍යාපෘති මෙලෙස ද නිර්වචනය කළ හැකි ය.

“මානසික ක්‍රියාකාරක්වයෙන් හා කායික ක්‍රියාකාරක්වයකින් යුතුක්ත වූ, සියුම් ලෙස ඇළුම් කරන යමක් හා බැඳීමක් ඇති වන අයුරින් පන්ති කාමරයේ දී ලබා ගත්තා දැනුමට අමතර ප්‍රතිලාභයක් ලබා ගැනීමට හැකි වන ලෙස උගත් දේ සැබැඳු ලේඛකයේ හාවිතයට ගැනීමට අවස්ථා සළස්මින් සිසුන් කණ්ඩායමක් වශයෙන් හෝ ස්වාධීන ව හෝ නිරත වන, යම් කිසි ගැටුවක් පදනම් කර ගත් ක්‍රියාවලියකි”

ව්‍යාපෘති ගෙලීන්

අවශ්‍යතාව හා පවතින සම්පත්වල ස්වභාවය පදනම් කර ගෙන විවිධ ආකාරයෙන් ව්‍යාපෘති කාණ්ඩ ගත කළ හැකි අතර, පහත දැක්වෙන්නේ ප්‍රායෝගික හා තාක්ෂණික කුසලතා විෂයයට අදාළ ව සීමිත කාල පරාසයක් තුළ සිසුන්ට ක්‍රියාත්මක කළ හැකි ගෙලීන් කිහිපයකි.

1. තිපැයුම් පාදක ව්‍යාපෘති
2. අර්ථවත් ක්‍රියාකාරකම්
3. අහිසේග හා තේමා පාදක ව්‍යාපෘති

ව්‍යාපෘති ක්‍රියාවලියෙහි මූලික කාර්යයන් හතරකි. සැලසුම් කිරීම, තීරණ ගැනීම, ක්‍රියාත්මක කිරීම හා පසු විපරම යන මෙම මූලික කාර්යයන් සතර අනුපිළිවෙළකට හෝ වෙන් වෙන් ව ක්‍රියාත්මක වීම අවශ්‍යයෙන් ම සිදු විය යුත්තේ නොවේ.

- **සැලසුම් කිරීම**

සැලසුම් යනු ව්‍යාපෘති කාර්යය තුළ හොතික, මානව හා මූල්‍ය සම්පත්; කාලයට අනුරුප ව හසුරුවා ගැනීමේ ක්‍රියා පටිපාටිය පෙළ ගැස්වීමකි. මෙහි දී ගැටුවට අදාළ අරමුණු තියුවය කිරීමෙන් අනුතුරුව, උචිත තීරණයක යටතේ විකල්ප විසඳුම් හා වඩාත් උචිත විසඳුම තෝරා ගැනීම, කාල රාමුව සැකසීම, පිරිවිතර හා සැලසුම් ලේඛන සැකසීම, සම්පත් තෝරා ගැනීම හා තක්සේරු කිරීම, කාර්යය සංවිධානය ගොඩ නැගීම, ආකෘති තැනීම හා නිමැවුම ක්‍රියානුරුපී තත්ත්වයට පත් කිරීම, ප්‍රගති සමාලෝචනය ආදි සියලු කාර්යයන් ව්‍යාපෘතිය සැලසුම් කිරීමේ දී අවධානයට ලක් විය යුතු වේ. තවද, හොතික, මානව හා මූල්‍ය සම්පත් කාලයට අනුරුප ව හසුරුවා ගැනීමේ දී මතු විය හැකි අහිසේග හා ඒවාට පිළියම් නිගමනය කිරීම සැලසුමෙහි පූර්ව කාර්යයක් ලෙස සිදු විය යුත්තක් බව සැලකීම වැදගත් වේ.

- **තීරණ ගැනීම**

ව්‍යාපෘතියක් තුළ ගනු ලබන තීරණ සාර්ථක නිමැවුමක් එම් දැක්වීමට හේතු පාදක වේ. ගනු ලබන තීරණ මත පිහිටා සැලසුම් සකස් කිරීම සිදු විය යුතු ය. ව්‍යාපෘතියක් තුළ ගනු ලබන තීරණ ව්‍යාපෘතියේ ඇතුළත් ක්‍රියාකාරකම්වලට පමණක් සීමා නොවේ. ව්‍යාපෘතිය තුළ මතු වන අවදානම, ආරක්ෂාව හා පාරිසරික බලපැළුම් කළමනාකරණය, නිමැවුමේ ගණාත්මක බව, ආකර්ෂණීය බව, එලදායීතාව, උපයෝගීතාව හා සම්බන්ධ තීරණ ද ඇතුළත් විය යුතු වේ.

- **ක්‍රියාත්මක කිරීම**

ව්‍යාපෘතියක් තුළ ගෙන ඇති තීරණ හා සැලසුම් අනුව ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක වීම සාර්ථක ව්‍යාපෘතියක ලක්ෂණයකි. ආවාර ධර්මවලට පටහැනි නොවන අයුරින්, සම්පත් එලදායී ව හා පරිසර හිතකාම් ලෙස යොදවා ගැනීම කළමනාකරණය කරමින් ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කළ යුතු වේ.

ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී රස් කර ගන්නා තොරතුරු, ලබා ගන්නා අත්දැකීම්, නිරීක්ෂණ හා නිගමන ලේඛන ගත කළ යුතු වන අතර ව්‍යාපෘතිය නිම වන තෙක් යාවත්කාලීන ව පවත්වා ගත යුතු වේ.

• පසු විපරම

ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී සැලසුමට හා කාල රාමුවට අනුකූල නොවන ලෙස ක්‍රියාත්මක වීම, මතු වූ අනපේක්ෂිත ගැටුණ තත්ත්ව හා අභියෝග, ඒවා විසඳා ගැනීමේදී යොදා ගත් උපාය මාර්ග හා යොදා ගැනීමට තිබූ උපාය මාර්ග හා පිළියම් සාකච්ඡා වීම වැදගත් වේ. එසේ ම ව්‍යාපෘති ක්‍රියාවලිය තුළ රස් කර ගත් නව දැනුම, ව්‍යාපෘතිය හා සම්බන්ධ වූ පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රතිඵ්‍යුතුනාත්මක විවේචන තුළ සංවර්ධනය කර ගත යුතු විවිධ පැතිකඩ් මෙන් ම ගක්තින් සාකච්ඡාවට බඳුන් විය යුතු වේ. ඒ කුළුන් ඉදිරි ව්‍යාපෘති කාර්යයන් සඳහා ගක්තිමත් පදනමක් ගොඩ තැගේ.

මේ අනුව ප්‍රායෝගික හා තාක්ෂණික කුසලතා විෂය ඉගෙනීමේදී ව්‍යාපෘතියක්

- තමන් ඇශ්‍රුම් කරන ක්‍රියාවලියකි.
- ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරකම් රසක් ඇතුළත් වූවකි.
- එදිනේදා පිවිතයට සම්බන්ධ වන තාක්ෂණික කටයුතුවලට අදාළ යාන්ත්‍රණයකි.
- අශ්‍රුතින් යමක් කිරීමට හා දැකිමට මුල් වන්නා වූ උත්සාහයකි.
- තති ව හා සාමූහික ව කටයුතු කර තීරණ ගැනීමකි.
- පාසල තුළ හා ඉන් පිටත පවතින සම්පත් උපයෝගී කර ගැනීමකි.

මේ සියල්ලට අමතර ව ඉදිරි අනාගතයේ තමන්ට මුහුණ දීමට සිදු විය හැකි බලාපොරොත්තු නොවූ අවදානම්, ආපදා හෝ පාරිසරික බලපෑමකට අනුගත වීමට ඉගෙනුමක් ලබා දෙන්නකි.

2.2.2 ඉගෙනුම - ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය තුළ ව්‍යාපෘති යොදා ගැනීමේ අවශ්‍යතාව

ව්‍යාපෘති මත පදනම් වූ අධ්‍යාපනය ශිෂ්‍ය ගැනීමේදී වඩාත් ප්‍රබල කර වීම සඳහා වානාවරණය සකස් කර දෙන්නක් බව සනාථ වී ඇත. මේ හැර ප්‍රායෝගික හා තාක්ෂණික කුසලතා පාසල් විෂයයක් වශයෙන් ඉගෙනීමේදී තාක්ෂණික කුසලතා සංවර්ධනය කර ගැනීමට අයත් බහුවිධ කුසලතා මෙන් ම වර්ගීය/මෘදු කුසලතා ඇතුළු යහපත් වැඩි පුරුදු හා ආකල්ප සිසුන්ට අත්පත් කර ගැනීමේ ඉගෙනුම් අවස්ථා සම්පාදනය කර දීම ගුරු කාර්යයේ වැදගත් අංගයක් වේ. මේ අනුව,

- නවය නිමැවුම් නිහි කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වන ආකල්පය පරිවර්තනයක් ඇති කිරීමේ මං සැලසීම්.
- කණ්ඩායම් කාර්යයක් ලෙස අරමුණු ලාභ කර ගැනීම සඳහා සංවිධානාත්මක ව කටයුතු කිරීමේ හැකියාව වර්ධනය.
- අවිධිමත් ව්‍යුහයන් තුළ ස්වභාවීම ගොඩනගා ගැනීමට අවශ්‍ය මාර්ගයක් වීම.
- පර්යේෂණාත්මක ව නව දැනුම, හැකියා හා ආකල්ප සංවර්ධනය කර ගැනීමට ඉවහල් වීම.
- සැබැං ලොකයේ ගැටුණුවලට සාර්ථක ලෙස මුහුණ දීමට අවශ්‍ය වන පොරුෂය සංවර්ධනය වීම සිදු වේ.

ව්‍යාපෘති පදනම් කර ගත් ඉගෙනුම් කුමවේදය, විවිධ තාක්ෂණික ක්ෂේත්‍ර විෂයානුබද්ධ ව අධ්‍යයනයේ යේදීම ඉඩ සැලසීමට අමතර ව ඉහත සඳහන් කළ පුළුල් වර්යා ධර්මවල සංවර්ධනයක් ඇති කිරීම සිදු කරයි.

2.3 ගුණාත්මක යෙදුවුම් - ගුණාත්මක යෙදුවුම් කොටස් දෙකකින් සමන්විත වේ.

2.3.1. පාරිභෝෂණ ද්‍රව්‍ය - අදාළ ක්‍රියාකාරකම්වල සඳහන් කර ඇත.

2.3.2. අවුදු හා උපකරණ

කාමිකරණය		
	අයිතමය	ප්‍රමාණය
1	අලව්‍යුව - 1m	1
2	ගෙවතු හෝස් නළය - රබර් බට 2cm	මීටර් 25
3	ගෙවතු සවල	2
4	උයන් රේක්කය	2
5	අත් මූල්‍යුව	4
6	ගෙවතු හැන්ද	4
7	පිහිය (අතු කපන/දිග මිටක් සහිත)	2
8	සෙකටරය (දැඩු කපන)	1
9	තාච්චිය	2
10	වීල්බැරෝව (රබර් රෝද සහිත)	1
11	ලදිල්ල (20cm x 20cm)	3
12	ලදිල් මූල්‍යුව	2
13	මිනුම් පටිය (30m)	1
14	ඡලය දමන පනිවුව (ගැල්වනීකරණ 8-10l)	1
15	ජ්ලාස්ටික් බාල්දිය (30-40l)	2
16	අත් ඉසිනය (ජ්ලාස්ටික් -1-1 $\frac{1}{2}$ l)	1
17	ජ්ලාස්ටික් පෙශ්විල (විවිධ ප්‍රමාණවලින්)	6
18	දුනු පිහිය (8cm-10cm)	3
19	කටු කම්බ රෝල් - (25kg)	4
20	ගම් බුවි (යුගල)	1
21	අත් වැසුම් (රබර්) යුගල	2
22	ආවරණ දැල් (ජ්ලාස්ටික් - 50-60% හිරු එළිය)	මීටර් 25
	ආහාර	
23	ග්‍රේටරය (විවිධ තල සහිත)	3
24	ජ්ලාස්ටික් බාල්දි(10-12l)	2
25	පාන් කපන පිහිය	2
26	උෂ්ණත්වමානය (0 °F - 300 °F)	3
27	මුළුතැන්ගෙය පිහිය (20cm)	3
28	මෙස හැඳි	6
29	ගැරැප්පුව	3
30	තේ හැඳි	4
31	බිත්තර කළතනය	2
32	ජ්ලාස්ටික් බෝල් කෝප්පය(15cm, 20cm)	4

33	කොස්ප හා පිරිසි (සෙරමික්)	6
34	පිගන් (සෙරමික්)	6
35	බටර පහිය	2
36	මුළුතැන්ගේ තරුදිය (5kg)	1
37	සාස්පාන් (පියන් සහිත) (18cm-25cm)	3
38	බදින සාස්පාන් (15cm)	1
39	පොල් හිරෝනය (අතින් ක්‍රියාකරවන)	1
40	වංගේඩිය හා මෝල් ගස	1
41	පෝරුණුව	1
42	ඇඟිරුම් යන්තුය හා මිශ්‍රණ යන්තුය	1
43	පොල්කටු හැඳි	3
44	ප්ලාස්ටික් පෙරහන් (12cm-15cm)	3
45	තේ පෙරණය (ප්ලාස්ටික්)	2
46	මිනුම් ජේශ්‍යව (ප්ලාස්ටික්)	2
47	ශිතකරණය (තනි දොර/මධ්‍යම)	2
ආරම්භක කාක්ෂණවේදය		
48	බංකු දඩු අඩුව - 10cm නට් සහ බෝල්ට් සහිත	3
49	G - කරාමය - 10cm	3
50	අත්කියත - 45cm	4
51	අඩු මිටිය - (500g)	4
52	දියර ඉසීනය - (1l)	1
53	ගිනි ගල් යන්තුය-අතින් ක්‍රියාකරවන / මෙස වර්ගය	1
54	මුවහන් ගල (කාලොරන්ඩම්, දළ / මඟු පැතිකඩ සහිත)	1
55	ලල් කටු (10cm)	
56	වානේ මිනුම් පටිය (3m)	3
57	ඉස්කුරුප්ප නියන (15cm)	3
58	ඉස්කුරුප්ප නියන (30cm)	3
59	කතුර (20cm)	3
60	කතුර (ලල් කෙළවර සහිත) (7cm)	2
61	මල් ඉස්කුරුප්ප නියන (15cm)	3
62	ලදුතල තහඩු කතුර (20cm)	3
63	ස්ලීතු ලෙවලය (36cm)	2
64	අත් විදුම් යන්තුය (කටු සහිත)	2
65	බෝල මිටිය (250g)	2
66	ගෞවි කියත (අතින් ක්‍රියාකරවන)	3
67	දුනු කියත (තල රාමු 2 සහිත)	3
68	ලඹ කැටය - ශිෂ්‍යයින් සඳහා මධ්‍යම ප්‍රමාණය	3

69	මෙසන් හැන්ද (මධ්‍යම)	3
70	සංයුත්ක්ත අව්‍යුත් (Combination plier)	3
71	අල් කටුව (2cm)	3
72	ලල් නැහැ අව්‍යුත් (ලල් කෙළවර සහිත) (15cm)	3
73	විදුලි පාස්සනය (40w)	3
74	මුළු මට්ටම (15cm)	3
75	පිර (පැතලි) - (25cm -30cm)	2
76	තුන් තුළස් පිර (ත්‍රිකෝණාකාර) (10cm -15cm)	2
77	රාස්වය (25cm)	2
78	වානේ කෝදුව (30cm)	3
79	යත්ත (අතින් හ්‍රියාකරවන ලී - මධ්‍යම 45cm)	3
80	රෙංචි කට්ටලය - දෙපැති - (6mm - 25mm)	2
81	සිරුමාරු රෙංචිය - (37mm)	3
82	බහු මිටරය (යිජ්‍යයින් සඳහා)	3
83	කම්බි කපනය	2
84	පොල් රිවටි යන්තුය (අතින් හ්‍රියාකරවන - (20cm-25cm)	2
85	වින්කරු මිටිය	2
86	අදින කටුව (15cm)	2
87	තහඩු කියත (සාමාන්‍ය)	3
88	මහන යන්තුය (පාගන වර්ගය - සාමාන්‍ය)	1
89	මුද්‍ර යතුරු කට්ටලය (Ring Spanner)	2
90	ලෝහ කපන කියත්	3
91	Bread Board (Electronic Project Board)	3
ව්‍යාපාර කටයුතු		
92	ගණක යන්තුය (Calculator)	3
93	කාර්යාල සියුරු වැදිනය	1
94	කටු ඇමුණුම් යන්තුය	1
95	වලුපු සහිත ලිපි ගොනු (Ring File-Plastic)	3
96	කඩදාසි කපන තල (12cm -15cm)	2
97	වානේ අල්මාරිය -	1
98	ඡ්‍රෑම්ටික හැඩ අදින උපකරණ කට්ටලය	3
* 99	බහු මාධ්‍ය පරිගණකය	1
* 100	UPS යන්තුය	1
* 101	මුද්‍රණ යන්තුය (පරිගණක මුද්‍රණ සඳහා)	1

* අත්‍යවශ්‍ය උපකරණ හා මෙවලම් වශයෙන් නොසැලැන්. ඒවා සපයා ගැනීමට මුලා පහසුකම් හා අදාළ යටිතල පහසුකම් ප්‍රමාණවත් ව ලැබේ ඇත්තම් ඒවා සපයා ගැනීම ප්‍රයෝගනවත් වනු ඇත.

තාක්ෂණික ක්ෂේත්‍රය - කෘෂිකර්මය

නිපුණතාව 1.0 : පවතින සම්පත් යොදා ගනිමින් වගා තුමිය සංවර්ධනය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 1.5 : ගෙවතු වගාවට අදාළ ව්‍යාපාරික අවස්ථා ක්‍රියාත්මක කරයි.

කාලවිශේෂ සංඛ්‍යාව : 09

- ඉගෙනුම් එල :**
- ආර්ථික වශයෙන් ලාභ ලැබිය හැකි සූළු පරිමාණයේ ගෙවතු ව්‍යාපාර හඳුනා ගනියි.
  - යෙදුවුම්, කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය හා නිමැවුම් සැලසුම් කරයි.
  - කෘෂි නිෂ්පාදන හා සේවා සපයයි.
  - තම් කරනු ලබන වෙළි අඩවි පරීක්ෂා කර තොරතුරු හා ක්‍රියාකාරකම් අත්හදා බලයි.

ව්‍යාපාති සැලසුම් සඳහා උපදෙස්:

සංකීර්ණතය - 'ගෙවතු වගාවේ ආදායම උපදෙශන කෘෂි ව්‍යවසායකත්ව කරා ගමන් කරම්'

වැට මායිම් හතරකින් වට වූ නිවසට සම්පාදන ගෙවත්ත පුළුල් ජෙව්ව විවිධත්වයක් ඇති ව සැලසුමකට පිහිටුවා, එහි පවතින වගාවට ඇවැසි සීමිත සම්පත් (හිරු එළිය, ජලය, ඉඩකඩ්, පස) කාර්යක්ෂම ව හාවිතයෙන් ආර්ථික වශයෙන් ලාභ ලැබිය හැකි විධිමත් ගෙවත්තක් නිර්මාණය කෙරේ. පවුලේ ජිවන වටපිටාවට අවශ්‍ය වන විවිධ වූ සේවාවන් රාකියක් ලබා දෙන මෙවැනි වූ ගෙවත්තක් ආර්ථික වශයෙන් ලාභ ලැබිය හැකි සූළු පරිමාණයේ ගෙවතු ව්‍යාපාර බවට පත් කර ගත හැකි ය.

එම් සඳහා, අදාළ ව්‍යාපාති කාල සීමාව තුළ වැඩි ඉල්ලුමක් පවතින කෘෂි නිෂ්පාදන හා සේවා සැපයිය හැකි නිෂ්පාදන ක්‍රමවේදය, යෙදුවුම්, කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය හා නිමැවුම් සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කිරීම, මූල්‍ය හා වගා පාලනය පිළිබඳ වාර්තාකරණයෙහි වටිනාකම යන දැ පිළිබඳ අවබෝධ කර ගැනීම වැදගත් ය. එමෙන් ම පලදාව අලෙවිය සඳහා අලෙවි ඒකක ස්ථාපිත කිරීම මගින් වෙළෙඳපොල හා සහසම්බන්ධතා ගොඩනගා ගැනීමෙන් ආර්ථික වශයෙන් ස්ථීර ලාභ ඉඩයිමේ ආකාරය පිළිබඳ ආදර්ශ අත්දැකීම් ලබා දීම මෙම ව්‍යාපාති පාදක ඉගෙනුම තුළින් අපේක්ෂා කෙරේ.

- ගෙවත්තක කෘෂි නිෂ්පාදන හා සේවා හඳුනා ගෙන සැලසුම් සහගත කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියක් තුළින් ආර්ථික වශයෙන් එලදායී නිමැවුම් එම දැක්විය හැකි බව මත් වන ප්‍රවේශයක් ඔස්සේ සිසුන්හට ප්‍රශ්න යොමු කරන්න.
- නිවසේ ආහාර ආර්ථිකයට (Food economy) ගෙවත්ත වැදගත් වන ආකාරය
- ආදායම උපදෙශන කෘෂි නිෂ්පාදන හා සේවා (ලදාහරණ කිහිපයක් 1.5.1 ඇමුණුමෙහි පෙන්වා ඇත.)

- සිසු ප්‍රතිචාර අගය කරමින් පහත කරුණු පැහැදිලි කරන්න.

- සෞඛ්‍යාරක්ෂිත, විශ්වසනීය ආහාර සඳහා කාලීන ව පවතින වැඩි ඉල්ලුම සපුරා ලන කාබනික බොත් තිපදිවීමේ වැඩි හැකියාවක් ගෙවත්තක් සතු වීම.
- කෘෂි නිෂ්පාදනයක් යනු සාපුරු ව පරිහෝජනය සඳහා සකස් කළ නිෂ්පාදනයක් බව
- කෘෂි සේවාවක් යනු කෘෂි නිෂ්පාදනයක් පිහිටු වීම උදෙසා කරනු ලබන සැපයුමක් බව
- ආර්ථික ඉලක්ක ව්‍යාපාදනයක් තොරු ගැනීමේ දී පිරික්සුම් ලැයිස්තුවක් මත (Decision making check list) තිරණ ගැනීම වඩා උවිත බව
- ආදයම උපදෙශන විහවතා ඇති බොත් සුදුසු පරිදි පිහිටු වීමට ව්‍යාපාති කාල සීමාව තුළ අස්වනු ලබා ගැනීමට හැකි වන පරිදි නවතාවකින් යුත් කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය සැලසුම් කිරීම අහියෝග ජය ගැනීමේ මූලික පියවර වීම
- වෙළෙඳපොල තරගකාරීන්වය ජය ගැනීමට වෙළෙඳ තාක්ෂණ (අසුරුමිකරණය, සංවිධානය, අගය වැඩි කළ නිම් නිෂ්පාදන හා ඉදිරිපත් කරන පිළිවෙළ) යොදා ගැනීමෙන් පාරිහෝගික ආකර්ෂණය

වර්ධනය කළ හැකි වීම

- නැවුම් නිෂ්පාදනයක් පාරිභෝගිකයනට සැපයීම් සඳහා ව්‍යාපාරික ස්ථානය හා වෙළඳපොල එකිනෙකට සම්පූර්ණ ව පැවතීම වැදගත් වීම
- කෘෂි සේවාවන් සැපයීමේ දී පාරිභෝගිකයා, අලෙවි ඒකක වෙත කැඳවා ගැනීම හා සේවා ලබා දීමට පාරිභෝගිකයා වෙත යාම වැදගත් වන නිසා එය පහසුවෙන් ලෙස විය හැකි ආකර්ෂණීය ව නඩත්තු වන ස්ථානයක් වීම
- මූල්‍ය හා වගා පාලන වාර්තාකරණය කුම්වත් ව සිදු කිරීමෙන් දළ ලාභාන්තිකය ගණනය කිරීමේ හැකියාව ඇති වීම සහ සංවර්ධනය සඳහා පසු විපරම පහසු වීම

පෙර සූදානම :

- ව්‍යාපාතිය ක්‍රියාත්මක කර වීමට පෙර අදාළ කරුණු සහ උපදෙස් කියවා (පිටු අංක 14 - 16) හොඳින් අවබෝධ කර ගැනීමෙන් මෙම කාර්යය, සිසුන් ලබා පහසුවෙන් ක්‍රියාත්මක කිරීම
- කණ්ඩායම වශයෙන් කටයුතු කළත් සැම දිජ්‍යායු යෙකු ම ස්වත්තිරමාණ සංග්‍රහයක් තනි තනි ව සකස් කළ යුතු බව ව්‍යාපාති කාර්යය ආරම්භ කිරීම සඳහා සිසුන්ට මග පෙන්වන මුල් දිනයේදී දැන්වීම
- ව්‍යාපාතියට අදාළ දෙනීනික තොරතුරු රස් කිරීම සඳහා ක්‍රේත්තු පොතක් හාවිත කළ යුතු බවත් එය සතියකට වතාවක්වත් ගුරු උපදෙස් ලබා ගැනීම සඳහා ඉදිරිපත් කළ යුතු බවත් දැන්වීම
- සුදුසු පරිදි සිසුන් කණ්ඩායම කර ව්‍යාපාති කාර්යය සඳහා යොමු කිරීම

ගැටුව මත කර ගැනීම:

- 6, 7 සහ 8 වන ග්‍රෑනීවල දී වෙනස්කම්වලට හාජනය නොට ක්‍රමානුකූල ව ගොඩනගන ලද පාසල් ගෙවත්ත ගැහිය පෝෂණ අවශ්‍යතා සපුරානවාට අමතර ව අතිරික්ත නිපැයුම් මගින් ස්ථීර තොවන අමතර ආදායමක් වරින් වර ලබා ගත හැකි වගා රටාවක් බව සිහිපත් කරවන්න.
- මෙම කරුණු ඔස්සේ ස්ථීර අමතර ආදායමක් ඉපැයීමට ගෙවතු කෘෂි-ව්‍යවසායකත්වයට මග පාදන කෘෂි නිෂ්පාදන හා සේවා පාසල් ගෙවත්තෙන් හඳුනා ගන්න. එසේ හඳුනා ගත් කෘෂි නිෂ්පාදන හා සේවා අතරින් සති 3 ක කාලයක් තුළ නිමැවුමක් ලබා ගත හැකි නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියක් නිරමාණය කර ගැනීමට සුදුසු ගැටුවක් මතු කර ගැනීමට සිසුන්ට මග පෙන්වන්න.

A සැලසුම් කිරීම :

- කෘෂි ව්‍යාපාරයක් කරා යාමේ පියවර අවසාන දක්ම ලබා ගැනීම දක්වා පෙළ ගැස්වීම
- කාලීන ව වැඩි වෙළඳ ඉල්ලුමක් පවතින ආර්ථික වාසි සපයන කාබනික කෘෂි නිෂ්පාදන හා සේවා නිමැවුම්
- ඉලක්ක ගත පාරිභෝගික කණ්ඩායම හා ඔවුන්ගේ රුවීකත්ව
- ව්‍යාපාති කාල සීමාව තුළ පලදාව ලබා ගත හැකි, වැඩි ඉල්ලුමක් පවතින කෘෂි නිෂ්පාදන හා සේවා විකල්ප
- තෝරා ගත් විකල්ප අදාළ කාලය තුළ පිහිටුවන නිෂ්පාදන තුම්බේද, මූලික යෙදුවුම්, අනුගමනය කළ යුතු කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේ සුවිශේෂී බව හා නඩත්තු කළ යුතු ආකාරය
- පිරිවැය හා ප්‍රතිලාභ සපයා බැලීම
- අගය වැඩි කළ නිම් නිෂ්පාදනයක් ලෙස ඉදිරිපත් කරන කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය
- අලෙවි ඒකකවල ස්ථානීය යෝග්‍යතාව
- ව්‍යාපාතියට අදාළ ක්‍රියාකාරී සැලසුම සකස් කිරීම. (එදාහරණ ලෙස කාර්යයන් කිහිපයක් දක්වා ඇත.)

ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

කාර්යය	කාල රාමුව																				
	සතිය (1)							සතිය (2)							සතිය (3)						
	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7
1. කාෂි ව්‍යාපාරයක් කරා යාමේ අවසාන දැක්ම සටහන් කිරීම																					

----- අර්ථීක ව්‍යාපාරය වෙළඳපොල ඉල්ලුමක් පවතින වෙළඳ බේග හා සේවා හුදා ගැනීම																					

----- අදාළ ව්‍යාපාති කාල සීමාව තුළ එලදාව ලබා ගත හැකි කාෂිකාර්මික නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියක් නිර්මාණය කර පිහිටුවීම																					

----- කාෂි නිෂ්පාදන හා සේවා සැපයීමට සූදුසු කාෂිකාර්මික නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය ක්‍රියාත්මක කිරීම																					

----- ස්ථිර ආදායම් උපයන ගෙවනු ව්‍යාපාර උපාය මාරුගව්වා අදාළ යෝජනා ඉදිරිපත් කිරීම ව්‍යාපාති කාර්යය නිමාව																					

B තීරණ ගැනීම :

- කාෂි ව්‍යාපාරයක් කරා යාමේ අවසාන දැක්ම සඳහා ඇතුළත් විය යුතු අංග තීරණය කිරීම
  - කාබනික වගා රටාවක් ලෙස පවත්වා ගත හැකි ගෙවනු බේග
  - වෙළඳපොල ඉල්ලුම පිරික්සීම මගින් ආදායම් උපද්‍රවන කාෂි නිෂ්පාදන හා සේවා නිමැවුම්
  - ව්‍යාපාති කාල සීමාව තුළ වෙළඳපොලට නිකුත් කළ හැකි කාෂි නිෂ්පාදන හා සේවා නිමැවුම්
  - සෞඛ්‍යාරක්ෂිත හා විශ්වසනීය බව මත පවතින ඉල්ලුම
  - අගය වැඩි කළ හැකි තාක්ෂණික කුමවේද හා ඕල්පිය දැනුම
  - අපත් යන සම්පත් හාවිත කළ හැකි කුමවේද
  - වෙළඳපොල තරගකාරිත්වය අඩු හෝ නොපවතින නිපැයුම්
  - පුද්ගල රුවිකත්වයට හා විවිධත්වයට ගැළපීම
  - උපයෝගී සම්පත් පහසුවෙන් සපයා ගෙන නිර්මාණයිලි නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය සඳහා අවශ්‍ය ඇටුවුම් සැකසීමේ හැකියාව
  - තෝරා ගත් නිෂ්පාදන අඛණ්ඩ ව ක්‍රියාත්මක කිරීමේ හැකියාව පවතින විසඳුම්
  - පාරිභෝගික ඉල්ලුම සඳහා අඛණ්ඩ ව සැපයිය හැකි වීම
  - යෙදුවුම්, නිමැවුම් පරිවර්තන ක්‍රියාවලිය උදෙසා වූ කාලය, ගුම්ය, පිරිවැය සීමාකාරී නොවීම
  - නවතාවතින් ඉදිරිපත් කළ හැකි වෙළඳ නිපැයුමක් වීම

C ක්‍රියාත්මක කිරීම :

- කාෂි ව්‍යාපාරය කරා යාමේ අවසාන දැක්ම සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා සකස් කළ පෙළගැස්ම අනුව ව්‍යාපාතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමට සිපුන් කණ්ඩායම් කිරීම
- අදාළ ව්‍යාපාති කාල සීමාව තුළ කාෂි නිෂ්පාදන හා සේවා සැපයීමට අවශ්‍ය කාෂිකාර්මික නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය නිර්මාණය කිරීමට අවශ්‍ය ඇටුවුම්වල සැලසුම් විත හා ආකෘති සැකසීම
- අවශ්‍ය යෙදුවුම් සපයා ගැනීම
- බේග පිහිටුවීම හා කාෂිකාර්මික නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය අඛණ්ඩ ව පවත්වා ගෙන යාමට අවශ්‍ය ඇටුවුම් සැකසීම
- කණ්ඩායම් සාමාර්ශකයන් අවශ්‍ය පරිදි බේග ස්ථාපනය හා නඩත්තු කාර්යයන් සිදු කිරීම
- කාෂි නිෂ්පාදන හා සේවා සඳහා අලෙවී එකක ස්ථාපනය කිරීම

- පාරිභෝගික ආකර්ෂණය සඳහා උපාය මාර්ග යෙදීම
- කෘෂි නිෂ්පාදන හා සේවා අලෙවිය සඳහා නිර්මාණාත්මක අදහස් ක්‍රියාවට නැංවීම
- මුළු වගා පාලනය පිළිබඳ වාර්තාකරණය
- පිරිවැය හා ප්‍රතිලාභ සැසදීම
- පසු විපරම සහ ප්‍රතිපෝෂණය

D පසු විපරම:

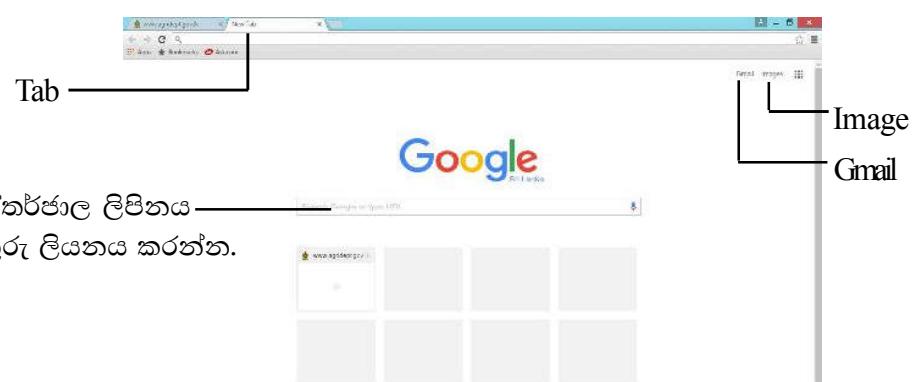
- එක් එක් ව්‍යාපෘතියේ දෙනික සිදුවීම් අනිකුත් කණ්ඩායම්වලට පුද්ගලනය කිරීම
- ගෙවතු කෘෂි ව්‍යවසායකත්වය උදෙසා තෝරා ගත් කාබනික කෘෂි නිෂ්පාදන හා සේවා නිමැවුම්වල ඉක්කගත වෙළඳපොල සැපයුම සපුරා ලිමට කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියට හැකි වූයේ දැයි මුළු හා වගා වාර්තා සහන් අනුව ස්වයං ඇගයීමක නිරත වීම
- ව්‍යාපෘති සැලසුම් කිරීම, තීරණ ගැනීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම යන අවස්ථාවන්හි දී කළ කටයුතු පිළිබඳ පසු විපරම කර අහියෝග ජයගත් ආකාරය පිළිබඳ ස්වයං ඇගයීමක නිරත වීම
- වෙළඳපොලට ඉදිරිපත් කළ කාබනික කෘෂි නිෂ්පාදන හා සේවා පිළිබඳ පාරිභෝගික ඉල්ලම, වෙළඳපොල තරගකාරීත්වය සඳහා හාවිත කළ වෙළඳපොල උපාය මාරික තොරතුරු, මුළු හා වගා පාලන වාර්තාකරණයෙහි වට්නාකම පිළිබඳ ආදර්ශ අත්දැකීම් ස්වනිර්මාණ සංග්‍රහය සමගින් පන්තියට ඉදිරිපත් කිරීමට සිසුනට පහසුකම් සලස්වන්න.

පරිගණක පහසුකම් ඇත්තම්-

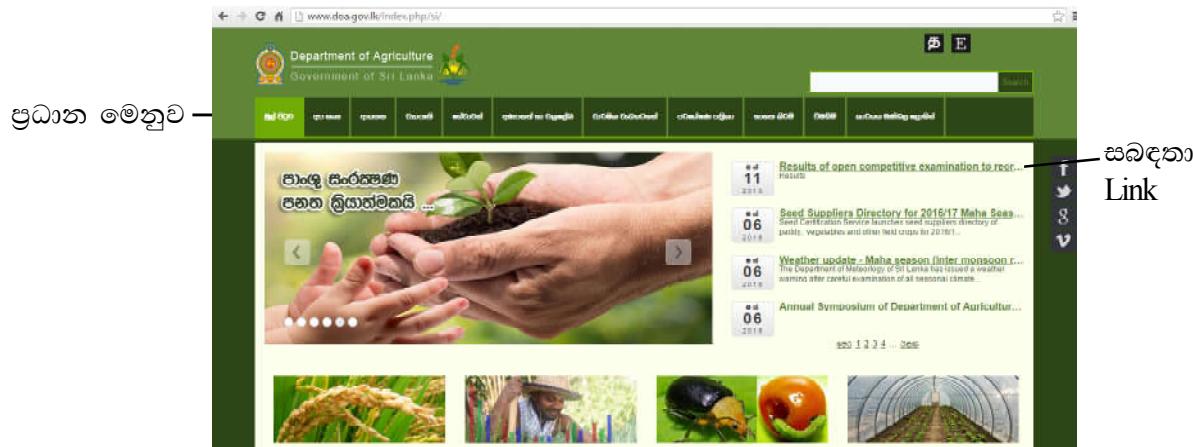
විදුහල්පතිතුමාගේ අනුදැනුම මත පරිගණක විද්‍යාගාර හාර ගුරුහවතාගේ සහාය ලබා පරිගණක විද්‍යාගාරයේ (අන්තර්ජාල පහසුකම් සහිත) වේලාවක් වෙන් කර ගනීමින්, පහත ක්‍රියාකාරකම් සඳහා සිසුන් ගැවීළායෙහි යොදවන්න.

කෘෂි ව්‍යවසායකත්වය සාර්ථක ව පවත්වා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය වන තොරතුරු හා දෙනික ව වෙනස් වන වෙළඳපොල මීල ගණන් දැන ගැනීම සඳහා පුවත් පත්, රුපවාහිනී වැඩසටහන් ගුවන් විදුලි වැඩසටහන් මෙන් ම අන්තර්ජාලය මගින් ද කරුණු ලබා ගත හැකි ය.

- සිසුන් කණ්ඩායම් කර පරිගණක වෙත යොමු කර පරිගණකය පණ ගැන්වීමට අවශ්‍ය සහාය ලබා දෙන්න.
  - Internet Explorer, Mozilla Fire Fox, Google Chrome හෝ වෙනත් සුදුසු වෙබ් ගැවීළක (Web Browser) මෘදුකාංගයක් විවෘත කර ගත හැකි ආකාරය පැහැදිලි කර මෘදුකාංගය විවෘත කර ගැනීමට අවශ්‍ය සහාය ලබා දෙන්න.
  - අට වන ග්‍රෑනීයේ දී අන්තර්ජාල හැසිරවීමේ මෘදුකාංගය පිළිබඳ ව සිසුන් අධ්‍යයනය කර ඇති බැවින් එම දැනුම සහ තොරතුරු හාවිතයට ගැනීම
  - අන්තර්ජාලය හාවිත කරමින් පහත සපයා ඇති වෙබ් අඩවි පරිදිලනය කිරීම
- මෙම වෙබ් අඩවි සඳහා වෙබ් ගැවීළකයක් වශයෙන් Google Chrome තෝරා ගැනීම
Google Chrome හි අතුරු මූහුණත පහත දැක්වේ

මෙහි වෙබ් ලිපිනය යතුරු ලියනය කළ යුතු ස්ථානයේ www.doa.gov.lk ලිපිනය යතුරු ලියනය කළ විට කාෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ අන්තර්ජාල මුල් පිටුව ලැබෙනු ඇත. එහි අවශ්‍ය හාමා මාධ්‍ය තෝරා ගැනීම සඳහා “සිංහල” tab මත ක්ලික් කිරීම කාෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ අන්තර්ජාල අතුරු මුහුණුත පහත දැක්වේ.

මෙහි ඇති ප්‍රධාන මෙනුව යටතේ කාෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මගින් කරන කාර්යය පිළිබඳ Link (සබද්ධා) දක්වා ඇත. ඒ මත ක්ලික් කිරීම මගින් තොරතුරු අවශ්‍යතා සම්පූර්ණ කිරීම

එමෙන් ම අන්තර්ජාල මුහුණුත මත තොරතුරු සඳහන් කර ඇති ආකාරය හා එහි ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා ගැනීමෙන් ඉතා වැදගත් තොරතුරු ගැවීළුණාය කිරීම

විවිධ ආයතන හා දෙපාර්තමේන්තු කළින් කළට තම අන්තර්ජාල අතුරු මුහුණුත වෙනස් කරයි. ප්‍රයෝගනවත් විය හැකි වෙබ් අඩවි සමහරක් පහත දැක්වේ.

(1) www.vikaspedia.in/agriculture	(2) www.agrdept.gov.lk
(3) www.doa.gov.mv	(4) www.rupavahini.lk/rividina.arunella
(5) www.agrimin.gov.lk	(6) www.99businessideas.com.india
(7) www.omafra.gov.on.ca	(8) www.mytopbusinessideas.com
(9) www.neda.lk	(10) www.nerdc.lk

ඉහත සඳහන් වෙබ් අඩවි පරිශීලනය කිරීමේ දී හෝ වෙනත් වෙබ් අඩවි සොයා ගැනීමට අවශ්‍ය පරිදි පහත සඳහන් මුළුක වදන් හාවත කළ හැකි ය.

1. එළවෘත් මිල ගණන් :- Prices of vegetables
2. බේජ වර්ග :- Types of seed
3. ඉව්‍ය මිල :- Material price (fertilizer etc.)
4. වගා භුම් තොරතුරු :- Agriculture farm information
5. වගා බීම් දුරකන :- Images of agriculture
6. භුම් අලංකරණය :- Landscaping

වෙබ් අඩවි මගින් තවදුරටත් කරුණු සෙවීමේ දී මුළුක වදන් සෙවුම් තීරය (Search) මත යතුරුලියනය (Type) කර ලබා ගන්නා තොරතුරු පන්ති කාමරයේ දී හෝ ගෙවත්තේ දී අත්හදා බැලීම මගින් හොඳ කාෂි ව්‍යවසායකයෙකු වීමට හැකි වනු ඇත.

ගුණාත්මක යෙදුවුම්:

- ව්‍යාපෘතියට අදාළ ව කාබනික කෘෂි නිෂ්පාදන හා සේවා සඳහා බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය, බඳුන්, ගෙවතු උපකරණ, කාබනික පොහොර, ස්වාභාවික පළිබේද තාක්‍රියා වෙළෙඳපොල සඳහා අස්වනු සැකසීමට අවශ්‍ය අමුදව්‍ය, ඇසුරුම් සඳහා අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය, භූමි අලංකරණ සැලසුම් හා නිමැවුම්, අගය වැඩි කළ නිමි නිෂ්පාදන උදෙසා වූ යෙදුවුම් හා අමුදව්‍ය
- අවශ්‍ය යන්තු/෋පකරණ

තක්සේරුව හා ඇගයීම්:

- ආදායම් උපද්‍රවන කෘෂි නිෂ්පාදන හා සේවා සැපයීමේ ගෙවතු ව්‍යාපාරයක් කරා යාමේ පියවර අවසාන දැක්ම ලබා ගැනීම දැක්වා පෙළ ගැස්වීම
- ව්‍යාපෘති කාල සීමාව තුළ සැපයිය හැකි කෘෂි නිෂ්පාදන හා සේවා සඳහා සුදුසු කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය නිර්මාණය කිරීම
- මූල්‍ය හා වග පාලන වාර්තා තැබේමේ වටිනාකම පිළිබඳ අත්දැකීම් ලබා ගැනීම
- කෘෂි නිෂ්පාදන හා සේවා අලෙවිය සඳහා නිර්මාණාත්මක අදහස් ක්‍රියාත්මක කිරීම
- කාබනික වග රටාවක් ලෙස ගෙවතු වගාව කාලීන සමාජ, ආර්ථික හා පාරිසරික ගැටුළු විසඳුන විකල්ප කුමයක් බව අත්දැකීම් ලබා ගැනීම

මුළුක වදන්

- ගෙවතු කෘෂි ව්‍යාපාදකත්වය, කාබනික බෝග නිෂ්පාදනය, භූමි අලංකරණ සැලසුම් හා නිමැවුම්, පලතුරු ගස් ප්‍රිනරුත්පනය, අගය වැඩි කළ නිමි නිෂ්පාදන, වෙළෙඳපොල හා පාරිභේදීක ඉල්පුම, වෙළෙඳපොල තරගකාරිත්වය, මූල්‍ය හා වග පාලන වාර්තා, ආහාර ආර්ථිකය (food economy)

අැමුණුම 1.5.1

ගුණාත්මක බව හා වෙළෙදපොල ආකර්ෂණය උදෙසා අගය වැඩි කිරීමේ උපාය මාරුග තුළින් නවතාවකින් ඉදිරිපත් කළ හැකි කාෂි නිෂ්පාදන හා සේවා

• ගෙවත්තක ආදයම උපද්‍රවන කාෂි නිෂ්පාදන

- ආහාරමය අගය, වයනය, ව්‍යුහය හා නැවුම් බව සූරකීමින් ඇසුරුමක බහාලු මුක්කුවැන්න "දෙළ අස්වනු මිටක්" ලෙස අඛණ්ඩ ව නිෂ්පාදනය කිරීමට බෝගය සිටුවීමේ දී දෙළ කොටස්, අඩ දෙළ දැඩු කොටස් සහ දෙළ දැඩු කොටස් ලෙස වෙන් වෙන් ව සිටුවීමෙන් 1 වන, 2 වන, 3 වන වරයුන් 1 වන ලෙස පලදාව ලබා ගැනීමට පිහිටුවා ගත හැකි වීම
- මුළුතැන් ගෙයට අවශ්‍ය රසකාරක (රමිපේ, කරපිංච, ඉගුරු, සේර, මිංච හා බැසිල් ආදී පැල) එකම බදුනක සිගිති උයනක් ලෙස සිටුවීම
- මැ, බෝංචි හා මුං වැනි බීජ අංකුර අද්දවා (Sprouting seeds) ඇසුරුම කිරීම (අැමුණුම 1.5 2 A)
- විවිධ බීජ, බෝග කොටස් කර වියලා සුදුසු පරිදි ඇසුරුම කිරීම

උදා: ක්ෂේකීක සුජ් පානයක් සකස් කර ගැනීමට හෝ දෙල්, කොස්, කරවිල අතිරික්ත අස්වනු අවාරයේ විකිණීමට සැකසීම

• ගෙවත්තක ආදයම උපද්‍රවන කාෂි සේවා

- බදුන්ගත කොළ එළවල් ගුවනේ වගාවක් ලෙස එළ්ලා සැකසීම (දුෂීත වූ නාගරික පාංශු තත්ත්ව හා නොගැවෙන නිසා පිරිසිදු බව තහවුරු වීම)
- අව්‍යෙකී නාගරික පරිසරයක ඉක්මන් වගාවක් පිහිටුවීම සඳහා මල් කැකුල් හා පල දරන ආකර්ෂණීය ව පවතින එළවල් හා පලතුරු බදුන් සැකසීම
- මීරිස්, තක්කාලී වැනි පල දරන ගාක හා ගේවා වැනි පත්‍රික ගාක තෙරපා සකස් කර ගත් කොහුබත් කුට්ටි තුළ (Coir bricks) පහසුවෙන් ස්ථාපනය කිරීම
(මෙම කුමවේදය උදෙසා හා වැය වන නඩත්තුව මෙන් ම ගුමය කාලය හා යෙදුවුම් අවම වීම)
- පුදරුණනාත්මක විසිතුරු පැල (මල් හා විවිත පත්‍ර) එකතුවක් බදුනක විවිධ හැඩතල අනුව ගෘහාස්‍රීත අලංකරණය සඳහා සැකසීම (Planning & display)
- විවිධ හුම් අලංකරණ සැලසුම් හා නිමුවුම් උදා: ක්ෂේල රැඹී උයන් වගාව, ස්ථේලී රැඹ නිරමාණ හා කොකිඩාමා වගාව (අැමුණුම 1.5 2 B, C, D)
- සිටුවා ඇති පලතුරු බෝග ප්‍රනරුත්ත්‍රාපනය සඳහා බද්ධ කුම හා කප්පාදුව හාවිතයෙන් ගුණාත්මයෙන් උසස් ගාක ලබා දීමට තාක්ෂණීක ශිල්පීය සේවා සැපයීම (අැමුණුම 1.5 2 E)
- ලුහුබින් කළ මුදුන විස්තරයක් සමග බදුන්ගත බෝගයේ අගය වැඩි කර ඉදිරිපත් කිරීම

උදා: වර්ගය	: දේශීරු වැරණීය මීරිස්
වයස	: මාස 4 - 4 1/2
අස්වනුන්න	: කරල් 80-100 බදුනකට වගා කාලය තුළ
කරලක දිග	: සෙ.මි. 18-20
ගුණාත්මය	: සැර අඩු මෙදු රසැති
නඩත්තුව	: පැය 6-8 ආලේක තත්ත්ව , දින 2-3 ට වරක් ජල සම්පාදනය

- viii. පැකටි කළ එළවල් බීජ, පලතුරු සහ විසිතුරු පැල විකිණීමේ දී වගා පිළිවෙත් අඩංගු පත්‍රිකාවක් හෝ ලේඛලයක් සහිතව පාරිහෙළිකයා වෙත සැපයීම
ඉහත vii සඳහන් ආකාරයට විස්තර සැපයීය හැකි අතර සංකේත, ලාංඡන, වර්ණ හාවිත කරමින් අගය වැඩි කර ඉදිරිපත් කිරීම

වරශය	නඩත්තු තත්ත්වය		ආලේඛය	ඡල අවශ්‍යතාවය	පරිසර තත්ත්වය	
වැරණි මිරිස්	කහ	පහසුවෙන් වගා කළ හැකේ.		සාපු එළිය		වගා මාධ්‍ය හොඳින් තබන්න.
	නිල්	තරමක අවධානයක් අවශ්‍යයි.		අඩ සෙවණ		තරමක තෙන් තත්ත්වයක තබන්න.
	රතු	වැඩි අවධානයක් අවශ්‍යයි.		සෙවණ		තරමක වියලි තත්ත්වයක තබන්න.

✓ වැරණි මිරිස් බෝගය සඳහා අදාළ පාලන තත්ත්ව

- ix. පරාගණ ගැටුලු මත විහව අස්ථින්නක් නොදෙන කෘෂි බෝග උදෙසා පරාගණ තාක්ෂණ හඳුන්වා දීම (අමුණුම 1.5.2.F)

අමුණුම 1.5.2

A පැළ කළ ප්‍රාග්‍රාමීය සහ ක්‍රිඩ් බෝග

මස්ලින් වැනි සැහැල්ල රෙදි කඩිකින් කට වැශ්‍ය සිදුරු කරන ලද පියන් සහිත බෝගලයක් තුළ හොඳින් පිරිසිදු කළ බීජ 1/3 ක් පමණ පුරවා ඡලය එකතු කර පැය 6-12 කාලයක් තබන්න. පසුව (පියන් සිදුරු හෝ රෙදිකඩ මස්සේ) ඡලය පෙරා සාපු හිරු එළිය නොවැටෙන අඩ අදුරු හා හොඳින් වාකාශය ඇති ස්ථානයක දින 2-4 ක කාලයක් තබන්න. දිනකට දෙවරක් ඡලය හොඳින් පුරවා කළතා පෙරන්න . බදුනේ යදෙන ඡලය බීජ පුරෝගණයට ප්‍රමාණවත් ය. දින 2-4 ක දී පැළ වූ බීජ කැමට සුදුසු අවස්ථාවට පත් වේ. විවිධ අවස්ථාවල වූ පැළ වූ බීජ (Seed Sprouts)විවිධ රස පෙන්වන නිසා (දින ගණන කෙටි වන විට වැඩි රසයක් ලැබේ) වෙළෙඳ පරීක්ෂාවකට යොමු කොට පාරිභේදීක රුචිය තීරණය කළ හැකි ය.

B ක්ෂේත්‍ර රුපී උයන් වගාව

කැප වීමකින් සූක්ෂම ව හා පිළිවෙළකට කළ යුතු වගා ක්‍රමයක් වන මෙය එහි ක්‍රමවේදය සූක්ෂම වන තරමට අගය වැඩි ය. විවිධ බෝගල්, විදුලි බුබුල, පාතු, දිසි හා වෙනත් විසිනුරු විදුරු බදුන් මේ සඳහා යොදා ගත හැකි ය. මේසයක් මත සංඝ්‍යා විසිනුරු හා ග්‍යායා මෙන් ම ගුවනේ එල්ලෙන නිරමාණයක් ලෙස ද මෙම ක්ෂේත්‍ර රුපී උයන් වගාව (Terrariums) සැකකිය හැකි ය. බදුන තුළ මවන පාරිසරික පැනිකඩට අදාළ ව යොදුවුම් අනුගත කිරීම මෙහි වූ විශේෂ ලක්ෂණයකි. උදා. කාන්තාර අනුරුවකට වැඩි අධික පාංශ බිමක ගුණ්ක පැලැටි එකතුවක්

C සංඝ්‍යා රුප නිරමාණ

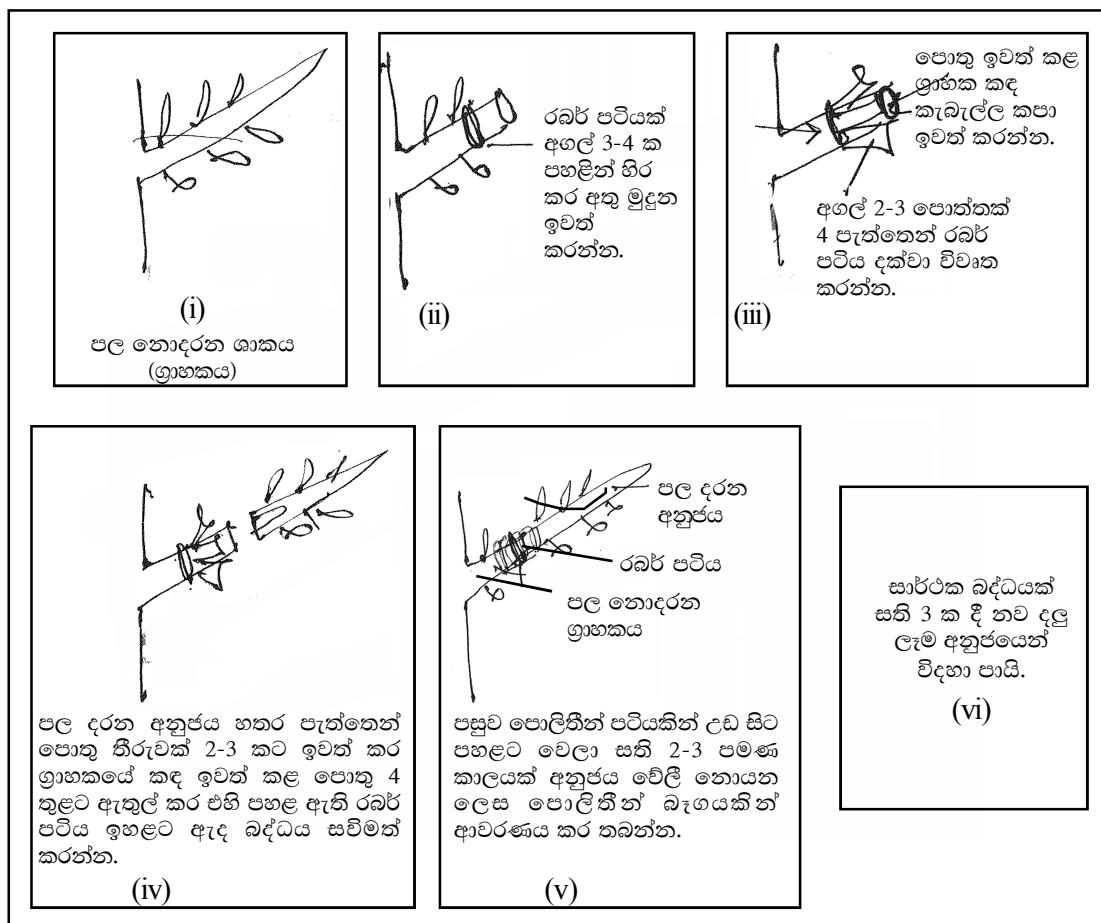
මේ සඳහා ලිපිගොනු බන්දේසියක් වැනි දෙයක් වූව ද හාවිත කළ හැකි ය. එල්ලීමට කොකු 2 ක් සංඝ්‍යා බන්දේසියේ ඇතුළත ඡලය කාන්දු නොවන ලෙස පොලිනිනයකින් අවවන ගම් හෝ අමුණුම් කටු යොදා ආස්ථරණය කොට එය මතුපිට ගෝනී පඩිංඟ දොපොට්කින් යළි ඇණ මගින් ආස්ථරණය කර ගන්න. මෙය පැලැටි වැවෙන අත්තිවාරම වේ. මෙම කුහරය සැහැල්ල මාධ්‍යයකින් පුරවා (කාබනික පොහොර 1 : කොහු බත් 1 : දහයියා අගුරු 1/4) ඡලය ප්‍රමාණවත් ව යොදා සෙවණ පරිසරයක වැවෙන විවිධ වූ විසිනුරු පැළ විලාසිතාවකට වර්ණ හා හැඩතල සංයෝගනය කර සිටිවීමෙන්. තිරස් ව සති 2-3 ක් පමණ තිබෙන රාමුව තුළ වැවෙන පැලැටිවල මුල් එතිගෙන පාටලි එය සිට්ස් ව තැබීමට උචිත ලෙස හැඩ ගැසේ. බන්දේසියේ දාර විසිනුරුව වර්ණ ගැන්වීමෙන් මෙය තවදුරටත් අලංකාර කළ හැකි ය. දිනපතා ඡලය ඉස්නාවකින් සැපයීම මගින් එහි ජීවී ගතිය ඉස්මතු වන අතර සති 2-3 වරක් රාමුව බිත්තියෙන් ඉවත් කර තිරස් ව තබා හොඳින් ඡලය සම්පාදනය කිරීම වැදගත් ය.

D කොකිඩාමා (Kokidama) වග ක්‍රමය

කොහුබත් හා කාබනික පොහොර සමව පවතින මාධ්‍යයක තොරාගත් බෝගයේ මූල මණ්ඩලය නොදින් මැදි වන ලෙස තබා ගෝනි පචිංග දෙපොටක් ගෝලාකාර ව ඔතා ගුවනේ වගාවක් ලෙස පිහිටුවීමට තුළ්වලින් ඔතා එල්ලීමට සකස් කළ හැකි ය. දින 2-3 වරක් මාධ්‍ය සහිත ගෝලය (මූල මණ්ඩල ඇතුළත්) ජලයේ ගිල්වීමත් දිනපතා ජලය ඉසීමත් ත්‍යුතුවක දී වැදගත් ය.

E පල නොදුරන පලකුරු ගස් පුනරුත්ථාපනය

පල දරන මධ්‍ය ගාකයකින් තොරා ගත් අනුජයක් (රිකිල්ලක්) සමාන විෂ්කම්භයක් සහිත පල නොදුරන ග්‍රාහක ගාකයේ පහළ අත්තට රිකිලි බද්ධයකින් සම්බන්ධ කරන මෙම කුමවේදය උදෙසා පහසුම බද්ධ ක්‍රමය වන්නේ වතුර පියන් බද්ධය වේ. (රමුවන් සඳහා සුදුසු වන්නේ අංකුර බද්ධය ය.) අනුගමනය කරන පිළිවෙළ පහත දැක්වේ.

F කෘෂී බෝගවල පරාගණ ගැටලු සඳහා පිළියම්

පුළුල් පරාසයක බෝග සඳහා පරාග කාරකයකු ලෙස මී මැස්සන් වැදගත් වුව ද විශේෂිත වූ කෘෂී හා වෙනත් සත්ත්ව විශේෂ සමහර බෝග උදෙසා පල දුරීමට පරාගණය සඳහා වැදගත් වේ. වැළැ දොඩුම් උදෙසා අම්බලම් පාලුව (Carpentry beetle), ආතා කුලයේ බෝග උදෙසා විශේෂිත කුඩා කුරුමිනී විශේෂ, බුශෙන් ගැටුව සඳහා නිශාවර කෘෂීන්, දුරියන් උදෙසා ව්‍යුවන් නිදුසුන් වේ. පරිසරයේ මෙම සත්ත්වෙන් පැවැත්මේ ව්‍යුවලතා සහ උෂ්‍යතා මත අදාළ බෝග පුළුල් දුරුව ද ලැබෙන්නේ සාලේක්ෂණ අඩු පලදාවකි. මී මැස්සා වද වී යන කෘෂීයෙකු බැවින් විශේෂයෙන් නාගරික පරිසර තත්ත්වයන්හි මී මැස්සා පරාගණයට දායක වන බොහෝ බෝග දුර්න්නේ ද අඩු අස්වැන්නකි. එවැනි බෝග උදෙසා පුළුල් පරාගණයට ග්‍රාහී වන අවස්ථා හඳුනා ගෙන පරාගණ කුමවේද කෘෂීම ව අතින් සිදු කිරීම එලදාව වැඩි කළ හැකි ය. නිදුසුන් ලෙස බදුන්ගත වම්බව වැනි සෞලනේසි කුලයේ බෝගයන්හි විවෘත වූ පුළුල් පර්වරුවේ කුඩා කම්පනයකට පාතු කිරීමෙන් ග්‍රාහී කළංකයට ඉහළින් පවතින රේඛුවල අඩිංග පරාග ඒ මත පතිත කළ හැකි ය.

නිපුණතාව 2.0 : ජේව පරිසරය සුරක්ෂිත දායක වෙයි.

නිපුණතා මට්ටම 2.4 : පරිසර හිතකාමී බව රෙක ගනිමින් කාශීකාරුම්ක කටයුතු පවත්වා ගෙන යයි.

කාලවිශේෂ සංඛ්‍යාව : 09

ඉගෙනුම් එල : • පරිසරය හා කාශීකාරුම්ක කටයුතු සඳහා බලපවත්නා ගැටලු හදුනා ගනියි.
• පාරිසරික ගැටලු අවම කිරීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ග යෝජනා කරයි.
• කාශීකාරුම්ක කටයුතු මගින් හිතකර පරිසරයක් නිර්මාණය කළ හැකි කාර්යයන්හි නිරත වෙයි.

ව්‍යාපෘති සැලසුම් සඳහා උපදෙස්:

සංක්ෂීප්තය - "විපරීත පාරිසරික තත්ත්වයන් උපදෙසා හරිත කාක්ෂණික විසඳුම් ලබා දෙමු"

ගෝලීය වශයෙන් විශාලතම ආර්ථික ව්‍යවසාය කාශීකරුමය වන අතර මානව හූම් පරිහරණය මෙන්ම විශාලතම ජල පරිනෝර්තන ආර්ථික ක්ෂේත්‍රය ද එය වේ. පෙනෙශ්‍රියම් පොකීල පාදක රසායනික හා ගක්ති උත්පාදක යෙදුවුම් මත මුළුක ව තීරණය වන කාලීන කාරුම්ක ගොවිතැන් ඉහළ කාශී-නිපැයුම් මට්ටමක් තීරණය කළ ද එමගින් ඇති කර ඇති පාරිසරික ගැටලු බලවත් ය.

පාරිසරික හා ආර්ථික ඉලක්ක අතර පවතින පුළුල් පරස්පරතා මත පාරිසරික වෙනස්වීම්වල අහිතකර බලපැමි අවම කිරීම හා අනුවර්තනය සඳහා ක්‍රියාමාර්ග දියත් කිරීම විශාල අහිමේයකි. එහෙත් පරිසර හිතකාමී කාබනික මුලධර්ම ඔස්සේ ක්‍රියාත්මක වන හරිත කාක්ෂණික විසඳුම් සඳහා ගෝලීය ඇස අද වැඩි අවධානයකින් යොමු වී ඇත්තේ මෙම පරස්පරතාව එහි තොමැති නිසා ය.

මේ අනුව කාබනික වගාචකට අවශ්‍ය බෝග තේරීම, වගා පාලනය මෙන්ම හායනය (Degradation) වෙමින් පවතින ස්වාහාවික සම්පත්, ගක්ති උත්පාදක යෙදුවුම් කාර්යක්ෂම ව හාවිතය හා වෙනත් විකල්ප මාර්ග ඔස්සේ විපරීත වූ මෙම පාරිසරික තත්ත්වයන් අවම කර ජේව පරිසරය සුරක්ෂිත තීරසාර විසඳුම් ලබා දීමේ හැකියාව පුදුණ කර වීම මෙම ව්‍යාපෘති පාදක ඉගෙනුමෙහි සිසුන් නිරත කර වීමෙන් අපේක්ෂා කෙරේ.

- පස, ජලය, හිරු එළිය, වාතය, සතුන්, ගාක හා ආහාර ප්‍රධාන ව බද්ධ වූ අප ජීවත් වන ජේව - හොඳික පරිසරය (Biophysical Environment) කෙරේ කාරුම්ක ගොවිතැන් කාලීන වගා පිළිවෙත් පාරිසරික අරුවූ (Eco- crisis) ඇති කිරීමට කර ඇති බලපැමි මතු වන ප්‍රවේශයකින් සිසුන් හා සංවාදයක් ගොඩ නගන්න.
- සිසු ප්‍රතිවාර අගය කරීම්න පහත කරුණු පැහැදිලි කරන්න.

- අහිතකර පාරිසරික බලපැමි සඳහා සාපුරු ව හාජනය වූ වැදගත් ක්ෂේත්‍රයන් ලෙස
  - පස සහ හූමිය (හායනය, බාදනය හා නිසරු වීම)
  - ජලය (අවහාවිතය, හායනය හා දුෂ්‍රණය)
  - වන ආවරණය (හීන වීම, ජේව විවිධත්වය හා ජල මුලාගු හායනය, ආන්තික හූම් නිර්මාණය)
  - අපද්‍රව්‍ය ලෙස එකතු වන ජේව ස්කන්ද (Bio mass) (දුෂ්‍රණ පරිසරය)
  - රසායනික පළිබෝධ පාලනය හා ගාක පෝෂණය (පරිසර දුෂ්‍රණය, මානව සෞඛ්‍ය ගැටලු, වන ජීවීන් වඳු වී යාම)
  - ප්‍රවේශී උරුමය (දුෂ්‍රණය, බාදනය හා විකරණය)
  - පොකීල බලයක්ති නිධි (හීනවීම හා පරිසර දුෂ්‍රණය)
- අහිතකර පාරිසරික බලපැම්වලට සාපුරු ව හාජනය වී ඇති මෙම ක්ෂේත්‍ර තුළ ඒ මත පදනම් ව පැන තැගුණු එකිනෙකට බද්ධ වූ වෙනත් විපරීත පාරිසරික තත්ත්වයන්ගේ බලපැමි හදුනා ගැනීමට උදාහරණ ලෙස,

වන ආවරණය හීන වීම → හරිතාගාර වායු මෝවනය → ගෝලීය උණුසුම → විපරීත කාලගුණ තත්ත්ව

- ගැටුපු සමූහයක් ආවරණය වීම සඳහා ලබා දිය හැකි පරිසර හිතකාම් හරිත තාක්ෂණික විසඳුම් ඉදිරිපත් කිරීමට උදාහරණ ලෙස, වන ආවරණය හින වීමට විසඳුම් ලෙස කෘෂි වන වගාවක පස සංරක්ෂණය හා පෝෂණය උදෙසා ජීව වැටියක් පිහිටුවේමේ දී ග්ලිබිඩිචියා ගාකයේ දායකත්වය එකිනෙකට බැඳුණු පාරිසරික ප්‍රතිලාභ රාජියකින් යුත්ක් වීම.

පෙර සූදානම :

- ව්‍යාපාතිය ක්‍රියාත්මක කර වීමට පෙර අදාළ කරුණු සහ උපදෙස් කියවා (පිටු අංක 14 - 16) හොඳින් අවබෝධ කර ගැනීමෙන් මෙම කාර්යය, සිසුන් ලබා පහසුවෙන් ක්‍රියාත්මක කිරීම
- කණ්ඩායම් වශයෙන් කටයුතු කළත් සැම දිහායෙකු ම ස්වත්තිර්මාණ සංග්‍රහයක් තනි තනි ව සකස් කළ යුතු බව ව්‍යාපාති කාර්යය ආරම්භ කිරීම සඳහා සිසුන්ට මග පෙන්වන මුල් දිනයේදී දැන්වීම
- ව්‍යාපාතියට අදාළ දෙනීක තොරතුරු රස් කිරීම සඳහා ක්ෂේත්‍ර පොතක් හාවිත කළ යුතු බවත් ඒය සතියකට වතාවක්වත් ගුරු උපදෙස් ලබා ගැනීම සඳහා ඉදිරිපත් කළ යුතු බවත් දැන්වීම
- සුදුසු පරිදි සිසුන් කණ්ඩායම් කර ව්‍යාපාති කාර්යය සඳහා යොමු කිරීම

ගැටුපුව මතු කර ගැනීම

- අප ජීවත් වන ජේව-හොඳික පරිසරය කාලීන ව මුහුණ දෙන්නා වූ විවිධ වූ පාරිසරික ගැටුපු පිළිබඳ සාකච්ඡා කරන්න. අවිධිමත් වග පිළිවෙත් හා කෘෂි-සම්පත් අවහාවිතය තවදුරටත් අඛණ්ඩ ව සිදු කළහොත් කාලීකරුමය වැඩි දායකත්වයකින් මෙම විපරීත පාරිසරික තන්ත්වයන් උදෙසා කොටස්කරුවෙකු වීමේ වැඩි විභවතාවක් පවතින බව සිසුනට වටහා දෙන්න.
- ස්වත්හාව ධර්මයට හරස් නොවන සරල හරිත තාක්ෂණික ක්‍රමෝපාය (Green initiatives) ඔස්සේ පවත්නා සීමිත සම්පත් කාර්යක්ෂම හාවිතයෙන් මෙම පාරිසරික අරුබුද අවම කිරීම මෙන් ම ඒ සඳහා හැඩා ගැසීමකට සුදුසු හරිත තාක්ෂණික විසඳුම් ලබා දීම සඳහා ගැටුපු මතු කර ගැනීමට සිසුනට මග පෙන්වන්න.

A සැලසුම් කිරීම :

- විපරීත පරිසර තන්ත්වයන් ගොඩනැගීමට පාදක වූ අවිධිමත් හා අවහාවිත කාලීකාරුමික ක්‍රියාවලි හඳුනා ගැනීම
- ඒවා මත පැන නැගී ඇති කාලීන පරිසර අරුබුද ලැයිස්තුගත කිරීම
- අදාළ ගැටුපු උදෙසා කෙටි කළකින් විසඳුම් සැපයිය හැකි හරිත තාක්ෂණික ක්‍රමෝපාය තෝරීම
- එම ක්‍රමෝපාය අතුරින් වඩාත් ප්‍රායෝගික වූ හා ඉක්මන් ප්‍රතිඵල ලබා දෙන හරිත තාක්ෂණික ක්‍රමෝපාය හඳුනා ගැනීම
- තෝරා ගත් විකල්ප ක්‍රමවේදය ඒකාබද්ධ ව සපයන පාරිසරික ප්‍රතිලාභ පිළිබඳ දැනුවත් වීම
- තෝරා ගත් ක්‍රමෝපායෙහි සාර්ථකත්වය සංසන්දනාත්මක ව ඇගයීම සඳහා පාලිත තන්ත්වයන් හඳුනා ගැනීම
- යෝජිත ක්‍රමවේදය අදාළ කාලය තුළ පිහිටු වීම
- ව්‍යාපාතිය ක්‍රියාත්මක වීමේදී ලබා ගැනීමට බලාපොරොත්තු වන පාරිසරික නිරීක්ෂණ හා දත්ත පිළිබඳ තොරතුරු රස් කිරීම
- මෙම ව්‍යාපාතිය සඳහා ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සකස් කිරීම (උදාහරණ ලෙස කාර්යයන් කිහිපයක් දක්වා ඇතුළු.)

ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

කාර්යය අංකය	කාර්යය	කාල රාමුව																				
		සතිය (1)							සතිය (2)							සතිය (3)						
		1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7
1.	අවධිමත් හා අවහාවිත කාලීකාර්මික ක්‍රියාවලි හදුනා ගැනීම																					
---	---																					
---	ලේ මත පැන නැගී ඇති විපරින පාරිසරික තත්ත්ව ලැයිස්තු තෙ කිරීම																					
---	විසඳුම් පැපයිය හැකි විකල්ප හරිත තාක්ෂණික කුමෝපාය හදුනා ගැනීම																					
---	ප්‍රායෝගිකත්වය, යෙදවුම් හාවිත, කාලය හා අත්දැකීම් මත ව්‍යාපෘතියට වඩාත් සූදුසු හරිත තාක්ෂණික විසඳුම් තෙරීම																					
---	---																					
---	යෝජිත කුම්වේදය පිහිටුවීම																					
---	අදාළ පාරිසරික නිරික්ෂණ හා දත්ත රස් කිරීම																					
---	පිරික්සුම් පාරිසරික තත්ත්වයන් හා අදාළ ක්‍රියාවලියේ පාරිසරික තොරතුරු සැසදීම																					
---	ව්‍යාපෘතිය නිම කිරීම																					

B තීරණ ගැනීම

- විපරින පරිසර තත්ත්ව ගොඩනැගීමට පාදක වූ අවධිමත් වගා පිළිවෙත් හා අවහාවිත සම්පත් යොදා ගනීමින් සිදු කෙරෙන කාලීකාර්මික කටයුතු දක්නට ලැබෙන ක්ෂේත්‍ර
- මෙම ක්ෂේත්‍රයන් හි හදුනා ගත් පාරිසරික ගැටලු උපරිම සංඛ්‍යාවක් විසඳුම්ව දියත් කළ හැකි හරිත තාක්ෂණික කුමෝපාය (අමුණුම 2.4.1 හි A සිට G දක්වා ආදර්ශ කිහිපයක් දක්වා ඇත.)
- තොරා ගත් හරිත තාක්ෂණික කුමෝපායයන් අතරින් ව්‍යාපෘති කාලය තුළ පහසුවෙන් ක්‍රියාත්මක කළ හැකි තිරසාර ප්‍රතිඵල ලබා දෙන හරිත තාක්ෂණික කුමෝපාය
- හරිත තාක්ෂණික කුමෝපායයන්ගේ සාර්ථකත්වය පෙන්වුම් කිරීමට කෙටි කාලයක් තුළ ප්‍රායෝගික ව සකසා ගත හැකි සරල ක්ෂේත්‍ර අනුරුද (Simple field models) සහ පාලිත තත්ත්ව

C ක්‍රියාත්මක කිරීම

- හරිත තාක්ෂණික කුම උපායන් අනුගත වන ව්‍යාපෘති ක්‍රියාවලියේ පියවර පෙළ ගැස්වීම
- අදාළ උපයෝගිතා සම්පත් හදුනා ගැනීම සහ සපයා ගැනීම
- විධිමත් තාක්ෂණික ශිල්ප කුම සහ විද්‍යාත්මක මූලධර්ම යොදා ගනීමින් හරිත තාක්ෂණික කුමෝපාය ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය සරල ක්ෂේත්‍ර අනුරුද නිර්මාණය කර ස්ථාපනය කිරීම
- ගැටලු විසඳුම්ව යොදා ගන්නා හරිත තාක්ෂණික කුම උපායන්ගේ විසඳුම්වල සාර්ථකත්වය සංසන්ධාත්මක ව ඇගයීමට අවශ්‍ය පාලිත තත්ත්වයන් ව්‍යාපෘති ක්‍රියාවලියට අනුගත කිරීම
- පාලිත තත්ත්වයන් හා සපයුම්න් අදාළ හරිත තාක්ෂණික කුමෝපායයන්ගෙන් ලබා දුන් විසඳුම්වල සාර්ථකත්වය ඇගයීම සඳහා අවශ්‍ය දත්ත හා නිරික්ෂණ සටහන් කර ගැනීම

D පසු විපරම:

- අදාළ දත්ත හා නිරික්ෂණ හාවිතයෙන් යොදා ගත් තාක්ෂණික විසඳුම්වල තිරසාර බව විවිධ පැතිකඩ ඔස්සේ (ප්‍රායෝගික බව, උපයෝගීතාව) විමසා බැලීම
- ව්‍යාපෘති සැලසුම් කිරීම, තීරණ ගැනීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම යන අවස්ථාවන්හි කළ කටයුතු පිළිබඳ ව පසු විපරම කරමින් ස්වයං ඇගයීමක තිරත වීම
- ඒ මත රස් කර ගත් තොරතුරු ඔස්සේ ව්‍යාපෘතිය සංවර්ධනය කළ හැකි ආකාරය යෝජනා කිරීම
- පරිසරයේ ඉලක්ක ගත ක්ෂේත්‍රයක පවත්නා ගැටලු විසඳීමේ හරිත තාක්ෂණික ක්‍රමෝපායයන්ගේ සාර්ථකත්වය නිරික්ෂණ හා දත්ත ආශ්‍රිත ව ස්වනිර්මාණ සංග්‍රහය මගින් පන්තියට ඉදිරිපත් කිරීමට සිෂ්ටන්ට පහසුකම් සලස්වන්න.

ගුණාත්මක යෙදවුම්:

- ව්‍යාපෘතියට අදාළ රෝපණ ද්‍රව්‍ය, ඇටවුම් නිර්මාණය සඳහා අවශ්‍ය සම්පත්, ස්වභාවික පළිබෝධනාක

තක්සේරුව හා ඇගයීම:

- වගා පාලනයේ අවධිමත් බව හා ඒ හා බැඳුණු සම්පත් අවහාවිතය නිසා ගෙව පරිසරයේ ඇති වී තිබෙන කාලීන විපරිත ගැටලු සඳහා වැඩි දායකත්වයක් සපයන ක්ෂේත්‍ර පිළිබඳ තොරතුරු පෙළ ගැස්වීම
- පරිසර හිතකාමී වගාව තහවුරු කිරීමට එකිනෙකට බද්ධ වූ හරිත තාක්ෂණික ක්‍රමෝපායයන් ලැයිස්තු ගත කිරීම
- පාරිසරික ගැටලු අවම කිරීම මෙන් ම ඒ සඳහා අනුවර්තනයට හරිත තාක්ෂණික ක්‍රමෝපායයන් සඳහා සරල ක්ෂේත්‍ර අනුරුද ගොඩනැගීම
- ගැටලු වැඩි ගණනකට ඒකාබද්ධ ව විසඳුම් සපයන හරිත තාක්ෂණික ක්‍රමෝපාය ක්‍රියාවල නැංවීම
- පාලිත තත්ත්වයන් හා සසඳුමින් හරිත තාක්ෂණික ක්‍රමෝපායයන්ගේ විසඳුම්වල සාර්ථකත්වය සටහන් කිරීම

මුළුක වදන්

- හරිත ආවරණ වායු, ගෝලීය උණුසුම, ගෙව - හොඳික පරිසරය, කාර්මික කෘෂිකර්මය, සුනිතා බලකෙක්ති ප්‍රහව, හරිත තාක්ෂණික උපාය මාර්ග, ගෙව මරදන ගාක

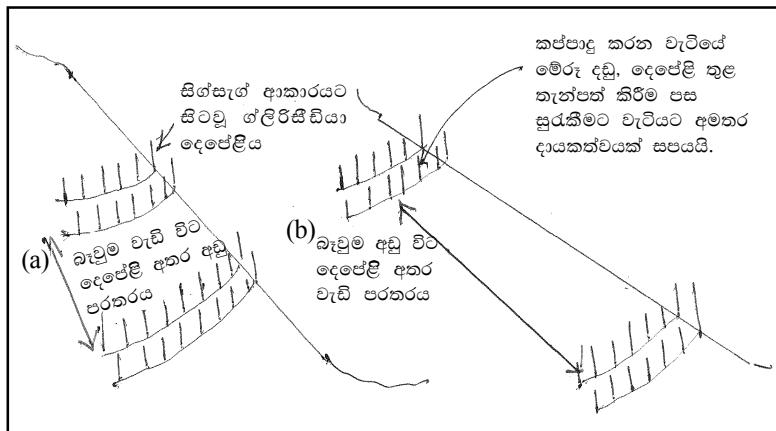
වෙබ් අඩවි

- (1) www.agridept.gov.lk
- (2) www.ceal.klk
- (3) www.nerdc.lk
- (4) www.ncpc.srilanka.org
- (5) www.iwmi.cgiar.org
- (6) www.rupavahini.lk/rividina.arunella

අැමුණුම 2.4.1

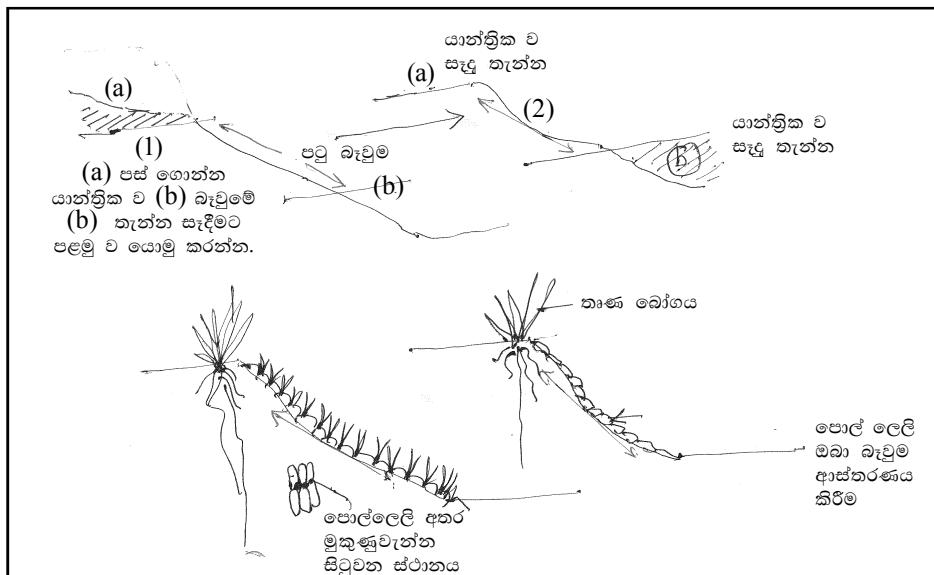
(A) ජ්වල වැටි ආශ්‍රිත ව පස ආරක්ෂාව හා පෙශීලිය

බැවුම් භූමියක ග්ලිරිසිඩියා මෙරු දඩු (සේ.මි. 60-90 දිගැති) දෙපේළියකට (සිංහලු ආකාරයට ජ්වල අතර සේ.මි. 30-45) "A" රාමුවක ආධාරයෙන් සාමෝෂ්චිත ව සිටුවීම් කළ හැකි ය. සිටුවනු ලබන දෙපේළි ග්ලිරිසිඩියා වැටි බැවුමේ ආනතිය මත බැවුම් වැඩි වූ විට ලංව ද, බැවුම් අඩු විට ඇතින් පිහිටු වනු ලබයි. ග්ලිරිසිඩියා, දඩු පැළවීමේ දී මූල පදනම්තිය බැවුම් පස බැඳ තබන අතර ඇති වන කොළඳාව විටින් විට හරිත පොහොර ලෙස පසට එක් කිරීමෙන් පස කාබනික ව පෙශීලිය කරයි. තහවුරු වූ ග්ලිරිසිඩියා, වැටියක් සපයන අමතර පාරිසරික ප්‍රතිලාභ රාඛියකි.

රුපය 1. ජ්වල වැටි සිටුවීම

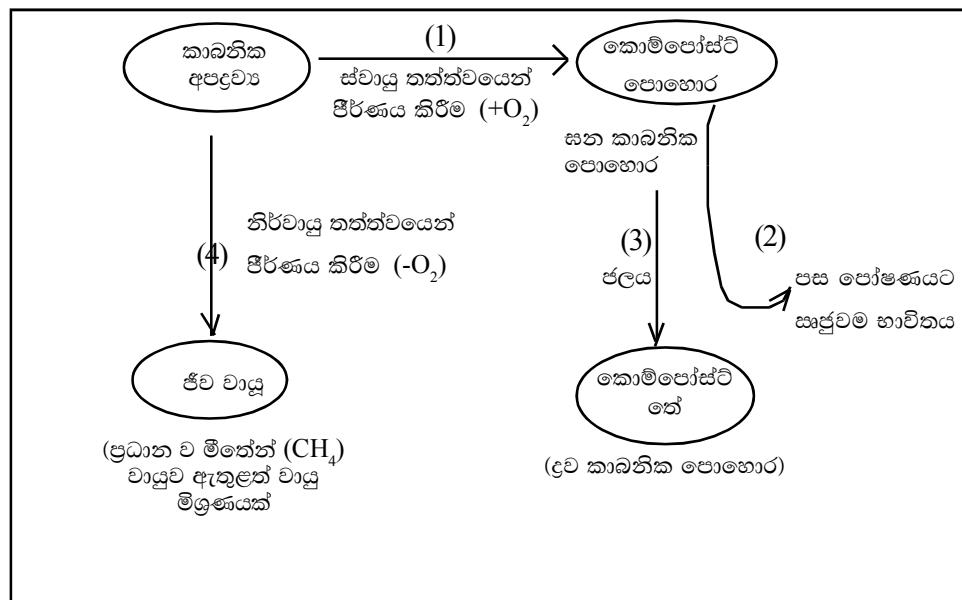
(B) තිරසාර වගාවක් උදෙසා බැවුම් ඉඩමක් යාන්ත්‍රික, ගෘෂ්‍ය හා ජේව් ක්‍රම සංකලනයෙන් ද පස සංරක්ෂණය, පස පෙශීලිය හා ජල සංරක්ෂණය සැකසීය හැකි ය. මෙහි දී බැවුම් ඉඩම යාන්ත්‍රික ව සකසනුයේ සමෝෂ්චිත තැනී දෙකක් පටු බැවුමක් දෙපස ඇතිවන පරිදි ය. ඉහළ තැන්නේ බැවුම අභියස ජ්වල වැටියක් ලෙස තාණ කුලයේ බෝගයක් පේළියට බැවුම මායිමේ පිහිටු වනු ලැබේ. (දෙනු: සේර, සැවැන්දරා, උක්) බැවුම් පාශේෂිය යාන්ත්‍රික ව තරමක් බුරුල් කර කාබනික පොහොර එක් කර බුරුල් වූ පාශේෂිය මත පොල් ලෙලි පේළියට පිළිවෙළකට අසුරනු ලබයි. එහි සැම පොල්ලෙලි කැබලි 4 ක් අතරට පලා වර්ගයක් (මුක්කුවැන්න ව දඩු කැබලි 6-8) සිටවා සැහැල්ල ජල සම්පාදනයකින් පලා වගාවක් අඩු නඩත්තුවකින් පිහිටුවා බැවුම් පහළ තැන්න වෙනත් වගාවකට පහසුවෙන් යොමු කළ හැකි ය.

රුපය 2. යාන්ත්‍රික, ගෘෂ්‍ය හා ජේව් ක්‍රම සංකලනය

(C) කාබනික අපද්‍රව්‍ය සම්පත් බවට පත් කිරීම

කාමිකාරුමක බෝග හා සත්ත්ව නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේ කාබනික අපද්‍රව්‍ය ලෙස පරිසරයට මුදා හරින ජෙව ස්කන්ධය (Bio mass) ගෝලිය පරිසරය විපරිත කිරීමට දක්වන දායකත්වය අතිමහත් ය. කාබනික වගවක ගාක පෙශෙනුය උදෙසා පරිසර හිතකාමී කොමිපෝස්ට්‍රි පොහොර නිෂ්පාදනය හා සුනිතා බලශක්ති ප්‍රහවයක් ලෙස ජ්වල වායු නිපදවීම උදෙසා මෙම ජෙව ස්කන්ධය සම්පතක් ලෙස හාවත කිරීම වැදගත් ය. කාබනික අපද්‍රව්‍ය මූලික කොට සරල ව්‍යාපෘති ක්‍රියාවලියකට ඇතුළත් කිරීමට පාදක වන ගැලීම් සටහන පහත වේ.

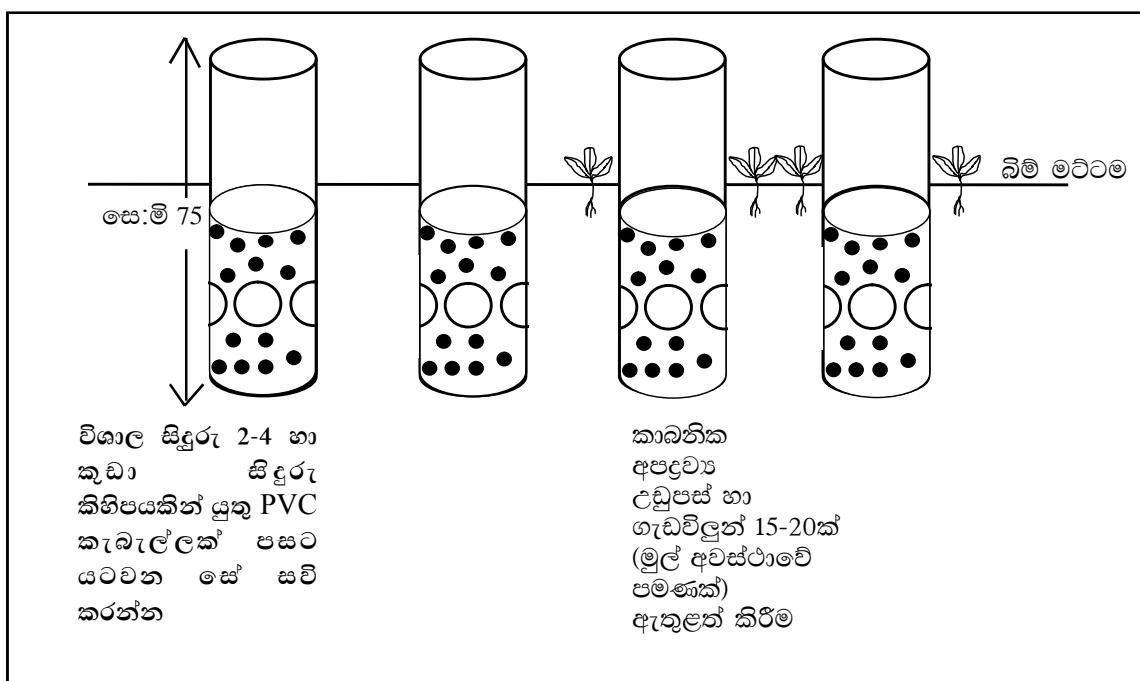
රුපය 3. කාබනික අපද්‍රව්‍ය සම්පත් බවට පත් කිරීමට පාදක වන ගැලීම් සටහන

- (1) හිතකර තත්ත්ව සපයමින් කාබනික උව්‍ය කෙටි කාලයක් කුළ කොමිපෝස්ට්‍රි බවට ස්වායු තත්ත්වයක සිදු කිරීමට සලස්වන්න. දිරීමට වැදගත් වන සාධක අතර අමුද්‍රව්‍යවල ස්වභාවය (ලපටි/මේරු) ප්‍රමාණය (කුඩා/විශාල කැබලි) තෙතමනය, දිරීමට අවැසි ක්ෂේර ජ්වලී ආමුකුලන (දිරු කොමිපෝස්ට්‍රි ස්වල්පයක්, මේකිරි, යෝගවි, සෝයා සෝස් ආදි හිතකර ක්ෂේර ජ්වලී ප්‍රහව) හා වාතනය සැපයීම (පෙරලීම/කවලම් කිරීම, වාතය පොමිප කිරීම ආදි) වැදගත් ය.
- (2) පස පෝෂණය සඳහා කොමිපෝස්ට්‍රි පොහොර යොදා බඳුන්ගත බෝග පිහිටු වීම
- (3) කොමිපෝස්ට්‍රි තේ, නිපදවීම සඳහා හොඳින් දිරු කොමිපෝස්ට්‍රි පොහොර කොටසකට ජ්ලය කොටස් 10-15 ක් පමණ එකතු කොට දින 3 ක් පල් වීමට තබන්න. නිරන්තර වාතනය උදෙසා මාඟ වැංකිවලට වාතනය සපයන ක්‍රමයට හෝ දිනකට වැඩි වාර ගණනක් කළවම් කිරීම වැදගත් ය. ක්ෂේර ජ්වලී ගහනය වැඩි කර ගැනීමට රතු සිනි කොටසක් මෙන් ම පෝෂණ සංපුර්ණ ඉහළ නැංවීමට වින් මාඟ කොටස් භාගයක් අමතර ව එකතු කරන්න. හතර වන දින පෙරා ලැබෙන කොමිපෝස්ට්‍රි තේ ජ්ලය කොටස් 10-15 මේගුණයක් පෝෂණ පොහොර බෝග සඳහා යෙදීම
- (4) ජ්වල වායු නිපදවීමේ සරල ඇටුවුම් අනුරුධක් ලෙස මුළුතැන් ගෙයි මිශ්‍රිත කාබනික අපද්‍රව්‍ය හෝ වෙන් වෙන් ව එකතු කළ (එළවුල්, පලතුරු, පලා ආදි) විවිධ වර්ගයේ කොටස් වෙන වෙන ම ගෙන අඕරා ජ්ලය දමා තළපයක් ලෙස සාදා විදුරු බෝතලුවල 1/2-3/4 සිටින ලෙස පුරවන්න. පසුව ජ්ලය දමා බෝතල සම්පූර්ණයෙන් පුරවා බෝතල කටට බැඳුනා බැගින් ඇලවෙන ගම් පටි ආශ්‍රිත ව හොඳින් සවි කර සති 2 ක් පමණ තිබෙන්නට සලස්වන්න. නිර්වායු තත්ත්වයේ ක්ෂේර ජ්වලීන් එම කාබනික උව්‍ය දිරුවීමෙන් නිකුත් කරන ජ්වල වායු බැඳුන් පිරවීමට සලස්වන බව

නිරික්ෂණය කරන්න. (වැදගත් - ගිනි ගැනීමට අවදානමක් ඇති නිසා ඒ පිළිබඳ සැලකිලිමත් වන්න.) වෙන් වෙන් අමුදව්‍යවල හා මූශිත අමුදව්‍යවල ජ්‍වල වායු නිපදවන ප්‍රමාණය බැලුන් පිරෙන ප්‍රමාණය මත නිශ්චිත කළ හැකි ය.

(D) කාබනික ගාක පෝෂක ඒකක (Organic plant nutrient units)

කාබනික අපද්‍රව්‍ය ගැඩවිල් පැණුවන් ලවා දිරාපත් කර වීමේ ක්‍රමවේදයක් ලෙස ක්ෂේත්‍ර මට්ටම්න් දියත් කළ හැකි සරල තාක්ෂණයකි. නිවසේ ඉවතලන PVC (සේ.මි. 8-10 අරය සහිත) ජල තැබැලී හාවිතයෙන් නිවසේ එදිනෙදා මුළුතැන්ගෙයි එකතු වන පෝෂණීය කාබනික අපද්‍රව්‍ය ගැඩවිලුන් ලවා කොමිෂන්ස්ට් කර බෝග සඳහා සාරවත් පාංශු පරිසරයක් එක එල්ලේ ම නිර්මාණය කිරීම මෙහි මූලික තේමාව වේ.

රුපය 04 : සාරවත් පාංශු පරිසරයක් නිර්මාණය සඳහා කාබනික ගාක පෝෂක ඒකක හාවිතය

(E) පරිසර හිතකාමී පළිබේද පාලන ක්‍රම

බෝග වගාවක පළිබේද ලෙස ප්‍රධාන ව ඇතුළත් වන්නේ කාමී, රෝග හා වල් පැලැටී ය. මෙම ත්‍රිත්වය පාලනයට කාලීන කෘෂිකර්මයේ හාවිත වන පරිසර ගැටුපු සඳහා වඩාත් දායක වන කෘෂීම තැන්තෙනාත් පෙවිටෝශීලියම් පොකීල නිධි පාදක රසායනික වෙනුවට ස්වාහාවික ක්‍රම ඒකාබද්ධ ව කෙරෙන්නා වූ පළිබේද පාලනයක් උදෙසා,

- පටු ජාන සංශ්‍යුතිය සහිත නව ප්‍රහේද වෙනුවට ප්‍රවේශී උරුම බෝග වගාව (ලදා: ප්‍රතිරෝධී සම්ප්‍රදායී/දේශීය බෝග/වර්ග තේරීම)
- නිරෝගී බෝග වර්ධනයන් උදෙසා හිතකර කාබනික පාංශු පරිසරයක් නිර්මාණය
- හිතකර විලෝපිකයන් ආකර්ෂණය උදෙසා මාර්ග විවර කිරීම
- ජේව් මරුදාන ගාක මිශ්‍රව වැවීම (ලදා: දාස් පෙතියා, අබ, කොත්තමල්ලී රාඛ වැනි ගාක)
- ස්වාහාවික පළිබේද නාඟක අවශ්‍ය විට හාවිතය
- ජේව් ගතික ක්‍රම අනුගමනය කිරීම (ලදා: වඩියා/බාදිය තත්ත්ව, වන්ද කලා ආදි)
- ජේව්, අජ්‍වල බාධක හාවිතය

F) ජල සංරක්ෂණය හා භාවිතය

- ජල අවශ්‍යතා අඩු නියං තත්ත්ව ප්‍රිය කරන දේශීය බෝග වර්ග කේරීම උදා: මුරුගැ/තිබුබටු
- පාංශු ජලය හා පෙශීඳුක සංරක්ෂණයට ද මතුපිට ගලා යාම (Run off) හා පාංශු බාධානය අවම කිරීම උදෙසා ද සූදුසු වගා පිළිවෙත් අනුගමනය කිරීම උදා: වසුන් භාවිතය බෝග සංරක්ෂණය හා භාවිතය කාර්යක්ෂ කිරීමේ වගා පිළිවෙත් අනුගමනය කිරීම උදා: බිංදු ජල සම්පාදනය, උපරිම බෝග වර්ග වර්ධන අවස්ථාවේ දී පමණක් වැඩි ජලය සැපයීම, භාවිත කළ හැකි සැම අවස්ථාවක ම කිවුල් ජලය (Brackish water) භාවිතය, ද්‍රව්‍ය උදෙසන හෝ සවස් යාමයේ ජල සම්පාදනය
- වැඩි ජල ප්‍රමාණයක් පසට කිදා බැසීමේ උපකුම උදා: වසුන් භාවිතය, වගා පෘෂ්ඨය රෑ ව පවත්වා ගැනීමේ බිම සැකසුම් කුම අනුගමනය කිරීම, පසෙහි කාබන් සංචිතය වැඩි කිරීම
- වගා පිළිවෙත් කාලානුරුපී ව වෙනස් කිරීම උදා: ජල ආත්මි ඇති කරන උණුසුම් නියං තත්ත්ව මග හැරීම උදෙසා, බීජ වපුරන හෝ පැළ සිටවන කාලය ඉක්මන් කිරීම
- වැසි ජලය භාවිතය උදෙසා රස් කිරීම (Rain water harvesting)
- ගෘහස්ථී භාවිත අපවිතු ජලය වර්ග කර වෙන් කර වගාවකට සූදුසු ලෙස පවිතු කර භාවිතය ගෘහස්ථී ව අපතේ යැවෙන අපවිතු ජලය වගාවකට සූදුසු පරිදි පවිතු කිරීමේ සරල පෙරහන් ඇටවුමක් ස්වභාවික හා අපතේ යැවෙන දේ භාවිතයෙන් අඩු මුදලකට පිළියෙළ කර එමගින් ලබා ගන්නා ජලය වගාවකට යොදා ගැනීම

(G) සුනිතය බලගක්ති ප්‍රහව ලෙස කෘෂිකර්මයේ දායකත්වය

කෘෂි කර්මාන්තයේ භාවිත වන ගාක කොටස් වන පත්‍ර, අතු, කිනිති යනාදිය පොහොරක් ලෙස වැදගත් වනවා සේම ගුණාත්මක කොමිපොෂ්ට්‍රි පොහොර නිපදවීමට අවශ්‍ය අමුද්‍රව්‍යයක් ද වේ. එමෙන් ම මෙරු දඩු සහ කද කොටස් තාප බලගක්තිය නිපදවා ගැනීම සඳහා ඉන්ධන ලෙස භාවිත කළ හැකි බැවින් සුනිතය බලගක්ති ප්‍රහවයක් ලෙස සැලකේ.

ගාක අතුරින් ග්ලිරිසිඩියා ගාකය වැදගත් වන්නේ වසරකට කිහිප වනාවක් ක්‍රේඛාදු කළ හැකි දිසු වර්ධනයක් දක්වන බැවිනි. එහි පත්‍ර සහ ලුපටි දඩු සත්ත්ව ආහාරයක් ලෙස භාවිත කළ හැකි අතර කදන් තාපය නිපදවා ගැනීමට ඉන්ධන ලෙස භාවිත කළ හැකි ය. සත්ත්ව අපද්‍රව්‍ය මෙන් ම ගෘහ අපද්‍රව්‍ය ජීව වායු නිපදවා ගැනීමට භාවිත කිරීම මගින් පොසිල, ඉන්ධන භාවිතය අවම කරමින් පරිසර සංරක්ෂණයට දායක වෙයි.

තාක්ෂණික ක්ෂේත්‍රය - ආහාර

නිපුණතාව 5.0 : ආහාර මූලික කර ගත් කරමාන්ත අවස්ථා හඳුනා ගනිමින් ව්‍යාපාර සැලසුම් කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 5.2 : ආහාර මූලික කර ගත් කරමාන්ත සම්බන්ධ නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය අත්හදා බලයි

කාල්විජේද සංඛ්‍යාව : 09

ඉගෙනුම් එල :

- ආහාර හා සබඳ කරමාන්ත පැවැත්ම කෙරෙහි බලපාන සාධක විමසා බලයි.
- ව්‍යාපාති සැලසුම් සකස් කිරීම සඳහා සුදුසු මෘදුකාංග යොදා ගනියි.
- සැපයුම් දාමය පිළිබඳ සැලකිලිමත් වෙමින් නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය සැලසුම් කරයි.
- ආහාර මූලික කර ගත් කරමාන්තයෙහි යෙදීම සඳහා සූදානම පුදරුණය කරයි.

ව්‍යාපාති සැලසුම් සඳහා උපදෙස්:

සංකීත්‍යය - "ආහාර මූලික කරමාන්ත හඳුනා ගනිමු. - ව්‍යාපාර බිජි කරමු."

අහාර මූලික කර ගත් කරමාන්ත සඳහා ආහාර නිෂ්පාදනය කිරීමේ දී සහ අලෙවි කිරීමේ දී සිසුන් විසින් දුනගත යුතු සහ ප්‍රගත කළ යුතු කරුණු බොහෝ ය. ආහාර සඳහා යෝගා ද්‍රව්‍යවල විශේෂීත ගුණාංග ප්‍රයෝගනයට ගෙන එහි ගුණාත්මකභාවය ආරක්ෂා කර ගනිමින් රසවත් ව හා ආකර්ෂණීය ලෙස ආහාර සැකසීය හැකි ය. තම නිරමාණාත්මක අදහස නිෂ්පාදනයක් බවට පත් කිරීමේ ආරම්භක අවස්ථාවේ සිට පාරිභෝගිකයා අතට පත් වන තුරු සිදු වන ක්‍රියාකාරකම මාලාව (සැපයුම් දාමය) පිළිබඳව සැලකිලිමත් වී තම නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය භොඳින් සැලසුම් කර ගැනීමේ අත්දැකීම් ලබා ගත යුතු සි. ඉහත කරුණු සැලකිල්ලට ගනිමින් නව්‍ය වූ, ඉහළ ගුණාත්මක අයයකින් යුතු වූ ද, ආහාර නිෂ්පාදන ප්‍රමාණවත් ලාභාත්තිකයක් සහිත ව අලෙවි කර තම ඉක්ක සපුරා ගැනීම පිළිබඳ ආදර්ශ අත්දැකීම් ලබා ගැනීම මෙම ව්‍යාපාති පාදක ඉගෙනුම තුළින් අපේක්ෂා කෙරේ.

- දේශීය සහ විදේශීය පාරිභෝගිකයන් සඳහා ආහාර පිළියෙළ කරන ආහාර අලෙවි සලක ප්‍රචාරණය සඳහා යොදා ගන්නා ලද උපාය මාර්ගික දැන්වීම් කිහිපයක් සහ එසේ ඉදිරිපත් කර ඇති පිළියෙළ කරන ලද ආහාර කිහිපයක් ඇසුරු කර ගෙන පහත සඳහන් ද සාකච්ඡා කිරීමට ප්‍රවේශයක් යොදා ගන්න.
- ආහාර පරිභෝගනය සඳහා පාරිභෝගිකයා තුළ ඇති අපේක්ෂාවත්
- ආහාර නිෂ්පාදනයක තිබිය යුතු ප්‍රමිති/පිරිවිතර
- ඉහළ ගුණාත්මක අයයක් ඇති ආහාර නිෂ්පාදන ආකර්ෂණීය ලෙස සකසා/පිළියෙළ කර ඉදිරිපත් කිරීම
- සිදු ප්‍රතිචාර අයය කරමින්, පහත සඳහන් කරුණු පැහැදිලි කරන්න.
- ආහාර පරිභෝගනය තුළින් පාරිභෝගිකයාහට ගැරුණේ ක්‍රියාකාරකම්වයට සහ පැවැත්මට අවශ්‍ය ගක්තිය සහ පෝෂන පදාර්ථ ලැබීම
- දේශීය ආහාරවල විශේෂ ගුණාංග සහ එවාට විවිධත්වය ලබා දීම
- දේශීය ආහාර ගුණාත්මක ලෙස සැකසුම් කර නිරමාණාත්මක ව ඉදිරිපත් කිරීම
- ආහාරයේ පැහැදිලි සහ විවිධ භැඩායන් යොදා ගනිමින් ආකර්ෂණීය ලෙස ඉදිරිපත් කරන ලද මගින් ලැබෙන පාරිභෝගික තාප්තිය
- ආහාර වේලක් පාරිභෝගිකයා හට, ගුණාත්මක ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා සැලකිය යුතු කරුණු
- ආහාරය ඇණවුම් කිරීමෙන් පසු කෙරේ කාලයක් තුළ පිළියෙළ කිරීම සඳහා පෙර සූදානම

- සෞඛ්‍යාරක්ෂිත ලෙස ආහාර සකස් කිරීම
- රසවත් හා ආකර්ෂණීය වීම
- ද්‍රව්‍යේ කාල වකවානු අනුව ආහාර පිළිගන්වන ස්ථානය නිර්මාණයේ විට සකස් කර පිළිගැන්වීම
- ආශ්‍රිත සේවාවන් සැපයීම
- ආහාර අලෙවිය සඳහා යොදා ගන්නා උපාය මාර්ග
- ඒකක නිෂ්පාදන පිරිවැය හා ලාභාන්තිකය තීරණය කිරීම
- ඉලක්ක සපුරා ගැනීමට පිළිවෙත් අනුගමනය කිරීම
- ඉල්ලුමට සරිලන සැපයුමක් සඳහා සූදානම
  - උදා : පෙර පිළියෙළ කර සූදානම් කරන ලද ආහාර අමුදවා දිතකරණයේ කුමානුකුල ව ගබඩා කර ගැනීම
- ආහාර මූලික කර ගත් කර්මාන්තවලින් ප්‍රමාණවත් ප්‍රතිලාභ ලබා ගැනීම
- සම්පත් කළමනාකරණය කිරීමෙන් සහ සුදුසු පාර්ශවකරුවන් හා සම්බන්ධ වීමෙන් ආහාර මූලික කර ගත් කර්මාන්ත සාර්ථක ව පවත්වා ගෙන යාමේ හැකියාව ලැබීම

පෙර සූදානම :

- ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කර වීමට පෙර අදාළ කරුණු සහ උපදෙස් කියවා (පිටු අංක 14-16) නොදින් අවබෝධ කර ගැනීමෙන් මෙම කාර්යය, සිසුන් ලබා පහසුවෙන් ක්‍රියාත්මක කිරීම
- කණ්ඩායම් වශයෙන් කටයුතු කළත් සැම දිෂුලයෙකු ම ස්වත්තිර්මාණ සංග්‍රහයක් තනි තනි ව සකස් කළ යුතු බව ව්‍යාපෘති කාර්යයන් ආරම්භ කිරීම සඳහා සිසුන්ට මග පෙන්වන මුල්දිනයේදී දැන්වීම
- ව්‍යාපෘතියට අදාළ දෙනික තොරතුරු යස් කිරීම සඳහා ක්ෂේත්‍ර පොතක් හාවිත කළ යුතු බවත් එය සතියකට වතාවක්වත් ගුරු උපදෙස් ලබා ගැනීම සඳහා ඉදිරිපත් කළ යුතු බවත් දැන්වීම
- සුදුසු පරිදි සිසුන් කණ්ඩායම් කර ව්‍යාපෘති කාර්යය සඳහා යොමු කිරීම

ගැටුව මතු කර ගැනීම:

- ආහාර හා සබැදි කර්මාන්ත පැවැත්ම කෙරෙහි බලපාන සාධක පිළිබඳ සැලකිලිමත් ව කටයුතු කිරීමෙන් ප්‍රමිතියකින් යුත් ආහාර නිෂ්පාදන සැකසිය හැකි ය. දේශීය මෙන් ම විදේශීය සංවාරකයින් ඉලක්ක කර ගෙන යාමෙන් පෙන්වන මුද්‍රණ අත්දැකීම් ලබා ගත හැකි ගැටුවක් මතු කර ගැනීමට සිසුන්ට මග පෙන්වන්න.

A සැලසුම් කිරීම:

- ව්‍යාපෘති ඉලක්ක හඳුනා ගැනීම
- දේශීය මෙන් ම විදේශීය සංවාරකයන්ගේ වෙළෙඳපොල ආහාර අවශ්‍යතා හඳුනා ගැනීම
- ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා තමාට මුහුණ දීමට සිදු වන අනියෝග පෙළ ගැස්වීම
- තම නිර්මාණයේ හැකියා ඉදිරිපත් කළ හැකි නිමැතුම හඳුනා ගැනීම
- ආහාර හා සබැදි කර්මාන්ත කෙරෙහි බලපාන සාධක පිළිබඳ සැලකිලිමත් වීම
- නිෂ්පාදන ධාරිතාව සහ අලෙවිකරණ ප්‍රමාණය සැලසුම් කිරීම
- සැපයුම්දාමය විශ්ලේෂණය කිරීම හා වෙළඳපොල අතර ඇති සම්බන්ධතාව හඳුනා ගැනීම (අමුණුම 5.2.1)
- යෙදවුම් හඳුනා ගැනීම
  - අමුදවා, ගුමය, ප්‍රාග්ධනය, සංවිධානය
- සැපයුම්කරුවන් හඳුනා ගැනීම
- පූර්ව නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය සඳහා අවශ්‍ය මානව/හෝතික සම්පත් සූදානම් කිරීම
- නිෂ්පාදන කුම්වේදය/නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය සකසා ගැනීම
- අලෙවිකරුවන් හා අනිතත් පාර්ශවකරුවන් හඳුනා ගැනීම
- ඇසුරුම්කරණය , ගබඩාකරණය , බෙදාහැරීම , පසු අලෙවි සේවාව

- ප්‍රවාරණය හා අලෙවි ප්‍රවර්ධන උපාය මාර්ග
- මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සකස් කිරීම (උදාහරණ ලෙස කාර්යයන් කිහිපයක් දක්වා ඇත.)

ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

කාර්යය අංකය	කාර්යය	කාල රාමුව																				
		සතිය (1)							සතිය (2)							සතිය (3)						
		1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7
.....	මූලික සාකච්ඡාව හා ව්‍යාපෘති ඉලක්ක හැඳුනා ගැනීම.	■																				
.....	.....																					
.....	පාරිභෝගිකයාට අවශ්‍ය වේලාවට ආහාර හා සේවා ලබා දීමට සකස් කළ යුතු දී තීරණය කිරීම		■	■	■	■	■															
.....	.....																					
.....	පහසුවෙන් සපයා ගත හැකි උපකරණ හා වෙනත් සම්පත් හැඳුනා ගැනීම.							■														
.....	.....																					
.....	නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය හා ක්‍රමවේදයන්හි තිබිය යුතු පිරිවිතර සකස් කිරීම								■	■	■	■	■	■	■							
.....	.....																					
.....	ව්‍යාපෘතිය නිම කිරීම.														■	■						

B තීරණ ගැනීම :

- ව්‍යාපාරය හා සම්බන්ධ ද්‍රව්‍ය සපයන්නාන් සහ අලෙවිකරුවන් වැනි පාර්ශවකරුවන් කවරේ ද? යන්න සහ ඔවුන්ගේ වගකීම්
- සැකසීම සහ පරිරක්ෂණය කිරීම සඳහා භාවිත කරන තාක්ෂණ
- නිෂ්පාදන ක්‍රමවේදය හා නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය තුළ තිබිය යුතු පිරිවිතර
- අමුදව්‍ය, යන්ත්‍ර/෋පකරණ හා ඇටවුම් සඳහා තිබිය යුතු පිරිවිතර සපයා ගන්නා ආකාරය
- නිෂ්පාදන ඇසුරුම් කිරීම, සහ ඉදිරිපත් කිරීම
- මූල්‍ය අවශ්‍යතා
- පිරිවැය ගණනය
- ලාභාන්තිකය හා මිල
- බෙදා හැරීමේ සහ අලෙවි කිරීමේ වැඩ පිළිවෙළ

C ක්‍රියාත්මක කිරීම :

- පාරිභෝගිකයන්ට අවශ්‍ය ආහාර හා සේවා නිසි වේලාවට සැපයීම සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රියාවලිය පෙළ ගැස්වීම
- නිෂ්පාදන කරන ද්‍රව්‍යයේ හෝ නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේ සෞඛ්‍යාරක්ෂිත බව (Food safety) සුරක්ෂිත කිරීම
- අවශ්‍ය ගුණාත්මක අමුදව්‍ය, මුළුතැන්ගේ ආම්පන්න, පිසීමේ ආම්පන්න, යන්ත්‍ර/෋පකරණ සහ සුදුසු ස්ථානයක් ලබා ගැනීම
- නිෂ්පාදන ක්‍රමවේදයන්හි තිබිය යුතු පිරිවිතර අනුව නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය ක්‍රියාත්මක කිරීම
- පාරිභෝගික ආකර්ෂණය ඇති වන අයුරින් ඇසුරුම් කිරීම
- සුදුසු පරිදි ගබඩා කිරීමට හා බෙදා හැරීමට කටයුතු කිරීම
- නිෂ්පාදන වෙළඳපාලට ඉදිරිපත් කිරීම සහ අලෙවිකරණය

D පසු විපරම :

- පාරිභෝගික තාප්තිය පිළිබඳ සමික්ෂණ පතිකාව (Consumer Satisfaction Survey Form) (ආදර්ශයක් පමණි.)
හිමු, ආචාර්ය, දෙමාපිය හා වෙනත් පාරිභෝගික කණ්ඩායම්වල අදහස් ලබා ගෙන පහත වගුව අනුව වෙන් වෙන් ව පසු විපරම ලබා ගැනීම

ගුණාත්මක සාධකය	අැගයීම			යෝජනය
	භෞතය	සාමාන්‍යය	වැඩි දියුණු විය යුතුයි	
රසය				
පෙනුම/ස්වභාවය				
මිල				
ප්‍රමාණය				
අැසුරුමිකරණය				
බෙදා හැරීම				
සෞඛ්‍යාරක්ෂිත සේවාව				
ආචාර්යීල් සේවාව				
.....				
.....				

- පහත සඳහන් කරුණ පිළිබඳ ව අවධානය යොමු කරමින්, ලබා ගත් අත්දැකීම් සටහන් කරන්න.
  - ආදායම, වියදම හා ලාභය විශ්ලේෂණය කර සංවර්ධන යෝජනා ඉදිරිපත් කිරීම
  - ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී මත්තු ගැටුපූ සහ එවා විසඳා ගත් ආකාරය
- සැපයුම් දාමය පිළිබඳ සැලකිලිමත් වෙමින් ආහාර මූලික කර ගත් කර්මාන්තයෙහි යෙදීමේ සුදානම පිළිබඳ ලබා ගත් අත්දැකීම් ස්වනිර්මාණ සංග්‍රහය සමඟින් පන්තියට ඉදිරිපත් කිරීමට සිසුන්ට පහසුකම සලස්වන්න.

පරිගණක පහසුකම් ඇත්තම්

විද්‍යාල්පතිතමාගේ අනුදෙනුම හා පරිගණක විද්‍යාගාර ගුරුහැවතාගේ සහය ලබා ගෙන පරිගණක විද්‍යාගාරයේ වේලාවක් වෙන් කර ගනිමින් පහත ක්‍රියාකාරකම් සඳහා සිසුන් ගවේෂණයේ යොදවන්න.

කිසියම් ව්‍යාපෘතියක් සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී එම කාර්ය කුළ විවිධ වූ කාර්ය පියවර සඳහා පරිගණක මෘදුකාංග හා හැකි ය.

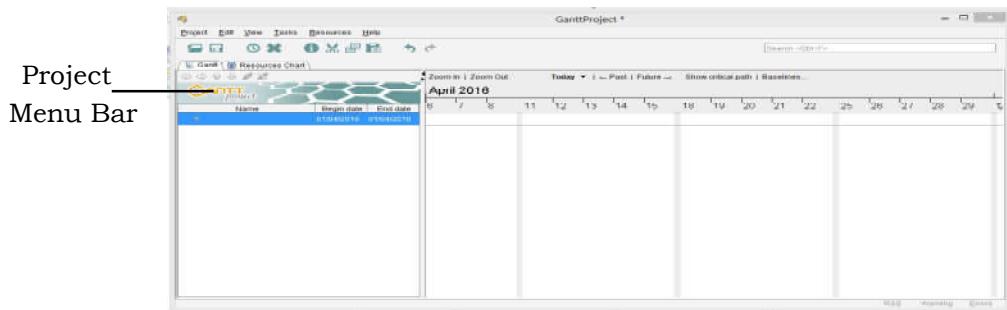
- උදු:
- ව්‍යාපෘතියේ ලේඛන සැකකීම : වදන් සැකකුම් මෘදුකාංගය (Word processing software)
  - ව්‍යාපෘතියට අදාළ මූදල් ගණනය : පැතුරුම්පත් මෘදුකාංග (Spreadsheet software)
  - ව්‍යාපෘතිය ඉදිරිපත් කිරීම : සමර්පණ මෘදුකාංග (Presentation software)
  - ව්‍යාපෘති ඉදිරිපත් කිරීම : විද්‍යාල්පතිතමාගේ මෘදුකාංග
  - ව්‍යාපෘති සැලසුම් මෘදුකාංග : ව්‍යාපෘති සැලසුම් මෘදුකාංග (Project management software)

ව්‍යාපෘති සකස් කර ගැනීම සඳහා යෝගා මෘදුකාංග රෝසක් ඇත. එවා අතරින් පහත සඳහන් මෘදුකාංග හා හැකි ය.

1. Microsoft Project
2. Gantt Project

- මෙම මෘදුකාංග හා හැකි ය සිංහල යුතුන් සිංහල හාඡාවෙන් යතුරු ලියනය කිරීමේ හැකියාව පවතී.
- පරිගණක විද්‍යාගාරය හාර ගුරු හවතාගේ සහාය ලබා ගෙන පාඨමට පෙර අවස්ථාවක දී Gantt Project මෘදුකාංගය හෝ වෙනත් සුදුසු මෘදුකාංගයන් පරිගණකය කුළ ස්ථාපනය කිරීම

- <https://www.ganttproject.biz/download> වෙබ් අච්චියෙන් බා ගැනීම හා එය පරිගණකයට ස්ථාපනය කරන විට දැක්වෙන උපදෙස් පිළිපාලනීන් මඟුකාංගය ස්ථාපනය කිරීම
  - පහත ක්‍රියාකාරකම් සඳහා සිපුන් ගෙවීමෙනෙහි යෙද්වීම
    - සිපුන් ක්ෂේත්‍රයම් කර පරිගණකය වෙත යොමු කර පරිගණකය පණැන්වීමට අවශ්‍ය සහාය
    - Gantt Project හෝ වෙනත් සුදුසු මඟුකාංග හාවිත කර ව්‍යාපෘතියට අදාළ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම හා අනෙකුත් දේ පහසුවෙන් සැලසුම් කර ගත හැකි බව පැහැදිලි කර මඟුකාංගය විවෘත කර ගැනීමට අවස්ථාව ලබා දීම
    - විවෘත කර ගත් මඟුකාංගයේ අතුරු මුහුණුත හාවිතා කර ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් සැලැස්ම ගොනු කිරීම
  - ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට දත්ත ඇතුළු කළ විට කාල රාමුව ස්වයංව නිර්මාණය වන බව පිළිබඳ ව සිපුන් දැනුවත් කිරීම
- ව්‍යාපෘති සඳහා හාවිත වන Gantt project සඳහා අතුරු මුහුණුත පහත දැක්වේ

ව්‍යාපෘතිය සඳහා අදාළ කාල සීමා යෙදීම සඳහා

Project → Properties...

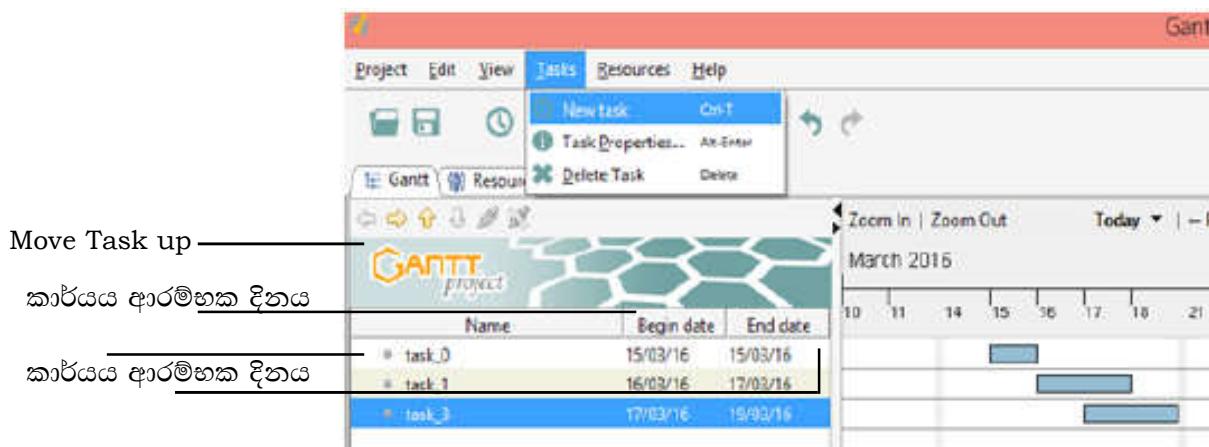
අතුරු මුහුණෙක් දිස්වෙන දත්ත වෙනස් කිරීම සඳහා

Edit → Settings...

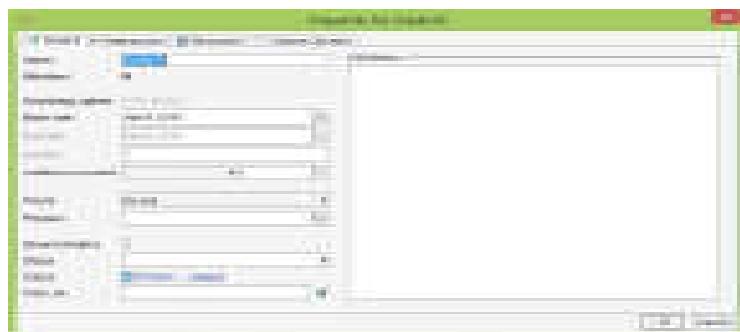
නව කාර්යය පියවර එක් කිරීම සඳහා

Tasks → New Tasks

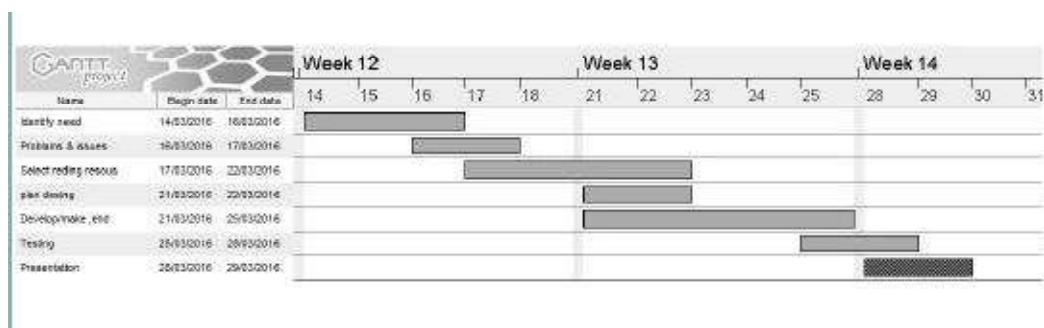
- කාර්යය පියවර පිළිබඳ දත්ත වන ආරම්භක දිනය, අවසාන දිනය හා දින ගණන යෙදීම මෙම Tasks තීරය මගින් කර ගත හැකි ය.
- මෙසේ කාර්යය සඳහා දත්ත යෙදීමේ දී හාවිත වන අතුරු මුහුණුත පහත දැක්වේ.

Task → Task Properties → Enter මගින් දත්ත සකස් කිරීමේ අතුරු මූහුණත ලබා ගත හැකි ය.
Task Properties අතුරු මූහුණත පහත දැක්වේ.

ත්‍රියාකාරී සැලැස්මට දත්ත ඇතුළත් කිරීමෙන් පසු කාල රාමුව නිර්මාණය වී ඇති ආකාරය පහත දක්වේ.

ත්‍රියාකාරී සැලැස්ම මූල්‍යය කිරීම සඳහා

Project → Print → Enter

ව්‍යාපෘතියට අයත් ලේඛනයන්හි ආකර්ෂණීය බව හා ගුණාත්මක බව වර්ධනය කර ගැනීම සඳහා මෙම ව්‍යාපෘති සැලසුම් කිරීමේ මෘදුකාංගය මෙන් ම ඉහත සඳහන් කළ අනෙකුත් මෘදුකාංග ද ප්‍රයෝග්‍රනවත් වනු ඇතේ.

ගුණාත්මක යෙදුවුම්

- ව්‍යාපෘතියට අදාළ අමුදව්‍ය
- අදාළ මූලිකැන්ගේ ආම්පන්න, පිසිමේ ආම්පන්න
- සුදුසු ස්ථාන
- තාක්ෂණික තොරතුරු, මූලික හා විද්‍යුත් මාධ්‍ය සටහන්
- කඩිඩාසි (A4), පරිගණක පහසුකම්

තක්සේරුව සහ ඇගයීම

- දේශීය විදේශීය වෙළෙඳපොල ආහාර අවශ්‍යතා සෙවීම
- ප්‍රමිති/පිරිවිතර පිළිබඳ සලකා බලමින් අලෙවිකරණ ප්‍රමාණ සැලසුම් කිරීම
- සැපයුම් දාමය හා වෙළෙඳපොල අතර සම්බන්ධතාව අනුව ත්‍රියාත්මක වීම
- ලාභාන්තිකය හා මිල තීරණය කිරීම
- පාරිභෝගික තෘප්තිය පිළිබඳ ලබා ගත් තොරතුරු අනුව අඩුපාඩු මග හරවා ගැනීම

මූලික වදන්:

- ආහාර මූලික කර ගත් කරමාන්ත අවස්ථා, නිෂ්පාදිතය, නිෂ්පාදන ක්‍රමවේදය, නිෂ්පාදන ත්‍රියාවලිය තුළ තිබිය යුතු පිරිවිතර, සැපයුම් දාමය

වෙළඳපොල අවශ්‍යතා හඳුනා ගැනීම (Market needs)

නිර්මාණකරණය
(Designing)

යෙදුවම හඳුනා ගැනීම (ද්‍රව්‍ය, ග්‍රමය, මුදල් සේවාවන් යනාදිය)
(Identification of inputs)

සැපයුම්කරු
(Supplier)

පූර්ව නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය
(Pre -production process)

නිෂ්පාදනය කිරීම
(Production)

අුස්ටරුම්කරණය
(Packaging)

ගබඩාකරණය
(Storage)

බෙදාහැරීම
(Distribution)

පසු අලෙවී සේවා
(After sales services)

ගනුදෙනුකරු
(Customer)

පාරිභෝගිකයා
(Consumer)

නිපුණතාව 5.0 : ආහාර මූලික කර ගත් කරමාන්ත අවස්ථා හඳුනා ගනිමින් ව්‍යාපාර සැලසුම් කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 5.3 : ආහාර කරමාන්තය තාගා සිටුවීම් සඳහා ආහාර විවිධාංගිකරණයෙහි යෙදෙයි.

කාලචිත්ද සංඛ්‍යාව : 09

- ඉගෙනුම් එල :**
- ආහාර නිෂ්පාදනය සඳහා අවශ්‍ය උපකරණ හා ඇටුවුම් නිරමාණය කරයි.
  - විවිධ ආහාර නිරමාණ ඉදිරිපත් කිරීම මගින් පාරිභෝගික ආකර්ෂණය වැඩිදියුණු කිරීමට සැලසුම් කරයි.
  - පරිසර හිතකාමී නිෂ්පාදන වෙළඳපාලට ඉදිරිපත් කරයි.

ව්‍යාපාති සැලසුම් සඳහා උපදෙස්:

සංකීර්ණය - "ආහාර කරමාන්තය තාගා සිටුවුම් - විවිධාංගිකරණයෙහි යෙදෙම්"

ආහාර විවිධාංගිකරණය, ආහාර කරමාන්තය තාගා සිටුවීමේ විශේෂ අංගයක් ලෙස හැඳින්විය හැකි ය. එමගින් අදහස් කරන්නේ ආහාරයක් නව මූහුණුවරකින් පාරිභෝගිකයා වෙත ඉදිරිපත් කිරීම වේ. උදාහරණයක් වශයෙන් විවිධ කෘෂි බෝග සහ ඔඟධිය පැලැටිවල පර්යේෂණවලින් තහවුරු කරන ලද නව විද්‍යා හා තාක්ෂණ දැනුම යොදා ගනිමින් විශේෂීත ගුණාංග උපයෝගී කර ගනිමින් ගුණාංකහාවයෙන් ඉහළ රසවත් ආහාර පාරිභෝගිකයා ආකර්ෂණය වන ආකාරයට නිෂ්පාදනය කළ හැකි ය. මේ ආකාරයට විවිධ අමුදව්‍ය එක් කර නව නිරමාණය්මක ආහාර සැකසුම් නිෂ්පාදනය මෙන් ම ඒ සඳහා අවශ්‍ය වන කාර්ය පහසු කිරීමේ උපකරණ හා ඇටුවුම් නිරමාණය ද වැශයෙන් ය. මේ අනුව පාරිභෝගික ආකර්ෂණය සඳහා විවිධ ආහාර නිරමාණ, වෙළඳපාලට ඉදිරිපත් කිරීමේ ආදර්ශ අත්දැකීම් ලබා ගැනීම මෙම ව්‍යාපාති පාදක ඉගෙනුම තුළින් අපේක්ෂා කෙරේ.

- පරිභෝගික සඳහා සකස් කළ, වෙළඳපාලට ඉදිරිපත් කර ඇති එවැනි ආහාර කිහිපයක් හෝ ආකර්ෂණීය ලෙස ඉදිරිපත් කර ඇති විවිධාංගිකරණය කර ඇති ආහාරවල පින්තුර ඇසුරු කර ගනිමින් පහත සඳහන් දු සාකච්ඡා කිරීමට ප්‍රවේශයක් යොදා ගන්න.
- ආහාර කරමාන්තය තාගා සිටුවීම් සඳහා ආහාර විවිධාංගිකරණයේ අවශ්‍යතාව
- එම අවශ්‍යතාවන් ඉටුකිරීමේ දී ආහාරය තුළ තිබිය යුතු ගුණාංග
- දිවි පැවැත්ම සඳහා ආහාරය ඔඟධියක් වේ යන කියමන විග්‍රහ කිරීම
- සිසු ප්‍රතිවාර අයය කරමින්, පහත සඳහන් කරුණු පැහැදිලි කරන්න.
- ආහාර මගින් ගාරිරික වර්ධනය සඳහා පෙශීය පදාර්ථ ලැබීම
- පෙශීය පදාර්ථ නොවන , එහෙත් ගරිර සෞඛ්‍යය සඳහා හිතකර සංසටක ද, ගාක බෝගයන්හි අඩංගු වීම
- එම විශේෂීත ගුණාංග යොදා ගනිමින් ආහාර විවිධාංගිකරණය කළ හැකි වීම
- පරිභෝගික සඳහා ආහාර සැකසීමේ දී යොදා ගන්නා නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය අනුව, ආහාර සංසටක ගරිරය තුළට උරා ගැනීමේ වෙනස්කම් ඇති කිරීම
- ආහාර සකස් කිරීමට යොදා ගන්නා උපකරණ අනුව ද ආහාරයෙහි ගුණාංග වෙනස් විය හැකි බැවැන් කාර්යය පහසු කිරීමේ උපකරණ හා ඇටුවුම් නිරමාණ යොදා ගැනීමේ දී ආහාරයේ දී ගුණාංගවලට හානි නොවන අයුරින් යොදා ගැනීම
- (දානා : කුඩා කැබලි කිරීම, වේලිම, මිගු කිරීම, පෙරීම)
- පාරිභෝගික ආකර්ෂණය ඇති කරන සාධක පිළිබඳ සැලකිලිමත් වෙමින් ආහාර විවිධාංගිකරණය කළ යුතු වීම
- ආහාර නිෂ්පාදනයේ දී අමුදව්‍ය ලබා ගැනීම, ගබඩා කිරීම, නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය හා ආහාර දව්‍ය බෙදා හැරීම යන සියලු පියවරයන්හි දී ආහාරවල සෞඛ්‍යරක්ෂිත බව තහවුරු කිරීම
- ඇසුරුම්කරණය ආහාර අලෙවිය සඳහා උපකුමයක් ලෙස හා ආහාර සෞඛ්‍යරක්ෂිත ක්‍රමයක් ලෙස උපයෝගී කර ගැනීම

- ආහාර සඳහා වන නීතිමය හා රිතිමය ප්‍රම්ති පිළිබඳ සැලකිලිමත් වීම
- නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේ පරිසර හිතකාම් බව හා අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයේ වැදගත්කම
- ආහාර විවිධාංගිකරණයට ලක් කළ නිෂ්පාදන ලාභදායී ලෙස වෙළඳපාලට ඉදිරිපත් කිරීම මගින් මෙවැනි ව්‍යාපාර දිගින් දිගට ම කර ගෙන යා හැකි බව ප්‍රායෝගික ව එත්තු ගැන්වීම

පෙර සූදානම :

- ව්‍යාපාතිය ක්‍රියාත්මක කර වීමට පෙර අදාළ කරුණු සහ උපදෙස් කියවා (පිටු අංක 14 - 16) නොදින් අවබෝධ කර ගැනීමෙන් මෙම කාර්යය, සිසුන් ලබා පහසුවෙන් ක්‍රියාත්මක කිරීම
- ව්‍යාපාති කාර්යයන් ආරම්භ කිරීම සඳහා සිසුන්ට උපදෙස් දෙන මුල් දිනයේදී ස්වනිර්මාණ සංග්‍රහය සකස් කිරීම සඳහා මග පෙන්වීම මෙය සැම ගිශ්චයෙකු ම තනි තනි ව සකස් කළ යුතු බව දැන්වීම
- ව්‍යාපාතියට අදාළ දෙනික තොරතුරු රස් කිරීම සඳහා ක්ෂේත්‍ර පොතක් හාවිත කළ යුතු බවත් එය සතියකට වතාවක්වන් ගුරු උපදෙස් ලබා ගැනීම සඳහා ඉදිරිපත් කළ යුතු බවත් දැන්වීම
- සුදුසු පරිදි සිසුන් ක්ණ්ඩායම් කර ව්‍යාපාති කාර්යය සඳහා යොමු කිරීම

ගැටුව මතු කර ගැනීම:

- කාර්ය පහසු කිරීමේ උපකරණ හා ඇටවුම් සුදුසු පරිදි හාවිත කර පරිසර හිතකාම් නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියක් ඔස්සේ විවිධාංගිකරණය කළ ආහාර සැකසීය හැකි ය.
- මේ අනුව පාරිභෝගික ආකර්ෂණය ඇති කරන සාධක පිළිබඳ සැලකිලිමත් වෙමින් විවිධාංගිකරණය කළ පරිසර හිතකාම් ආහාර නිෂ්පාදන වෙළඳපාලට ඉදිරිපත් කිරීමේ ආදර්ශ අත්දැකීම් ලබා ගත හැකි ගැටුවක් මතු කර ගැනීමට සිසුන්ට මග පෙන්වන්න.

සැලසුම් කිරීම

- ආහාර විවිධාංගිකරණයේදී පාරිභෝගික ආකර්ෂණය ඇති කරන සාධක පෙළ ගැස්වීම
- ආහාර නිෂ්පාදන සැපයීමේ ව්‍යාපාරයක් සාර්ථකව පවත්වා ගැනීමේ උපකුම පිළිබඳ තොරතුරු ලැයිස්තු ගත කිරීම
- ආහාර නිෂ්පාදන සැකසීම සඳහා සෞඛ්‍යාරක්ෂිත බවත් යුත් සුදුසු ස්ථානයක් තොරා ගැනීම නිර්මාණයිලි ව සැලසුම් කිරීම
- යෙදුවුම්, ගුමය, ප්‍රාග්ධනය සංවිධානය
- කාර්ය පහසු කරන උපකරණ හා ඇටවුම්
- තම නිර්මාණය්මක හැකිය එම් දක්විය හැකි නවතාවකින් යුත් පාරිභෝගික ඉල්ලුම වැඩි නිෂ්පාදන උදා: කාබනික ආහාර
- උපාය මාර්ග ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ගක්‍රතාව අධ්‍යයනය කිරීම
- ව්‍යාපාතියට අදාළ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සකස් කිරීම (උදාහරණ ලෙස කාර්යයන් කිහිපයක් දක්වා ඇත)

ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

කාර්යය අංකය	කාර්යය	කාල රාමුව																				
		සතිය (1)							සතිය (2)							සතිය (3)						
		1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7
1.	ආහාර අවශ්‍යතා හැඳුනා ගැනීම																					
....	තාක්ෂණික දැනුම හැඳුනා ගැනීම																					
....																						
....	කාර්යයට සුදුසු උපකරණ හා ඇටවුම්වල පිරිවිතර නිරණය																					
....	පාරිභෝගික ආකර්ෂණය වැඩි දියුණු කරන සාධක යොදා																					
....	නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය ක්‍රියාත්මක කිරීම																					
....	ගක්‍රතාව අධ්‍යයනය කිරීම																					
....																						
....	තම නිෂ්පාදන පිළිබඳ ඇගයීම ලබා ගැනීම																					
....																						
....	ව්‍යාපාති කාර්ය නිම කිරීම																					

B තීරණ ගැනීම :

- අදාළ ස්ථානවල දී ලබා ගත් තොරතුරු හා ආහාර නිෂ්පාදන ස්ථානයක ක්‍රියාවලි, ක්‍රියාදාමයන්, සහ ආචාර ධර්ම පිළිබඳ ගොනු කර ගත් විවිධ තොරතුරු සැලකිල්ලට ගෙන තීරණ ගැනීම.
- සපයා ගනු ලබන ඉව්‍ය සහ නිෂ්පාදනය කරන ආහාර ඉව්‍ය
- පාරිභෝගික ආකර්ෂණය ඇති කරන සාධක අතුරින් ක්‍රමන සාධක ඇතළත් කළ හැකි ද? (උත්තේත්තනය, රසය, වයනය, පැහැය, හැඩිරුව, ආහාරමය අගය, පොශණය, කාබනික ආහාර)
- සෞඛ්‍යාරක්ෂිත ලෙස ආහාර සැකසීමේ ප්‍රමිති / පිරිවිතර යෙදීම.
- හාටිත කරන උපකරණ පිරිවිතර (ලදා : වේගය, උෂ්ණත්වය ආදි)
- ඇසුරුම් ඉව්‍ය පිරිවිතර
- නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලි
- පරිසර හිතකාමී නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලි
- කළමනාකරණය කළ යුතු සාධක
- පිරිවැය ගණනය හා මිල තීරණය කිරීම
- වෙළෙඳපාලට ඉදිරිපත් කිරීමේ ක්‍රියාදාමය

C ක්‍රියාත්මක කිරීම :

- සකස් කර ගත් ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට අනුව ක්‍රියාත්මක වීමට ක්‍රියාවලිය පෙළ ගැස්වීම
- ක්‍රියාත්මක වශයෙන් තම පාසලේ, පුද්ගලයේ ඇති සම්පත් පිළිබඳ සෞඛ්‍ය බැඳීම
- තම පාසලේ ජනගහනය, ආහාර අවශ්‍යතා සහ ඉල්ලුම පිළිබඳ තොරතුරු එක් රස් කිරීම
  - ලමා, තරුණ, මැදිවිය, වැඩිමහලු
- සැකසීමට සූදානම් වන ආහාර නිෂ්පාදනවල නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේ ක්‍රමවේද හඳුනා ගැනීම
- සෞඛ්‍යාරක්ෂිත පිළිවෙත් අනුගමනය කරමින් සකසා ගත් පිරිවිතරවල අනුකූල ව නිෂ්පාදනය කිරීමේ ක්‍රියාවලිය පෙළ ගැස්වීම
  - ආහාර නිෂ්පාදනය කිරීමේ ස්ථානය
  - අවශ්‍ය තාක්ෂණික දැනුම හාටිතය
  - අවශ්‍ය අමුදව්‍ය සපයා ගැනීම සකස් කිරීම සහ ගබඩා කිරීම
  - අවශ්‍ය අනෙකුත් ඉව්‍ය, මූලතැන්ගෙයි ආම්පන්ත් හා පිසිමේ ආම්පන්ත් යොදා ගැනීම
  - අමුදව්‍ය විවිධත්වයට පත් කිරීමට අවශ්‍ය යන්ත්‍ර/෋පකරණ හාටිතය
  - ආහාරය නිෂ්පාදනය කිරීමේ ක්‍රමවේදය සහ නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය සටහන් කිරීමට ගැලීම සටහන යොදා ගැනීම
- ඇසුරුම් කිරීමේ සහ ලේඛල් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය පෙළ ගැස්වීම
- ආහාර ගුණාත්මක ලෙස නිෂ්පාදනය කිරීම සහ අලෙවිය සඳහා පරිසර හිතකාමී නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලි යෙදීම
- පුද්ගල, ස්ථානිය, අමුදව්‍ය හා යන්ත්‍ර/෋පකරණවල සෞඛ්‍යාරක්ෂිතභාවය සුරක්ෂිත කිරීම
- අමුදව්‍යවල විශේෂිත ගුණාග රෙකෙන පරිදි යන්ත්‍ර/෋පකරණ සුදුසු පරිදි හාටිතය
- නිවැරදි තාක්ෂණික දැනුම හාටිතයෙන් ආහාරවල ගුණාත්මකභාවය සුරුකෙන නිෂ්පාදන ක්‍රමවේදය හාටිතය
- විවිධාංගිකරණයේ දී පාරිභෝගික ආකර්ෂණය ඇති කරන සාධක පිළිබඳ සැලකිලිමත් වෙමින් පරිසර හිතකාමී නිෂ්පාදන වෙළෙඳපාලට ඉදිරිපත් කිරීම
- පහත සඳහන් කරුණු කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින්, ලබාගත් අත්දැකීම් සටහන් කිරීම
  - පාරිභෝගික තොරතුරු
  - දළ වියදම, ලාභාන්තිකය හා මිල තීරණය
  - මතු වූ ගැටුපු
- මෙම ව්‍යාපෘතිය තුළින් ලබා ගත් අත්දැකීම් ස්වයං ඇගයිමකට ලක් කිරීම

D පසු විපරම :

- සැලසුම් කිරීම, තිරණ ගැනීම, ක්‍රියාත්මක කිරීම යන අවස්ථාවන් පිළිබඳ ව තම අන්දකීම සහ ප්‍රතිඵල අනුව පසු විපරම කර ස්වයං ඇගයීමක නිරත වෙමින් ව්‍යාපෘතිය සංවර්ධනය කළ ආකාරය පිළිබඳ සටහන් තැබීමට යොමු කිරීම
- තම නිෂ්පාදන හා අනෙකුත් කණ්ඩායම් නිෂ්පාදන පිළිබඳ පසු විපරම කිරීම සඳහා පහත දැක්වෙන සම්ක්ෂණ පත්‍රිකාව හාවත කිරීමට මග පෙන්වීම

පාරිභෝගික තාප්තිය පිළිබඳ සම්ක්ෂණ පත්‍රිකාව (Consumer Satisfaction Survey Form)

පාරිභෝගික ආකර්ෂණය ඇති කරන සාධක	විවිධාංගීකරණයට ලක් කළ ආහාර නිෂ්පාදන		
	හොඳයි	සාමාන්‍යයි	තව දියුණු විය යුතුයි.
උත්තේත්තනය			
රසය			
වයනය			
පැහැය			
හැචරුව			
ආහාරමය අගය			
පෝෂණය			
සෞඛ්‍යාරක්ෂිත ව ඉදිරිපත් කර ඇති බව			
ඇසුරුමිකරණය			
ආහාරය සඳහා ප්‍රමිති			
නිෂ්පාදනයේ බර ප්‍රමාණය			
වෙනත්			

- පාරිභෝගික ආකර්ෂණය සඳහා විවිධාංගීකරණයට ලක් කළ ආහාර නිෂ්පාදන සැකසීම කුළුන ලැබූ අන්දකීම ස්වනිර්මාණ සංග්‍රහය සමගින් පන්තියට ඉදිරිපත් කිරීමට පහසුකම් සලස්වන්න.

ගුණාත්මක යෙදුවුම

- ව්‍යාපෘතියට අදාළ අමු ද්‍රව්‍ය හා වෙනත් ද්‍රව්‍ය
- අදාළ හාණේඩ්, ඇසුරුම්, උපකරණ හා ඇටුවුම්
- තාක්ෂණික තොරතුරු, මුද්‍රිත හා විදුත් මාධ්‍ය සටහන්
- කඩාසි (A4), පරිගණක පහසුකම්

තක්සේරුව හා ඇගයීම

- ආහාර විවිධාංගීකරණ නිෂ්පාදන සඳහා එක් කළ හැකි ඔහුගේ ගුණයෙන් යුත් විවිධ ආහාර අමුද්‍රව්‍ය සපයා ගැනීම
- අවශ්‍ය තාක්ෂණික දුනුම සපයා ගැනීම
- ගුණාත්මක ආහාර නිෂ්පාදන කාර්යයට අවශ්‍ය නිවැරදි පිරිවිතර අනුව උපකරණ හා ඇටුවුම් නිර්මාණ යොදා ගෙන තිබීම
- පාරිභෝගික ආකර්ෂණය පවත්වා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය සාධක වැඩි දියුණු කිරීම
- ආහාර කර්මාන්තය නගා සිවුවීම සඳහා අන්වැලක් සැපයීමට නවතාවකින් යුත් පරිසර හිතකාමී නිෂ්පාදන වෙළඳපෙළට ඉදිරිපත් කිරීම

මුළුක වදන්:

- ආහාර විවිධාංගීකරණය, කාර්ය පහසු කිරීමේ උපකරණ, ඇසුරුම්, අමෙලවිය, ඉලක්ක, ගක්‍රතාව වෙත අඩවි : (1) www.iti.lk (2) www.agridept.gov.lk (3) www.nerdc.lk

තාක්ෂණික ක්ෂේත්‍රය - ආරම්භක තාක්ෂණවේදය

- නිපුණතාව 6.0 :** තාක්ෂණික කාර්යයන් සපුරා ගැනීම සඳහා මූලික අත් ආච්‍රා/උපකරණ හා ද්‍රව්‍ය ආරක්ෂිත ව හා මතාව යොදා ගනියි.
- නිපුණතා මට්ටම 6.7 :** සරල තාක්ෂණික සේවා ඉටු කිරීමේ කාර්යාවබෝධය හා හසුරු කුසලතා මතාව පෙන්වයි.

කාල්විජේද සංඛ්‍යාව : 09

- ඉගෙනුම් එල :**
- පාසල් ප්‍රජාවට අදාළ ව තාක්ෂණික සේවා අවශ්‍යතා විමසා බලයි.
  - අපේක්ෂිත නව්‍ය තාක්ෂණික ක්‍රමවේද හාවිතයෙන් සැලසුම් සකස් කරයි.
  - තෝරා ගත් සේවා සැපයීමක් ආරම්භ කර සාර්ථක කර ගනියි.

ව්‍යාපෘතිය සැලසුම් සඳහා උපදෙස්:

සංකීර්ණය - " ප්‍රජා අවශ්‍යතා සපුරා ලිමට තාක්ෂණික සේවා යොදා ගනිමු."

පාසල් ප්‍රජාව වෙනුවෙන් ඉටු විය යුතු බොහෝ සරල තාක්ෂණික සේවා අවශ්‍යතා පවතී. එවැනි තාක්ෂණික සේවා සැපයීමට යොමු විමේ දී තාක්ෂණික විසඳුම් ලබා දිය හැකි සේවා අවශ්‍යතා හඳුනා ගැනීම වැදගත් ය. එබැවින් තාක්ෂණික සේවා සැපයීමේ දී නිර්මාණ ක්‍රියාවලිය දැක්වෙන සටහනක් සකසා එක් එක් පියවර ඔස්සේ නැවත නැවත විමසා බැලීම් කරමින් විසඳුම් නිර්මාණය කළ හැකි වන සේ සැලසුම් කිරීමට යොමු කළ හැකි ය. සැලසුම් කිරීමේ දී සලකා බැලිය යුතු සාධක අධ්‍යයනය කිරීම හා ඒ අනුව තීරණ ගැනීමේ අවශ්‍යතාව වටහා ගැනීමට අවස්ථාව සැලසීමට ද, මින් ඉඩකඩ සැලසේ. තව ද, තාක්ෂණික ඕල්ප ක්‍රමවල නියාමක අධ්‍යයනයක ප්‍රතිඵල මත සංවර්ධනය යෝජනා ක්‍රියාත්මක කර විම මගින් තාක්ෂණික සේවාවේ එලදායිතාව සංවර්ධනය කිරීමට ඇති හැකියා පිළිබඳ අත්දැකීම් ලබා දීම ද මෙම ව්‍යාපෘති පාදක ඉගෙනුම තුළින් අපේක්ෂා කෙරේ.

- පාසල් ප්‍රජා අවශ්‍යතා ඉටු කෙරෙන සරල තාක්ෂණික සේවා පිළිබඳ පහත සඳහන් දැ සාකච්ඡා කිරීමට සුදුසු ප්‍රවේශයක් යොදා ගන්න.
- තාක්ෂණික ඕල්ප යානය සහ කුසලතා පදනම් කර ගනීමින් පාසල් ප්‍රජාවට සැපයිය හැකි තාක්ෂණික සේවා මොනවා ද?
- පාසල් ප්‍රජාවට අදාළ දැනට විසඳුම් ලැබේ නොමැති තාක්ෂණික සේවා මොනවා ද?
- අවශ්‍යතාව අනුව සැපයිය යුතු තාක්ෂණික සේවා ඉටු කිරීමට ගත යුතු පියවර ක්‍රමක් ද?
- තාක්ෂණික සේවා තුළ නව්‍ය තාක්ෂණික ක්‍රම හාවිතයේ ප්‍රයෝගනය ක්‍රමක් ද?
- සිසු ප්‍රතිචාර අයව්‍යාප්‍රාග්‍රීඩා කරන්න.
- පාසල් ප්‍රජාවගේ සරල තාක්ෂණික සේවා අවශ්‍යතා ඉටු කිරීම සඳහා නව්‍ය තාක්ෂණික ක්‍රමව්‍යායයන් ඇතුළත් විසඳුම් ලබා දිය හැකි ගැටුවලට උදාහරණ ලෙස,
  - පාසල් පරිග්‍රයෙහි අනතුරුදායක තත්ත්වයන් ඇති විය හැකි අවදානම ස්ථාන තිබීම
  - පාසල් මග සලකුණු, නාම පුවරු හා වාහන නැවතුම් පොළවල් විධීමක් නොවීම
  - පාසල් සන්නිවේදන පද්ධතියේ පවතින දුර්වලතා
  - පාසල් පානීය ජල පහසුකම් හා සෞඛ්‍ය පහසුකම්
  - පාසල් පන්ති කාමර පරිසරය ප්‍රගස්ත ලෙස නොපැවතීම
- පාසල් හා පාසල් ප්‍රජාවගේ තෝරා ගත් පොදු අවශ්‍යතාවක් තාක්ෂණික ක්‍රමව්‍යායන් උපයෝගී කර ගනීමින් ඉටු කර දීම තාක්ෂණික සේවාවන් බව
- තාක්ෂණික සේවා කටයුතු ලෙස, අවශ්‍ය ස්ථානයකට ජලනල දිගුවක් ස්ථාපනය, අනතුරුදායක ස්ථානවලට කළ හැකි පිළියම්, පාසල් පිරිවිතරට අදාළ සරල ඉදිකිරීම සිදු කිරීම, පාසල තුළ අලංකාරය ඇති කරන කළා ඕල්ප නිමැවුම්, පාසල් බ්‍රිම් මහල, උඩු මහල් සඳහා මග සලකුණු පෙන්වුම් කරන පුවරු සැකසීම, වාහන (පාපැදි හා වෙනත්) නැවතුම් පොළවල් ක්‍රමවත් ව

සැකසීම වැනි විසඳුම් නිර්මාණ සැලකිය හැකි බව

- තහවුරු සේවා ලෙස දැනට අබලන් ව ප්‍රතිනි නිර්මාණ මුල් තත්ත්වයට පත් කිරීම හා අභාවයට යැමේ ඉක්කි අවම කිරීම ද සැලකිය හැකි අතර අභාවයට යාමේ ඉක්කි අවම කිරීම සඳහා සිදු කෙරෙන දොර ජ්‍යෙනාල්, ගොඩනැගිලිවල කැඩි ගිය ස්ථාන, යන්ත්/ලපකරණ අලුත්වැඩියා කටයුතු කිරීම ආදිය සැලකිය හැකි බව

පෙර සූදානම:

- ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කර විමට පෙර අදාළ කරුණු ඇතුළත් (පිටු අංක 14-16) උපදෙස් කියවා හොඳින් අවබෝධ කර ගැනීමෙන් මෙම කාර්යය සිපුන් ලබා පහසුවෙන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- ව්‍යාපෘති කාර්යය ආරම්භ කිරීම සඳහා සිපුන්ට මග පෙන්වන මුල් දිනයේදී, ස්වනිර්මාණ සංග්‍රහය සැම ගිහුයෙකු ම තනි තනි ව සකස් කළ යුතු බව දැන්වීම
- ව්‍යාපෘතියට අදාළ දෙනික තොරතුරු රස් කිරීම සඳහා ක්ෂේත්‍ර පොතක් හා එකිනෙක කළ යුතු බවත් එය සතියකට වතාවක් ගුරු මග පෙන්වීම ලබා ගැනීම සඳහා ඉදිරිපත් කළ යුතු බවත් දැන්වීම
- සුදුසු පරිදි සිපුන් කණ්ඩායම් කර ව්‍යාපෘති කාර්යය සඳහා යොමු කිරීම

ගැටුව මතු කර ගැනීම:

- සපුරා ගැනීමට අපොහොසත් ව ඇති පාසල් ප්‍රජා සේවා අවශ්‍යතා පිළිබඳ සිපුන් සමග සාකච්ඡා කරන්න. ස්ව අධ්‍යයනයෙන් හා ගවේෂණවල යෙදෙමින් එවැනි අවශ්‍යතා ඉටු කර ගැනීමට අපොහොසත් වීමට හේතු වී ඇති ගැටුව සේවීමට යොමු කරන්න.
- තෝරා ගත් ගැටුව අතරින්, දී ඇති කාලය සහ ආග්‍රිත සම්පත් සීමා තුළ ඉංජිනේරු තාක්ෂණික ක්ෂේත්‍රවලට අයත් තාක්ෂණික සේවා විසඳුම් ලබා දීමේ හැකියාව ඇති එකිනෙකට වෙනස් වූ ගැටුව කණ්ඩායම් තුළින් මතු කර ගැනීමට සිපුනට මග පෙන්වන්න

A සැලසුම් කිරීම:

- ව්‍යාපෘතිය සැලසුම් කිරීමේ දී පහත කරුණු කෙරෙහි අවධානය යොමු කරන්න.
  - පාසල් ප්‍රජා අවශ්‍යතා විමසා බැලීම
  - ව්‍යාපෘතිය තුළින් සේවා සැපයෙන ප්‍රජා කණ්ඩායම තෝරා ගැනීම හා අදාළ සේවාලාභීන් සංඛ්‍යාව මත සැපයිය හැකි සේවා ධාරිතාව, නිගමනය කිරීම
  - තාක්ෂණික සේවා සඳහා වන සැලසුම හා එහි පියවර
  - ලබා දෙන තාක්ෂණික සේවා සරල හා පහසුවෙන් ක්‍රියාත්මක කළ හැකි විම හා නිම කළ හැකි ඒවා වීම
  - නව්‍ය තාක්ෂණික ක්‍රමෝපායයන් උපයෝගී කර ගැනීම
  - තෝරා ගත් සේවාව සැපයීමට අවශ්‍ය කාර්යාවබෝධය හා හසුරු කුසලතා වර්ධනය කර ගැනීම
  - පාසල් ප්‍රජාවෙන් පහසුවෙන් සපයා ගත හැකි සම්පත් යොදා ගැනීම
  - ප්‍රායෝගික හා තාක්ෂණික කුසලතා විෂය හාර ගුරු හවතාගේ මග පෙන්වීම යටතේ සම්පත් දායකයින්ගේ සහාය ලබා ගන්නා ආකාරය
  - පිරිවිතර (අවශ්‍යතාව සහ ප්‍රමිති පදනම් කරගෙන හාන්චියක හෝ සේවාවක ඇති කර තිබෙන හොඳික හෝ හොතික තොවන ගුණාංග)
  - පරිසරය කෙරෙහි තාක්ෂණික සේවාව මගින් ඇති විය හැකි අභිතකර බලපැමි (හානි කර අපද්‍රව්‍ය, සේවා, බලශක්ති හානිය අවම කිරීම)
  - තාක්ෂණික සේවාවෙහි ගුණාත්මකභාවය සහ ව්‍යාපෘතිය සඳහා අවශ්‍ය සම්පත් අතර තුළනය

- තාක්ෂණික සේවාවට අදාළ සෞඛ්‍ය සහ ආරක්ෂාව (නිවැරදි ඉරියව් හාවිතය, යන්ත්‍ර/උපකරණ සහ විදුලිය නිසා ඇති වන අනතරු වැළැක්වීමට ආරක්ෂිත පුර්වෝපායයන් හා කාර්යයයේ තිරත විමෙදි අදාළ කාර්යයට ගැළපෙන ආරක්ෂිත ඇශ්‍රම් හා ආම්පන්ත්)
- අවශ්‍ය සේවා අවශ්‍යතා අනුව ද්‍රව්‍ය, ආවුද හා උපකරණ, ඇටුවුම්, තාක්ෂණික ක්‍රියාවලී, තාක්ෂණික ගිල්ප කුම, පිරිවිතර අනුව තෝරා ගැනීම
- සැලැසුම් විතු හා සටහන්
- සම්පත්වල එලදායී හාවිතය
- නියාමක අධ්‍යයනය (Pilot study) හා ඇගයීම ද ඒ මත පදනම් ව සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රියාවට නැංවීම සඳහා අවස්ථාව ලබා ගන්නා ආකාරය
- ලබා දී ඇති කාලය තුළ ව්‍යාපෘති කාර්යය නිම කළ යුතු බව පහදා දී රට උචිත ලෙස ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සකස් කිරීම (එදාහරණ ලෙස කාර්යයන් කිහිපයක් පහත දක්වා ඇත.)

ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

කාර්යය අංකය	කාර්යය	කාල රාමුව																				
		සතිය (1)							සතිය (2)							සතිය (3)						
		1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7
1.	පාසල් ප්‍රජා අවශ්‍යතා අනුරින් ගැටුපු සහිත අවස්ථා සඳහා ගැනීම	■																				
2.	තැන්රා ගත් ගැටුපු ව ගෙවීමෙනය කිරීම		■																			
...	දුව්‍ය සැලැසුම් තිරණය කිරීම			■																		
...	සම්පත් දායකයින් සොයා ගැනීම				■					■												
...	ද්‍රව්‍ය, ආවුද හා උපකරණ සපයා ගැනීම					■					■											
...	.....																					
...	.....																					
...	යොදා ගන්නා තාක්ෂණික ගිල්ප කුම් තුමෙයේ යෝගාතාව තහවුරු කිරීමට නියාමක අධ්‍යයනය සිදු කිරීම										■											
...	.....																					
...	ව්‍යාපෘතිය නිම කිරීම.														■							

B තිරණ ගැනීම :

- විසඹුම් තිරණය කිරීම සඳහා පහත දක්වා ඇති කරුණු පදනම් කර ගනීමින් විකල්ප විසඹුම් ඇගයීම සිදු කළ යුතු බව අවධාරණය කිරීම
- ප්‍රමාති සහ පිරිවිතරවලට ඇති එකශත්‍රතාව
- හාවිත කරන තාක්ෂණික ගිල්ප කුම, ආවුද හා උපකරණ හැසිරවීමට ඇති අවකාශය.
- පහසුවෙන් සපයා ගත හැකි හා සපයා ගත යුතු ද්‍රව්‍ය, ආවුද හා උපකරණ/අනුයෝගී උපකරණ.
- සරල හා ප්‍රයෝගනවත් කාර්යයන් වීම
- සූදුසූ මූල්‍ය හා මූල්‍ය තොවන සම්පත් සීමා තුළ ක්‍රියාත්මක කළ හැකි වීම
- කාර්යය පහසුවෙන් ක්‍රියාත්මක කළ හැකි සහ නිමාවක් දැකිය හැකි ලෙස තෝරා ගැනීම
- පාසල් පරිපාලනයට හා පද්ධතියට ඇති විය හැකි අභියෝග අතරින් විසඹුම් ලබා ගත හැකි අභියෝග තෝරා ගැනීම
- ව්‍යාපෘතිය සඳහා අවශ්‍ය කාලය
- තාක්ෂණික හා නඩත්තු සේවා ඉල්ලුම සැපයීම සඳහා අවශ්‍ය බාරිතාව

C ක්‍රියාත්මක කිරීම :

- ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ පියවර හඳුනා ගැනීම පෙළ ගැස්වීම සහ කාල රාමුවට අනුව ක්‍රියාත්මක කිරීම
- ගැලුවට අදාළ ව තොරතුරු සහ පිරිවිතර සලකා බලා අනතුරු ව ක්‍රියාවට නැංවිය හැකි විසඳුම තෝරා ගැනීම
- විජුමට අදාළ ව සැලසුම් විත හා ආකෘති ගොඩනැගීම
- යොදා ගන්නා තාක්ෂණික දිල්ප ක්‍රමවලට අදාළ ක්‍රියාවලිය සටහන් කිරීම
- අවශ්‍ය ආවුදු හා උපකරණ ලැයිස්තු ගත කිරීම
- සම්පත් දායකයින් සපයා ගැනීම
- ද්‍රව්‍ය හා ප්‍රමාණ අවශ්‍යතාව තක්සේරු කර ඒ මත අවශ්‍ය වන මූල්‍ය සම්පත් ගණනය කිරීම හා ඒ අනුව සටහන් තැබීම
- කණ්ඩායමේ එක් එක් සාමාජිකයින් තමන්ගේ කාර්යාලෝධය හා හසුරු කුසලතාවලට ගැලුපෙන පරිදි කාර්යයන් බෙදා වෙන් කර ගැනීම
- අවශ්‍ය වන තොරතුරු සහ මූලාගු පිළිබඳ ව සටහන් තැබීම
- යොදා ගන්නා තාක්ෂණික දිල්ප ක්‍රමවල ක්‍රියානුරුපි බව පිළිබඳ යෝග්‍යතාව තහවුරු කර ගැනීම සඳහා නියාත අධ්‍යයන සිදු කිරීම
- තාක්ෂණික දිල්ප ක්‍රමවල නියාත අධ්‍යයනයේ ප්‍රතිඵල මත සේවාවේ එලදායීතාව නැංවීමට අවශ්‍ය මූලික දත්ත හා තොරතුරු සටහන් කිරීම
- අවශ්‍ය තාක්ෂණික සේවා සිදු කිරීම.
- අපද්‍රව්‍ය නිසි ලෙස බැහැර කිරීමේ ක්‍රමවේද අනුගමනය කරමින් පරිසර හිතකාමී ලෙස ක්‍රියා කිරීම
- ප්‍රතිපේෂණ යෝජනා සාකච්ඡා කිරීම සහ ව්‍යාපෘතිය නිම කිරීම

D පසු විපරම

- තාක්ෂණික සේවාවහි ක්‍රියානුරුපි බව පිළිබඳ තොරතුරු පන්තියට ඉදිරිපත් කිරීම
- තාක්ෂණික සේවාව සහ එහි සාර්ථකත්වය පිළිබඳව ස්වයං ඇගයීමක සිසු කණ්ඩායම නිරත වීම
- අනිකුත් කණ්ඩායම්වල ප්‍රතිපේෂණ යෝජනා ඉදිරිපත් කිරීම
- පාසල් ප්‍රජාවට අදාළ තාක්ෂණික සේවා අවශ්‍යතා සැලසුම් සහගත ව, නව්‍ය තාක්ෂණික ක්‍රමවේද හාවිතයෙන් සැපයු ආකාරය හා සේවාලාභීන්ගේ ප්‍රතිචාර පිළිබඳ තම අත්දැකීම් ස්වනිර්මාණ සංග්‍රහය සමගින් පන්තියට ඉදිරිපත් කිරීමට පහසුකම් සලස්වන්න.

ඉණාත්මක යෙදුවුම

ව්‍යාපෘතියට අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය, ආවුදු හා උපකරණ, තාක්ෂණික දැනුම (මුද්‍රිත/විද්‍යුත් මාධ්‍ය)

තක්සේරුව හා ඇගයීම:

- තාක්ෂණික විසඳුම් ලබා දිය හැකි පාසල් ප්‍රජා අවශ්‍යතා, ප්‍රමුඛතාව අනුව පෙළ ගැස්වීම.
- තාක්ෂණික සේවා හා නඩත්තු සේවා සැපයීම සඳහා නව්‍ය තාක්ෂණික ක්‍රමවේද හාවිත කරමින් අවස්ථා උදා කර ගැනීම
- තාක්ෂණික ක්‍රියාවලි සහ දිල්පිය ක්‍රම පිරිවිතරවලට අනුව තෝරා ගැනීම
- සැලසුම් සටහන්, සැලසුම් විත සහ ආකෘති හාවිත කරමින් ක්‍රමවත් ව සහ එලදායී ලෙස සේවා හා නඩත්තු කාර්යයන් ඉටු කිරීම
- නියාත අධ්‍යයනයේ ප්‍රතිඵල මත සැපයිය හැකි තාක්ෂණික සේවා හා නඩත්තු කාර්යයන් සංවර්ධනය කර ගත හැකි වීමේ වාසිය අත්දැකීම

මූලික වදන් :පාසල් ප්‍රජා අවශ්‍යතා, සරල තාක්ෂණික සේවා, නව්‍ය තාක්ෂණික ක්‍රමවේද, සැලසුම් විත, ආකෘති

නිපුණතාව 7.0 : එදිනෙදා හමු වන ගැටලු සඳහා සැලසුම්ගත ව තාක්ෂණික විසඳුම් ලබා දීමේ හැකියාව පුද්රේගනය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම 7.4 : එදිනෙදා අවශ්‍යතාවට අනුව හාවිතයට ගත හැකි හාණ්ඩා/අැටවුම් සැලසුම් කර නිර්මාණය කරයි.

කාලචේද සංඛ්‍යාව : 09

- ඉගෙනුම් එල :**
- ප්‍රයෝගික ව තැනිය හැකි අවශ්‍යතාවට ගැලපෙන නිර්මාණ සංකල්ප තොරා ගතියි.
  - නිර්මාණයට අදාළ ව වෙළඳපොල විභව්‍යතාව හා ඉල්ලුම විමසා බලයි.
  - සැලසුමට අනුව නිර්මාණ සංකල්පය නිෂ්පාදිත යථාර්ථයක් බවට පත් කරයි.
  - නිර්මාණ පිළිබඳ තොරතුරු සන්නිවේදනය සඳහා සුදුසු මෘදුකාංග හාවිත කරයි.

ව්‍යාපෘති සැලසුම සඳහා උපදෙස්:

සංකීර්ණය - "අර්ථවත් නිර්මාණකරණයට යොමු වෙමු"

එදිනෙදා පවතින විවිධ කාර්ය හා සම්බන්ධ සමාජ අවශ්‍යතා තුළින් මතු වන ගැටලු සඳහා ප්‍රායෝගික ව තැනිය හැකි ඉංජිනේරු තාක්ෂණික ක්ෂේත්‍ර සංකලනය වූ නිර්මාණ සංකල්ප බිඟි වෙමින් පවතී. එම සංකල්ප නිමි නිෂ්පාදන බවට පත් කිරීමට විධිමත් සැලසුමකට අනුව උචිත නිර්මාණ ක්‍රියාවලියක් ඔස්සේ කටයුතු කළ යුතු ය. තවද එම නිර්මාණ කෙරෙහි ඇති වෙළඳපොල විභව්‍යතා සොයා බලුම්න් නිර්මාණයේ සාර්ථකත්වයට බලපාන සාධක සහ තාක්ෂණික විසඳුම් නිර්මාණය තුළට ඇතුළත් කිරීමට පෙළඳුවිය යුතු ය. එමෙන් ම විවිධ අදියරවල දී පසු විපරම් කරමින් ක්‍රියාකාරී සාධ්‍යතාව තහවුරු කර වියදමට සරිලන එලදායී නිර්මාණයක් එම් දක්වීමත් වැදගත් ය. එහමෙනක් තොව එම අර්ථවත් නිර්මාණ හාවිත කර ලබා දිය හැකි තාක්ෂණික විසඳුම් පැහැදිලි ව ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා ස්වභක්තිය ඇති කිරීම ද මෙම ව්‍යාපෘති පාදක ඉගෙනුම තුළින් අපේක්ෂා කෙරේ.

- සම්පත් එලදායී ලෙස යොදා ගැනීම, ස්වභාවික සම්පත් හා පරිසරය ආරක්ෂා කර ගැනීම වැනි කාලීන අවශ්‍යතා කෙරෙහි සිසු අවධානය යොමු කරමින් විවිධ නිර්මාණ විසඳුම් උප්‍රටා දක්වම්න් පහත තොරතුරු ස්වභාවික සම්පත් සංකීර්ණය සඳහා ඉන්ධන වෙනුවට ජල හෝ සුළං බල වර්බයින මෙන් ම සුර්ය කේෂ හාවිතය
  - ක්ෂේත්‍ර වන ස්වභාවික සම්පත් වෙනුවට විකල්ප ආදේශක හාවිතය
    - ලදා: විදුලි බල උත්පාදනය සඳහා ඉන්ධන වෙනුවට ජල හෝ සුළං බල වර්බයින මෙන් ම සුර්ය කේෂ හාවිතය
  - සම්පත් අරපිරිමැසීමේ ක්‍රම
    - ලදා: උත්පාදන සෙවිලි රුපිත තහවු වහලක් නිර්මාණය මගින් මැටි හා දුව අවම හාවිතය
- ශක්ති කාර්යක්ෂමතාව වැඩි කිරීමේ ක්‍රම
  - ලදා: • මොටර රථ එන්ඩ්මෙන් හෝ උදුනකින් උපදින තාපය, සිත දේශගුණීක අවස්ථාවල දී ඇතුළත උණුසුම් කිරීමට යොදා ගැනීම
    - යුම් රහිත දර උදුන
  - සොර සතුරන්ගෙන් / විවිධ සතුන්ගෙන් හාණ්ඩා හා ද්‍රව්‍ය ආරක්ෂා කර ගැනීම හා හානි කරන්නන් මර්දනය කිරීම
    - ලදා: ගෙහ ආරක්ෂක පදනම්ති, අලි වැට

- කාර්ය පහසු කිරීම
  - උදා: මකුල දුල් ක්‍රිඩා, ජල විසිරකය
- සිසු ප්‍රතිචාර අගයමින් පහත සඳහන් කරුණු පැහැදිලි කරන්න.
  - ගැටුවලට ලබා දෙන හොතික විසඳුම්, පවතින සම්පත් හා විතයෙන් ම නිර්මාණය වී තිබීම
  - පාසල් ව්‍යාපෘති කාර්යයට නියමිත කාලය තුළ නිම කිරීමේ හැකියාව ඇති සරල තාක්ෂණවේදී උපකුම හා විතයේ අවශ්‍යතාව
  - අවශ්‍යතාවට හා ප්‍රමිතවලට අනුව හාන්චියට එකතු කළ යුතු හොතික ගුණාග හෙවත් පිරිවිතරවලට අනුකූල වීම
  - ස්වාධාවික සම්පත් යොගා ලෙස හා විතය
  - පරිසරය කෙරෙහි නිර්මාණ ක්‍රියාවලියේ හා නිර්මාණයෙහි බලපෑම විමසීමට ලක් කිරීම
  - කාලීන සමාජ අවශ්‍යතාවක් වෙනුවෙන් කරනු ලබන නිර්මාණ කෙරෙහි වෙළඳපොල ඉල්ලුම වැඩි කිරීම
  - බොහෝ සමාජ අවශ්‍යතා වෙනුවෙන් විසඳුම් බිජි වී නොතිබීම නිසා විසඳුම් බිජි කිරීමේ සංස්කෑතියක් ඇති කිරීම

පෙර සූදානම :

- ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කර වීමට පෙර අදාළ කරුණු සහ උපදෙස් (පිටු අංක 14-16) කියවා හොඳින් අවබෝධ කර ගැනීමෙන් මෙම කාර්යය, සිසුන් ලබා පහසුවෙන් ක්‍රියාත්මක කිරීම
- ව්‍යාපෘති කාර්යයන් ආරම්භ කිරීම සඳහා සිසුන්ට මග පෙන්වන මුල් දිනයේ දී ස්වනිර්මාණ සංග්‍රහය සැම දිජුයෙකු ම තනි තනි ව සකස් කළ යුතු බව දැන්වීම
- අදාළ දෙනීනික තොරතුරු රස් කිරීම සඳහා ක්ෂේත්‍ර පොතක් හා විත කළ යුතු බවත් එය සතියකට වතාවක්වත් ගුරු මග පෙන්වීම ලබා ගැනීම සඳහා ඉදිරිපත් කළ යුතු බවත් දැන්වීම
- සූදු සිසුන් කණ්ඩායම් කර ව්‍යාපෘති කාර්යය සඳහා යොමු කිරීම

ගැටුව මතු කර ගැනීම:

- සපුරා ගෙන නොමැති එදිනෙදා අවශ්‍යතා පිළිබඳ ගවේෂණයක යෙදෙමින් එවැනි අවස්ථා සඳහා විසඳුම් නොලැබීමට හේතු පාදක වී ඇති ගැටුව පෙළ ගස්වන්න.
- එම ගැටුව අතරින් වෙළඳපොල ඉල්ලුමක් ඇති සහ සරල නව්‍ය තාක්ෂණික නිර්මාණ විසඳුම් ලබා දිය හැකි යැයි අපේක්ෂා කරනු ලබන ගැටුවක් මතු කර ගැනීමට සිසුන්ට මග පෙන්වන්න.
- නිර්මාණ විසඳුම් අයත් වන තේමාව හඳුනා ගැනීම
  - උදා: සම්පත් අරපිරිමැසීම, පරිසර හිතකාම් බව, අගය වැඩි කිරීම, ආරක්ෂාව හා සෞඛ්‍යය, හා විත පහසුව

A සැලුසුම් කිරීම :

- පහසුවෙන් සපයා ගත හැකි අමුදුව්‍ය, උපකරණ හා වෙනත් සම්පත් විමසීමට ලක් කර පිරිවැය හා එලදායීතාව සලකා බලමින් සැලුසුම් කිරීම මගින් නිර්මාණ අදහස පහසුවෙන් යථාර්ථයක් බවට පත්කළ හැකි පියවර සැලුසුම් කිරීම
  - විසඳුමට පදනම් වන විද්‍යාත්මක සංකල්ප හා තාක්ෂණික දිල්පීය ක්‍රම නිවැරදි ව හා විතය මගින් ගුණාත්මක විසඳුමක් නිර්මාණය කිරීම
  - විවිධ පැතිකඩ ඔස්සේ පිරිවිතර ගොඩනැගීමේ අවශ්‍යතාව
- උදා:
- විශාලත්වය (දිග, පළල, උස, බර වැනි)
  - දුරිය හැකි බාරිතා සීමා (එසවිය හැකි උපරිම හාරය, එක දිගට ක්‍රියා කර විය හැකි උපරිම කාලය)
  - උපයෝගී කර ගත හැකි තාක්ෂණික සීමා (සැපයුම් වෝල්ටීයතාව, බාරාව ආදි)
  - සෞඛ්‍ය, ආරක්ෂාව හා තාප්ත කළ යුතු වෙනත් ප්‍රමිති සහ පිරිවිතර

ප්‍රායෝගික හා තාක්ෂණික කුසලතා

- නිර්මාණයේ ක්‍රියාකාරී සාධාරණ පරික්ෂා කර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය වන සම්පත් හා විතය
- සම්පත් එලදායී ලෙස හා විත කිරීම සහ පරිසර දූෂණය අවම කරන ක්‍රම යොදා ගැනීම
- වෙළඳපොල ඉල්ලම වැඩි කර ගැනීම සඳහා කල් පැවැත්ම, කළාත්මක බව හා ආකර්ෂණීය බව වැනි ලක්ෂණ වර්ධනය කිරීමේ උපක්‍රම
- සැලසුම් කිරීමේ දී තමාට ලැබේ ඇති කාලය තුළ ව්‍යාපෘති කාර්යය නිම කිරීමට අවශ්‍ය බව අවබෝධ කිරීම. ව්‍යාපෘතිය දී තිබෙන නිශ්චිත කාල පරාසයක් තුළ විවිධ අදියර යටතේ සිදුවන්නක් බව පැහැදිලි කරමින් ක්‍රියාකාරී සැලස්මක් සකස් කිරීම (ලදාහරණ ලෙස කාර්යයන් තිහිපයක් පහත දක්වා ඇත.)

ක්‍රියාකාරී සැලස්ම

කාර්යය අංකය	කාර්යය	කාල රාමුව																				
		සතිය (1)						සතිය (2)						සතිය (3)								
		1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7
1.	විවිධ ක්ෂේත්‍ර තුළ පවත්නා අවශ්‍යතා අභ්‍යන්තරී සපුරා ගැනීමට අපොහොසත් වූ අවශ්‍යතා පෙළ ගැස්වීම																					
....	.....																					
....	අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීමට අවශ්‍ය අතියෝග හඳුනා ගැනීම																					
....	පිරිවිතර ගොඩනැගීම																					
....	පහසුවෙන් සපයා ගත හැකි උපකරණ හා වෙනත් සම්පත් හදුනා ගැනීම																					
....	ශුරුවා උවිත නිර්මාණ කාර්යාලිය සැකසීම																					
....	තිරණය කර ගත් පිරිවිතරවලට අනුව නිර්මාණය ගොඩ නැගීම																					
....	ක්‍රියාත්මක විසඳුමේ ක්‍රියාකාරීන්වය පිළිබඳ තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම																					
....	ව්‍යුහාතිය හිම කිරීම.																					

B තීරණ ගැනීම :

- නිර්මාණ කාර්යය තුළ විසඳුම තීරණය කිරීමේ දී පහත දැක්වෙන කරුණු සැලකිල්ලට ගෙන ක්‍රිය කළ යුතු බව අවධාරණය කිරීම
  - පිරිවිතරවලට එකා වීම
  - තාක්ෂණික ක්ෂේත්‍රවලට අදාළ වන සහ පහසුවෙන් කළ හැකි නිර්මාණ සිදු කිරීම
  - පහසුවෙන් සපයා ගත හැකි උවිස ආවුද හා උපකරණ/අනුයෝගී උපකරණ
  - මූල්‍ය සහ මූල්‍ය තොවන සම්පත් අවශ්‍යතා සටහන් කිරීම
  - සම්පත් පරිහොජනය එලදායී ලෙස යොදා ගනිමින් නිෂ්පාදන මගින් උපරිම උපයෝගීතාව තුළනාත්මක ව ලබා ගැනීම
  - පහසුවෙන් නඩත්තු කළ හැකි වීම
  - ආරක්ෂාකාරී සහ සෞඛ්‍යරක්ෂිත වීම
  - පරිසරයට හිතකර වීම (ලදා:බලයක්ති සංරක්ෂණය, අවම පරිසර දූෂණය)
  - කාල රාමුවට අනුව නිම කළ හැකි තාක්ෂණික අනුවාද යොදා ගැනීම
  - තුනන අහියෝග ජය ගැනීම කෙරෙහි වැඩි දායකත්වයක් සැපයීම
  - කළාත්මක බව හා ආකර්ෂණීය බව ඇති කිරීමේ ක්‍රමවේද

C ක්‍රියාත්මක කිරීම :

- සකස් කර ගත් ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට ඇතුළත් පියවර අනුගමනය කරමින් නියමිත පරිදි කාර්යය නිම කිරීම
  - පිරිවිතර නිර්ණය කිරීම හා සටහන් කිරීම
  - සැලැසුම් විතු සකස් කිරීම, ආකෘති තැනීම සහ ක්‍රියානුරුදී බව පරික්ෂාව (Testing performance)
  - ද්‍රව්‍ය හා ප්‍රමාණ ලැයිස්තු ගත කිරීම
  - ආවුද හා උපකරණ ලැයිස්තු ගත කිරීම
  - වියදම් සහ අනිකුත් මූල්‍ය අවශ්‍යතා ඇස්කමේන්තු කිරීම
  - තොරතුරු හා මූලාශ්‍ර පිළිබඳ සටහන් තැනීම
  - සුදුසු නිෂ්පාදන පියවර පිළිවෙළින් දැක්වීම හා ක්‍රියාවට නැංවීම
  - වැඩ පරිසරය කුම්වත් ව පවත්වා ගෙන යාම
  - හාවිත සම්පත් එලදායී ලෙස යොදා ගැනීම
  - අපද්‍රව්‍ය නිසි ලෙස බැහැර කිරීම
  - නිර්මාණ අදහස නිෂ්පාදිත යථාර්ථයක් බවට පත් කිරීම
  - ඒකකයක නිෂ්පාදිත මිල ගණනය කිරීම

D පසු විපරම

- විසඳුම අයන් තේමාව තාප්ත කරන බව තහවුරු කර ගැනීම
- නිර්මාණයෙහි ක්‍රියානුරුදී බව පරික්ෂා කර තහවුරු කර ගැනීම
- උචිත සන්නිවේදන කුම උපයෝගී කර ගනිමින් නිර්මාණය පිළිබඳ ව සවිස්තරාත්මක තොරතුරු පන්තියට ඉදිරිපත් කිරීම, නිර්මාණයේ ක්‍රියානුරුදී බව පුදරුණනය කිරීම හා උපයෝගීතාව මතු කර දැක්වීම සඳහා අවස්ථාව සැලසීම
- සංවර්ධනාත්මක යෝජනා සඳහා සිසුන් යොමු කිරීම
- තම සිතේ ඇති වූ සිතිවිල්ලක් (නිර්මාණ අදහසක්) සැලැසුම් සහගත උචිත නිර්මාණ ක්‍රියාවලියක් ඔස්සේ නිෂ්පාදිතය යථාර්ථයක් බවට පත් කළ ආකාරය ස්වත්තිර්මාණ සංග්‍රහය සමගින් පන්තියට ඉදිරිපත් කිරීමට පහසුකම් සැලසීම.

පරිගණක පහසුකම් ඇත්තම්

විදුහල්පතිතුමාගේ අනුදෙනුම හා පරිගණක විද්‍යාගාර ගුරුතුවතාගේ සහය ලබා ගෙන පරිගණක විද්‍යාගාරයේ වේලාවක් වෙන් කර ගනිමින් පහත ක්‍රියාකාරකම් සඳහා සිසුන් ගවේෂණයේ යොදවන්න.

අප විසින් සිදු කරන විවිධ වැෂිසටහන් සහ ව්‍යාපෘති අන් අයට ඉදිරිපත් කිරීමේ දී වඩාත් හොඳින් හා සිත් ගන්නා ආකාරයට ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා විදුත් පුදරුණක මෘදුකාංග (සමර්පණ මෘදුකාංග) හාවිත කෙරෙයි.මේ සඳහා

- Microsoft Office Power Point
- Libre Office Impress

හෝ වෙනත් ඉදිරිපත් කිරීමේ මෘදුකාංග හාවිත කළ හැකි ය.

පාසල් පරිගණක විද්‍යාගාරවල් **Isuru Linux** මෙහෙයුම් පද්ධතිය ක්‍රියාත්මක කර ඇත්තම්

Libre Office Impress මෘදුකාංගය විවෘත කර ගැනීම සඳහා

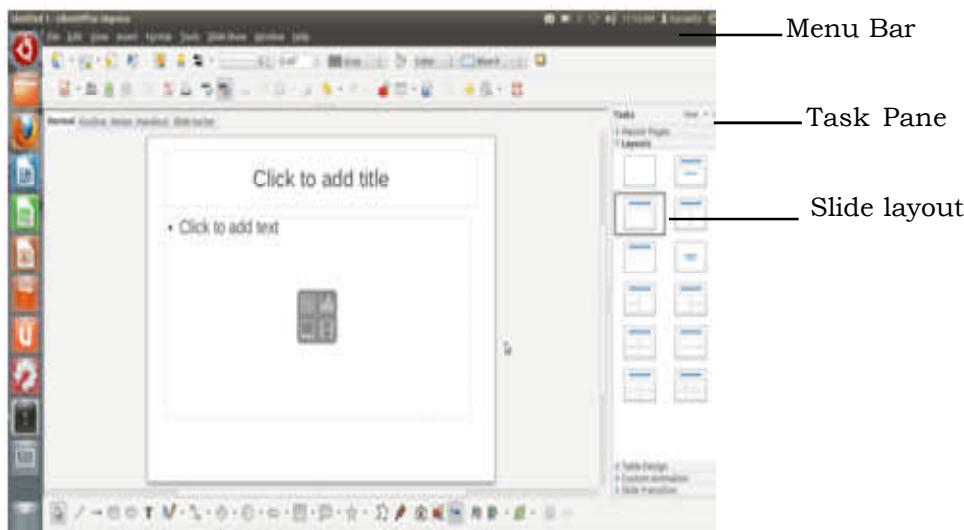
Start → All programmes → Libre Office Impress → Enter

හෝ

පහත දැක්වෙන කෙටි මං සලකුණ මත දෙවරක් (බලල්) ක්ලික් කිරීමෙන් මෘදුකාංගය විවෘත කළ හැකි ය.

තිරයේ දිස්වන Impress මෘදුකාංගයේ අතුරු මූහුණත පහත රුපයේ දැක්වේ

- නව මුද්‍රාවක් (Slide) පෘථිඩා ගැනීම සඳහා

Insert → Slide → Enter

මෙහි දී ලබා ගන්නා රාමුව (Slide) අවකාශ කුමයට තෝර්ය ගැනීම සඳහා

View → Task pane විවෘත කර එහි ඇති Layout ගොනුව මගින් තෝරා ගත හැකි ය.

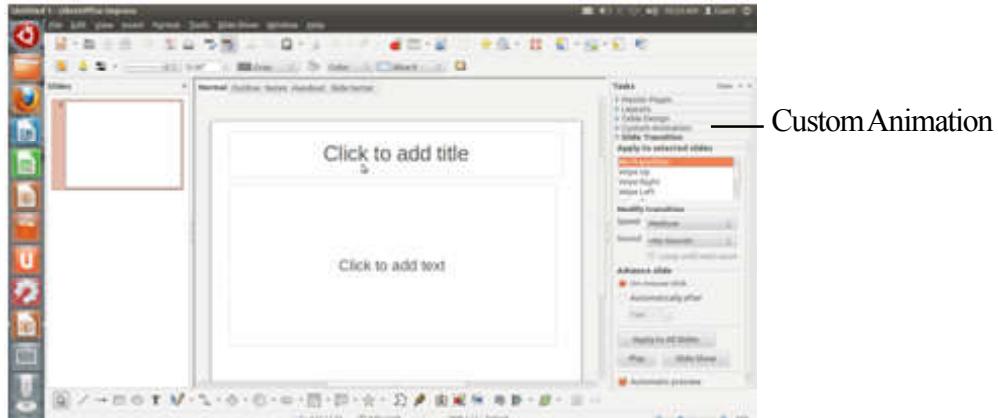
මෙහි දී රාමුව (Slide) මත ඉදිරිපත් කිරීමට අවකාශ අකුරු, (Test Box මත) යතුරු ලියනය කරන්න. ඉහත වසරවලදී ඔබ අධ්‍යයනය කළ ක්‍රියාකාරකම් අනුව, අකුරු හා හැඩ ගැනීමේ එහි ඇති හැඩයම් තීරුව (Formatting Tool Bar) මගින් සිදු කර ගත හැකි ය.

- රූප ඇතුළත් කිරීම සඳහා Insert → Picture → From file → Enter

- වගු ප්‍රස්තාර ඇතුළත් කිරීම සඳහා Insert → Chart → Enter

- සකස් කරන ලද සම්පූර්ණ මෘදුකාංග වැඩිසටහන සඳහා Animation (සංශීල්කරණය) යොදීමෙන් වඩාත් ආකර්ෂණීය ආකාරයට සකස් කළ හැකි ය. මේ සඳහා

Slide Show → Custom Animation → Enter යොදා ගත හැකි ය.

- එසේ ම එක් එක් Slide කාර්යයට ගැළපෙන ආකාරයට මාරු වීම සඳහා සහ විවිධ ස්වරුප ඇතුළත් කිරීම සඳහා

Slide Show → Slide transition → Enter හාවිත කර එම හා ලැබෙන සංවාද කොටුවේ

- සකස් කර අවසන් සම්පූර්ණ මෘදුකාංගය පරිගණකයේ ගබඩා කිරීම සඳහා

File → Save as → File Name → Save → Enter
එපදෙසේ අනුව ක්‍රියා කරන්න.

සකස් කළ සමරප්‍රාග්‍ය ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා

Slide show → Slide show → Enter

ව්‍යාපෘතිය එම් දැක්වීමේ දී වර්ණවත් ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට උනන්දුවක් දක්වන

සිසුන් සඳහා ඉහත කරුණු ප්‍රයෝගනවත් වනු ඇත.

ගුණාත්මක යෙදුවුම්

ව්‍යාපෘතියට අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය, ආවුරුද හා උපකරණ තාක්ෂණික දැනුම (මුද්‍රිත/විද්‍යුත් මාධ්‍ය)

තක්සේරුව හා ඇගයීම

- අවශ්‍යතාවට ගැළපෙන ප්‍රායෝගික ව විසඳුම් ලබා දිය හැකි ගැටුපු හඳුනා ගැනීම
- නිර්මාණ අදහස නිෂ්පාදිත යථාර්ථයක් බවට පත් කිරීමට උච්ච නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියකට අවශ්‍ය සැලසුම් සකස් කිරීම
- නිර්මාණයේ සාර්ථකත්වය සඳහා සිලකා බැලිය යුතු සාධක අනුව කටයුතු කිරීම
- ක්‍රියාකාරී සාධ්‍යතාව විවිධ අදියරයන්හි දී පරික්ෂා කිරීම
- නිෂ්පාදනයේ ගුණාත්මක හාවය පිළිබඳ ප්‍රතිපේෂණ යෝජනා ඉදිරිපත් කිරීම

මූලික වදන්

නිර්මාණ සංකල්ප, නිර්මාණ ක්‍රියාවලිය, නිෂ්පාදිතයක් සඳහා වෙළඳපොල ඉල්ලුම ඇති කරන සාධක

වෙබ් අඩවි: (1) www.slic.gov.lk (3) www.nipo.gov.lk
(2) www.nerdc.lk (4) www.mrt.ac.lk

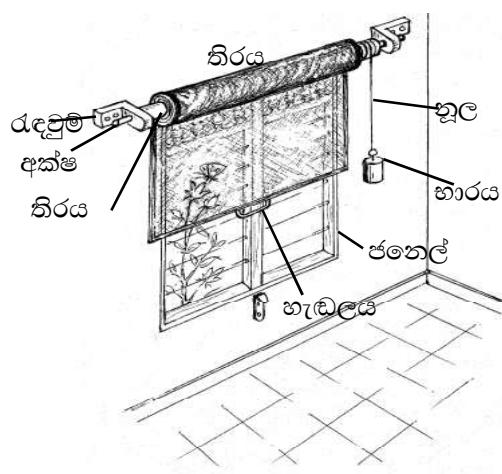
පහත දක්වා ඇත්තේ ආදර්ශ පමණි

අමුණුම 7.4.1

1. මදුරුවන් ඒම වලකන ජනනල් තිරය

මෙම තිරය මදුරුවන්ට ඇතුළු විය නොහැකි වන හා භොඳින් වාකාශය ලැබෙන දුල් රේද්දකින් සමන්වීත වේ. තිරය පහළට ඇදීමෙන් ජනනල් කවුලව වැසිය හැකි අතර තිරය මුදා හැරීමෙන් ජනනල් කවුලව ඇම් කළ හැකි වේ. තිරය මතා ඇති දැන්වා ආපසු කරකැවීම මගින් තිරය ආපසු හැකිලිම ස්වයංක්‍රීය ව සිදු කිරීම සඳහා දැන්වා වටා එතු තුළකින් එල්ලා ඇති හාරය යොදා ගැනේ. මෙහි සක හා අකර මූලධර්මය යොදා ගැනේ. තිරය පහළට ඇදීමේ දී හා ආපසු හැකිලිමේ දී ආයාසය හා හාරය ගැළපෙන ලෙස තුළනය කෙරේ.

රුපයේ දක්වෙන ලෙස නිර්මාණය සිදු කර ජනනල්යට ඉහළින් සවි කර ගැනීමෙන් මෙය හාවිතයට ගත හැකි වේ. පන්ති කාමරයට තද තිරු එළිය වැවෙන අවස්ථාවක දී ගැටුපුවක් වුයේ නම් එවැනි අවස්ථාවක දී තද හිරු එළියෙන් ආවරණය වීම සඳහා මෙම උපකුමය හාවිත කළ හැකි ය.

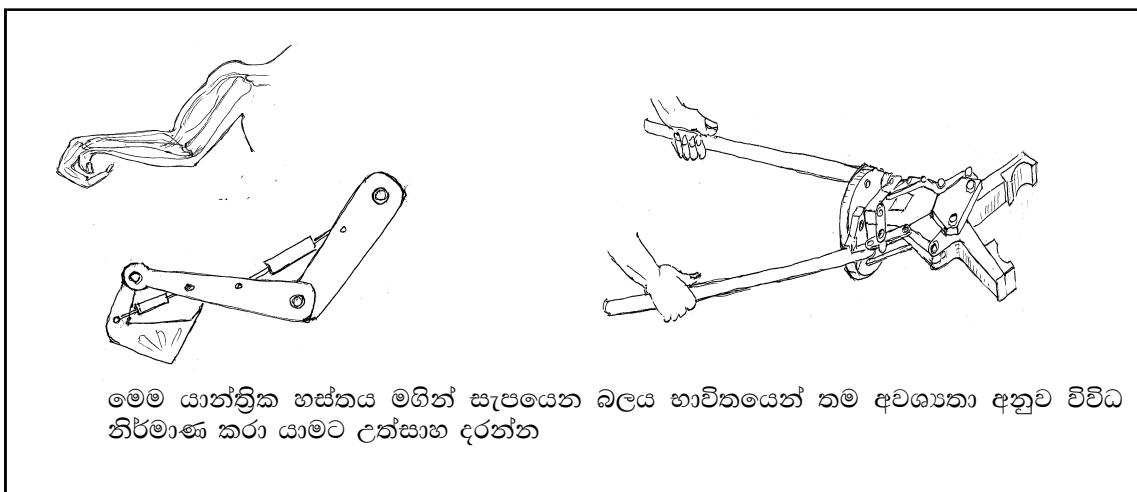
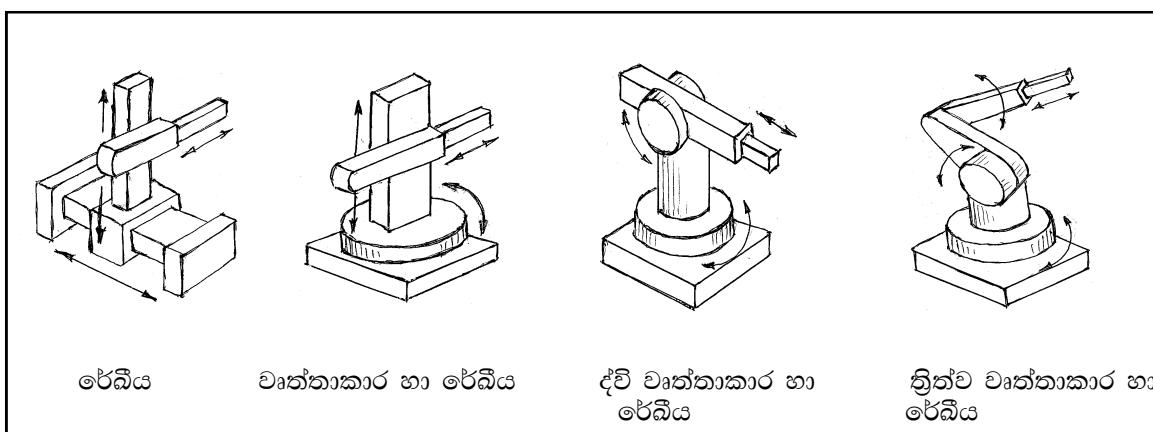
පිරිවිතර සැකසීමේ දී සැලකිය යුතු කරුණු

- තිරය කුළුන් ආලේංකය හා වාතාග්‍රය ඇතුළු විය හැකි වීම හා කාමි සතුන්ට ඇතුළුවය නොහැකි වීම
- අවම බරකින් යුත්ත වීම
- ඉඩකඩ පිරිමැසීම
- මුළු ජනල් රාමුවම වැශෙන විශාලත්වයකින් යුත්ත වීම
- පහසුවෙන් ඇරිය හැකි හා වැසිය හැකි වීම
- ආරක්ෂාකාරී වීම
- පහසුවෙන් සකසා ගත හැකි ද්‍රව්‍යවලින් නිෂ්පාදනය කළ හැකි වීම

2. රෝබෝ /යාන්ත්‍රික හස්තය (Robot/Mechanical arm) සැදීම

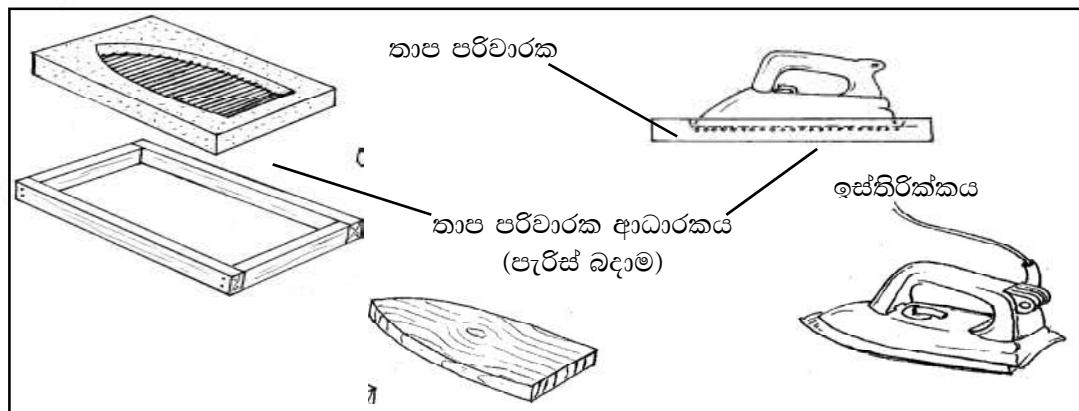
රෝබෝ යන්ත්‍ර හා ගැන්ච් පැටවීම, බැම, කොටස් එකලස් කිරීම, ස්පේෂ් පේන්ට කිරීම, වැල්ඩින් වැඩ හා නොයෙකුත් ක්‍රියාවන් සඳහා යොදා ගනු ලැබේ. රෝබෝ යන්ත්‍රයක හොතික ස්වභාවය, එහි හැඩිය, ශක්තිය හා කරන ක්‍රියාව අනුව තීරණය වේ. යාන්ත්‍රික හස්තයක් තැනීමට යාමේ දී අපේ අත වැනි අවයව ක්‍රියා කරන ආකාරය ඒවා සම්බන්ධ වී ඇති ආකාරය පිළිබඳ විමසා බැලීම වැදගත් වේ. පහත දැක්වෙන සැකසුම් අධ්‍යාපනය කර එවැනි යාන්ත්‍රික හස්තයක් තැනීමට උත්සාහ ගන්න. පසුව මෝටර් සම්බන්ධ කර ඒවා ර්තලවලින් පෙන්වන දිගාව ඔස්සේ වලනය කරවන්නට උත්සාහ කරන්න.

වලන ආකාර

3. විදුලිය පිරිමසින ඉස්තිරික්ක රඳවනය

විදුලි ඉස්තිරික්ක හාවිතයේ දී විදුලිය අනවශ්‍ය පරිදි වැය වීම සිදුවේ එසේ වීමට හේතු වන කරුණක් ලෙස ඉස්තිරික්කය මූල්‍යානීන් ම පරිසරයට නිරාවරණය වන ලෙස සිදුවා තැබීම දැක්වා හැකි වේ. රුපයේ දැක්වා ඇති ආධාරයට තනා ගනු ලබන ආධාරකයක් මත ඉස්තිරික්කය රැඳවීමෙන් විදුලිය අපත් යාම අවම කර ගත හැකි වේ. ඉස්තිරික්කයේ උණුසුම් ව ඇති පත්‍රල ආධාරකයෙන් ආවරණය වන බැවින් සංචාරයෙන් හා විකිරණයෙන් සිදු වන තාප හානිය අඩු වේ. තාප පරිවාරක රඳවන මත ඉස්තිරික්කය තබන බැවින් සහ්‍යයනයෙන් සිදු වන තාප හානිය ද අඩු කෙරේ.

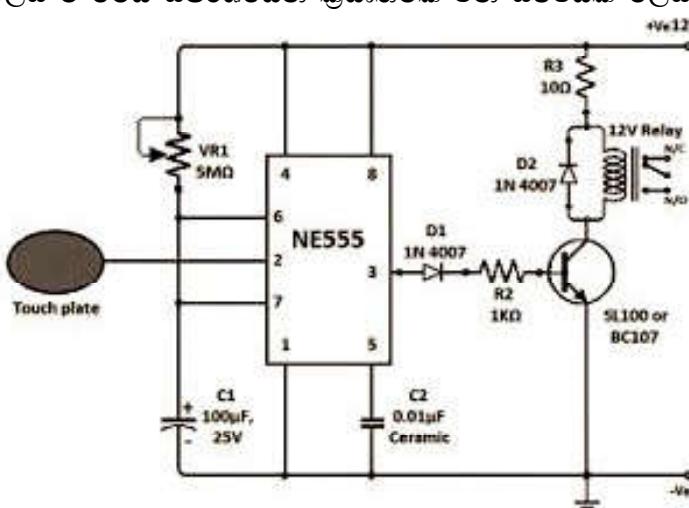

පිරිවිතර සැකසීමේ දී සැලකිය යුතු කරුණු

- හොඳ තාප පරිවාරකයක් වීම
- උෂේණත්වයට හොඳින් ඔරුත්තු දීම
- ඉස්තිරික්ක පත්‍රලට හානි තොවීම
- පහසුවෙන් හැසිර විය හැකි වීම
- ඉස්තිරික්කය තැබිය හැකි ප්‍රමාණයේ ඉඩ කඩක් තිබීම

4. සොර සතුරු අනතුරු අගවනය

රුපයේ දැක්වෙන ඉලෙක්ට්‍රොනික පරිපථය විවිධ අවශ්‍යතා සඳහා යොදා ගත හැකි ය. මෙහි 555 සංයැනිත පරිපථයේ අංක 2 අගුරය සම්බන්ධ ස්පර්ශ තහවුව (Touch plate) අතින් ඇල්ලු විට භූගත වීම නිසා පිළියවනය (Relay) ක්‍රියාත්මක වේ. පිළියවනය මගින් විදුලි පහසුවක් හෝ සංයු හඩුවනයක් (Buzzer) වැනි උපාංගයක් හැසිරවීමෙන් ස්පර්ශ තහවුව (Touch plate) අතින් ඇල්ලු බව දැන ගත හැකි වේ. එමෙහි ම මෙය ස්පර්ශයෙන් ක්‍රියාත්මක වන ස්විචයක් ලෙස ද යොදා ගත හැකි ය.

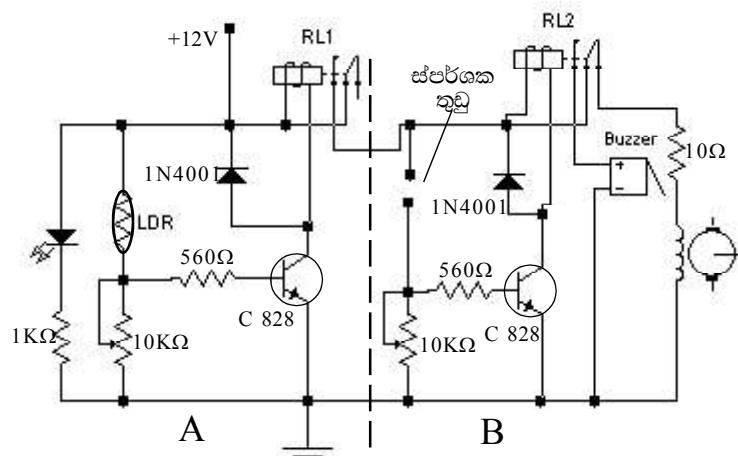
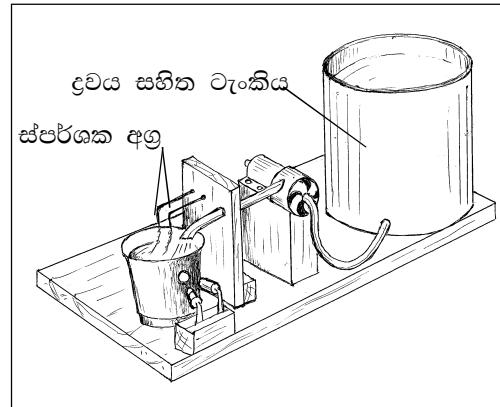
පිරිවිතර සැකසීමේ දී සැලකිය යුතු කරුණු

- සොර සතුරුන්ට පහසුවෙන් අඟ ගැවෙන ලෙස සවි වීම
- සොර සතුරුන්ට පහසුවෙන් හඳුනා ගත හැකි තොවීම
- සංයු හඩුවනය ප්‍රබල වීම
- ආරක්ෂාකාරී වීම
- පහසුවෙන් සවි කර හැසිරවිය හැකි වීම

5. ස්වයංක්‍රීය ද්‍රව පිරවුම් යන්ත්‍රය

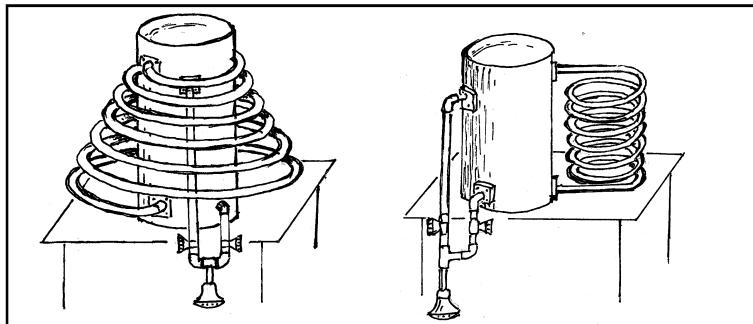
මෙහි දැක්වෙන පරිපථය උපයෝගී කරගතිමින් කොළඹයකට ද්‍රව පුරවා ගැනීම ස්වයංක්‍රීය ව සිදුකර ගත හැකි වේ. මෙම පරිපථයේ ඇති LED හි ආලෝක කදම්බය තබා ඇති කොළඹයක් මගින් LDR මතට පරාවර්තනය වූ විට RL₁ පිළියවනය මගින් දෙවන පරිපථයට විදුලිය සැපයේ. කොළඹයක් තබා නොමැති විට එය ක්‍රියාත්මක නොවේ. ක්‍රියාත්මක වී සංවෘත වූ විට මෝටරය ක්‍රියාත්මක වී පොම්පය මගින් ද්‍රවය කොළඹයට පිරෙයි. දෙවන පරිපථයේ ස්පර්ශක අග (Leads) පිරි ඇති ද්‍රවය හා ගැටුනු විට අග දෙක ලුහුවන් වීම මගින් RL₂ පිළියවනය විවෘත වී ද්‍රව පොම්ප මෝටරයේ ක්‍රියාව නතර වෙයි.

මෙහි A පරිපථය හා B පරිපථය වෙන් වෙන් වශයෙන් උපයෝගී කර ගතිමින් නිර්මාණයේ වෙනත් නිමැවුම් ද ගොඩනගා ගත හැකි වේ.

6. සුරය තාපයෙන් ජලය උණුසුම් කිරීමේ උපකරණය

නළ හාවිතයෙන් රුපවල දැක්වෙන ආකාරයට සිදු කරනු ලබන නිර්මාණයක් හාවිත කර සුරය තාපය මගින් ජලය උණුසුම් කර ගැනීම කළ හැකි ය. මෙම නිර්මාණයේ ඇති නළ පද්ධතිය සුරය තාපයට නිරාවරණය කර ඇති විට නළ පද්ධතිය තුළ පවතින ජලය උණුසුම් වේ. එවිට උණුසුම් ජලය සංචාරණ ධාරාවක් ලෙස ජල වැෂිකිය වෙත ගෙන් කරයි. එවිට වැෂිකියේ ඉහළ කොටසහි උණුසුම් ජලය යේස් වේ.

පිරිවිතර සැකකීමේ දී සැලකිය යුතු කරනු

- ඉක්මනින් උණුසුම් කර ගත හැකි වීම
- ප්‍රමාණවත් ජල පරිමාවක් ලබා ගත හැකි වීම
- පහසුවෙන් ඉදි කළ හැකි වීම
- පහසුවෙන් හාවිත කළ හැකි වීම
- තාපය හානි වීම අවම වීම
- මල බැඳීම සිදු නොවීම

තාක්ෂණික ක්ෂේත්‍රය - ව්‍යාපාර කටයුතු

- නිපුණතාව 9.0 :** කුඩා ව්‍යාපාර සැලසුම් කර පවත්වා ගෙන යයි.
- නිපුණතා මට්ටම 9.8 :** සාර්ථක ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කර පවත්වා ගෙන යාම සඳහා බලපාන සාධක හඳුනා ගනිමින් ව්‍යවසායක ගති ලක්ෂණ පිළිබඳ ස්ව තක්සේරුවක යෙදෙයි.

කාල්වීමේද සංඛ්‍යාව : 09

- ඉගෙනුම් එල :**
- ව්‍යාපාරයක් අරඹා පවත්වා ගෙන යාම සඳහා බලපාන සාධක පෙළ ගස්වයි.
  - සාධකවල අදාළ බව අත්හැඳු බලයි.
  - ව්‍යවසායක ගති ලක්ෂණ හඳුනා ගෙන ස්ව තක්සේරුවක යෙදෙමින් යෝජනා ඉදිරිපත් කරයි.

ව්‍යාපාතිය සඳහා උපදෙස්:

සංක්ෂිප්තය - "ව්‍යවසායක ගති ලක්ෂණ වර්ධනය කර ගතිමු."

සාර්ථක ව්‍යාපාරයක් අරඹා පවත්වා ගෙන යාමේ දී, එහි සාර්ථකත්වයට බලපාන සාධක පිළිබඳ දැනුවත් වීම වැදගත් ය. ව්‍යවසායකයෙකුගේ කාරය වනුයේ ව්‍යාපාර සාර්ථකත්වය සඳහා බලපාන සාධක හඳුනා ගැනීම, ඒවා අදාළ කර ගැනීම, සම්පත් එලදායී ලෙස යොදා ගැනීම, නව තාක්ෂණික වෙනස් වීම් හඳුනා ගැනීම හා තරගකාරීන්වයට මූහුණ දෙමින් නව ව්‍යාපාර අවස්ථා මතු කර ගෙන ක්‍රියාත්මක කිරීම සි. තවද සාර්ථකත්වයට පත් වූ ව්‍යවසායකයෙකුගේ ලක්ෂණ නිරීක්ෂණයට හාජනය කර තම ව්‍යවසායකත්ව ගති ලක්ෂණ පිළිබඳ ගිහෘයා ස්ව තක්සේරුවක යෙදෙමින් යෝජනා ඉදිරිපත් කිරීමට අවශ්‍ය ප්‍රායෝගික අත්දකීම් ලබා දීම මෙම ව්‍යාපාති පාදක ඉගෙනුම තුළින් අපේක්ෂා කෙරේ.

- ඔබ පුදේශයේ හෝ ජාතික මට්ටමේ ජනප්‍රිය සාර්ථක ව්‍යවසායකයින් පිළිබඳ රස් කර ගත් තොරතුරු ඇසුරු කර ගෙන පහත සඳහන් දැ සාකච්ඡා කිරීමට සුදුසු ප්‍රවේශයක් යොදා ගන්න.
  - තෝරා ගත් ව්‍යාපාරය සාර්ථක වීමට හේතු වූ සාධක ලෙස ඔබ දැකින්නේ මොනවා ද?
  - එම ව්‍යවසායකයින් තුළ ඔබ දුටු විශේෂ ගති ලක්ෂණ මොනවා ද?
  - ඉහත කරුණු අනුව ව්‍යවසායකයෙක් යනු කවරෙක් ද?
  - සිදු ප්‍රතිචාර අගය කරමින් පහත කරුණු පැහැදිලි කරන්න.
- ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කර පවත්වා ගෙන යාමේ දී මුදල්, ගුමය, ද්‍රව්‍ය හා වෙනත් හොඳික සම්පත්, තාක්ෂණික දැනුම්, තොරතුරු, වෙළෙඳපාල, ගක්තීන් හා අවස්ථා එම ව්‍යාපාර සාර්ථකත්වයට බලපැංම් ඇති කරන සාධක වීම
- ව්‍යාපාර සාර්ථකත්වයට බලපාන සාධක පිළිබඳ දැඩි අවධානයක් යොමු කිරීම සාර්ථක ව්‍යවසායකයන්ගේ ලක්ෂණයක් වන අතර ඒවා මනා ලෙස අවබෝධ කර නොගැනීමෙන් ව්‍යාපාර අසාර්ථක වී වැඩි යාමට පවා ඉඩ ඇති බව
- ව්‍යාපාර සාර්ථකත්වයන්ගේ ලක්ෂණයක් වන අතර ඒවා මනා ලෙස අවබෝධ කර නොගැනීමෙන් ව්‍යාපාර අනුගමනය වී වැඩි යාමට පවා ඉඩ ඇති බව
- ව්‍යාපාර සාර්ථකත්වයන්ගේ සිදු කරන්නා ය. මෙහු තවත් බිජිනි කරන්නකු ද වේ. තිබෙන දෙය එසේ ම පවත්වා ගෙන යාමට වඩා නිර්මාණයම්ක ව අලුත් දෙයක් අලුත් ලෙසකින් සමාජය හඳුන්වා දීමටත් එය වාණිජකරණය කිරීමටත් මෙහු පෙළඳීමේ. මෙහුගේ පැවැත්ම හා සාර්ථකත්වය රඳා පවතින්නේ පවතින තත්ත්වය වෙනස් කිරීම මත ය. එමගින් මහුව ව්‍යාපාරික අවස්ථා වැඩි වන අතර ව්‍යාපාර ලෝකයේ ස්ථාවර කිරීම් නාමයක් ගොඩ නගා ගැනීමට ද හැකි ය.
- විවිධ ව්‍යවසායකයන්ට ආවෙශීක වූ ව්‍යවසායකත්ව ගති ලක්ෂණ අධ්‍යයනය කිරීමේ වැදගත්කම ද පැහැදිලි කරන්න.

පෙර සූදානම

- ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳ ව මුලික අවබෝධය සඳහා සිපුනට පොදු උපදෙස් ලබා දීම (පිටු අංක 14 - 16)
- සිපුන් සුදුසු පරිදි කණ්ඩායම් කර ව්‍යාපෘති කටයුතුවල යෙද්වීම
- කණ්ඩායම් වශයෙන් කටයුතු කළත් සැම දිජයෙකු ම ස්වනිර්මාණ සංග්‍රහයක් තහි තහි ව සකස් කළ යුතු බව ව්‍යාපෘති කාර්යයන් ආරම්භ කිරීම සඳහා සිපුනට මග පෙන්වන මුල්දිනයේද දැන්වීම
- කණ්ඩායම් වශයෙන් තොරතුරු රස් කළත් සැම දිජයෙකු විසින් ම නිරික්ෂණ පත්‍රිකාව තහි තහි ව සම්පූර්ණ කළ යුතු බව පහදා දීම
- ව්‍යාපෘතියට අදාළ දෙදේනික තොරතුරු රස් කිරීම සඳහා ක්මේත්තු පොතක් හාවත කළ යුතු බවත් එය සතියකට වතාවක්වත් ගුරු මග පෙන්වීම ලබා ගැනීම සඳහා ඉදිරිපත් කළ යුතු බවත් දැන්වීම

ගැටුව මතු කර ගැනීම

- තම පුදේශයේ ව්‍යාපාරයක් තෝරා ගෙන එහි සාර්ථකත්වයට බලපා ඇති ව්‍යාපාර සාධක හඳුනා ගෙන පෙළ ගෝවන්න. ව්‍යාපාර සාර්ථකත්වයට ඒවා කොපමෙන් අදාළ වේ ද යන්නත්, අසාර්ථක තැන් දුටු වේ නම් එම සාධක නිවැරදි ව යොදා ගත හැකි අන්දම ගැනීන් යෝජනා ඉදිරිපත් කරන්න.
- මෙම ව්‍යාපාරිකයා තුළ දැකිය නැකි ව්‍යවසායකත්ව ගති ලක්ෂණ හඳුනා ගෙන තමා මෙම ව්‍යාපාරයේ ව්‍යවසායකයා නම් එය සාර්ථක ව පවත්වා ගෙන යාමට තමා තුළ ඇති ව්‍යවසායක ගති ලක්ෂණ හඳුනා ගෙන ස්ව තක්සේරුවක යෙදීමට අවශ්‍ය ගැටුවක් මතු කර ගැනීමට සිපුනට මග පෙන්වන්න.

A - සැලසුම් කිරීම

- මුලික කණ්ඩායම් සාකච්ඡාවක් මගින් සිද්ධී අධ්‍යයනය (Case study) සඳහා සුදුසු ව්‍යවසායකයකු සහ ව්‍යාපාර අවස්ථාවක් තෝරා ගෙන කළ යුතු කාර්යයන් පිළිබඳ කණ්ඩායම් සාමාජිකයන් දැන්වන් කරමින් අවශ්‍ය පියවර තිරණය කිරීම
- තෝරා ගත් ව්‍යාපාරයේ සාර්ථකත්වයට බලපාන සාධකවල අදාළත්වය පිළිබඳ තොරතුරු රස් කිරීමට අවශ්‍ය කරුණු පෙළ ගැස්වීම
- ව්‍යවසායකයෙකු තුළ පුදරුණය වන ව්‍යවසායකත්ව ගති ලක්ෂණ පිළිබඳ තොරතුරු රස් කිරීමට අවශ්‍ය කරුණු පෙළ ගැස්වීම
- පෙළ ගැස් වූ කරුණු ඇසුරෙන් නිරික්ෂණ පත්‍රිකාවක් සකසා තොරතුරු රස් කළ යුතු ආකාරය සැලසුම් කිරීම (ඇමුණුම් අංක 9.8.1 න් ආදර්ශයක් ඉදිරිපත් කර ඇත.)
- සැලසුම් කළ කාර්යයන් දුටු කරන කාල රාමුව ඇතුළත් ස්වයාකාරී සැලැස්මක් සකස් කිරීම (දායාරුණ ලෙස කාර්යයන් කිහිපයක් දක්වා ඇත.)
- ස්වයාකාරී සැලැස්ම

කාර්යය අංකය	කාර්යය	කාල රාමුව																				
		සතිය (1)							සතිය (2)							සතිය (3)						
		1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7
1.	මුලික කණ්ඩායම් සාකච්ඡාව ..... ව්‍යාපාර සාර්ථකත්වයට බලපාන සාධක සේවීම ..... පෙළ ගැස්වූ කරුණු ඇසුරෙන් නිරික්ෂණ පත්‍රිකාවක් සකසා තොරතුරු රස් කිරීම ..... ආවශ්‍යක පුස්තාරය මගින් ව්‍යවසායක ගති ලක්ෂණ සැපයීම. ..... ව්‍යාපෘතිය නිම කිරීම	■																				

B තිරණ ගැනීම

- තොරතුරු මූලාශ්‍ර - අධ්‍යායන සඳහා සුදුසු ව්‍යාපාරික ස්ථාන සහ ව්‍යවසායකයන් කවරේ ද යන්න (ව්‍යාපාරික ක්මේත්තුය, පරිමාණය සහ ව්‍යාපාරිකයාගේ සහාය ලබා ගැනීමට ඇති හැකියාව)

- දත්ත රස් කිරීම සඳහා යොදා ගන්නා උපකරණ (නිරික්ෂණ පත්‍රිකා, සම්මුඛ සාකච්ඡා යනාදිය) සහ ඒවා යොදා ගන්නා ආකාරය
- ව්‍යාපාර සාර්ථකත්වයට බලපාන සාධක මෙම ව්‍යාපාරයේ සාර්ථකත්වයට බලපා ඇති ආකාරය තක්සේරු කිරීම (අැමුණුම 9.8.1.ආ)
- ව්‍යවසායකයා තුළින් ප්‍රදරුණතය වන ව්‍යවසායකත්ව ගති ලක්ෂණ පිළිබඳ තක්සේරුව (අැමුණුම 9.8.1.ආ)
- තමා තුළ ඇති ව්‍යවසායකත්ව ගති ලක්ෂණ පිළිබඳ ස්ව තක්සේරුව (අැමුණුම 9.8.1ආ)

C ක්‍රියාත්මක කිරීම

- සකස් කර ගත් ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට අනුව ක්‍රියාත්මක වීමට ක්‍රියාවලිය සංවිධානය කර පෙළ ගැස්වීම
- තෝරා ගත් ව්‍යාපාරය නිරික්ෂණය කිරීම හා තක්සේරුව සඳහා නිරික්ෂණ පත්‍රිකා හාවිතය
- ව්‍යාපාරය ගැවෙශණය කිරීම සඳහා අවස්ථා තෝරා ගැනීම, ව්‍යාපාරය පිහිටුවීම, සංවිධානය, පවත්වා ගෙන යාම, අලෙවිකරණ කටයුතු යන අවස්ථාවල දී මුදල් , ගුමය , ද්‍රව්‍ය හා වෙනත් සම්පත් යන ව්‍යාපාර සාර්ථකත්වයට බලපාන සාධක යොදා ගෙන ඇති ආකාරය ගැන තොරතුරු සෙවීම
- ව්‍යවසායකයා විසින් තම තාක්ෂණීක දැනුම සහ තොරතුරු ප්‍රයෝගනයට ගත් ආකාරයත් අනියෝගවලට මූහුණ දී ඇති ආකාරයන් පිළිබඳ තොරතුරු විමර්ශනය කිරීම
- ව්‍යාපාරයට නායකත්වය දී ම, අවස්ථාවේ තීරණ ගැනීම, කුපල්ලේමන් කටයුතු කිරීම, අවදානම දැඩිමට කැමති බව, නිර්මාණයීලි බව හා නමුළයීලි බව යනාදී ව්‍යවසායකත්ව ගති ලක්ෂණ ව්‍යාපාරයේ දියුණුවට යොදාවා ගෙන ඇති ආකාරය සොයා බැලීම
- ව්‍යවසායකයා තුළින් දුටු ගති ලක්ෂණ ප්‍රදරුණතය වූ ආකාරය අනුව ප්‍රදානය කළ ලකුණු සහ ස්ව තක්සේරුවෙන් තමා තුළ ඇති බවට තහවුරු කර ගත් ගති ලක්ෂණවලට ප්‍රදානය කළ ලකුණු පදනම් කර ගෙන ඉළුවක ප්‍රස්ථාරයක් නිර්මාණය කර දෙදෙනාගේ ව්‍යවසායක ගති ලක්ෂණ සංසන්දනය කිරීම සඳහා ඇමුණුම් අංක 9.8.2 න් ඉදිරිපත් කර ඇති ආදරුණය අධ්‍යාපනය කොට සිසුන්ට අවශ්‍ය මග පෙන්වීම
- ස්ව තක්සේරුවෙන් ගිෂ්වයා තමා තුළ ඇති ව්‍යවසායක ගති ලක්ෂණ ප්‍රයෝගනයට ගැනීමට හා ඒ සඳහා අවශ්‍ය ලක්ෂණ වර්ධනය කර ගැනීමට අවශ්‍ය පියවර ගැනීම

D පසු විපරම

- ලබා ගත් දත්ත විශ්ලේෂණය කරමින් ව්‍යාපාරිකයා ප්‍රයෝගනයට ගත් සහ ප්‍රයෝගනයට ගත යුතු ව්‍යාපාර සාර්ථකත්වයට බලපාන සාධක, ඔහුගේ ව්‍යාපාරික කටයුතු සාර්ථක කර ගැනීමට කොපමණ දුරට අදාළ පරිදි යොදා ගත හැකිදියි සෙවීමට යොමු කිරීම
- ව්‍යාපාරයේ නායකයා, මෙහෙයවන්නා, මග පෙන්වන්නා, කළමනාකරුවා හා ව්‍යවසායකයා වශයෙන් අලුත් යමක් අලුත් විධියට ඉදිරිපත් කිරීමට ඔහුගේ ව්‍යාපාරික තුමිකාවන් කොපමණ දුරට සමත් වූයේ දැයි විමර්ශනය කිරීම
- ව්‍යාපාරයේ සැම කටයුත්තක දී ම ව්‍යවසායකයාගේ කැඩී පෙනුන ව්‍යවසායකත්ව ගති ලක්ෂණ නිරික්ෂණ පත්‍රිකාවේ තොරතුරු ද ආධාර කර ගතිමින් පෙළ ගස්වා ලේඛනයක් සකස් කර එහි තවත් තීරුවක වර්ධනය විය යුතු ගති ලක්ෂණ ද පෙළ ගස්වා ලේඛනගත කිරීම
- එක් එක් සාමාජිකයාගේ අපේක්ෂාවන් අනුව ව්‍යවසායකයෙකු විමේ අරමුණු ලැයිස්තු ගත කිරීම
- ස්ව තක්සේරුවෙන් තමා වර්ධනය කර ගත යුතු ව්‍යවසායකත්ව ගති ලක්ෂණ හඳුනා ගෙන සාර්ථක ව කුඩා ව්‍යාපාරයක් අරණී, පවත්වා ගෙන යාමට තමා තුළ ඇති හැකියාව පිළිබඳ දෙනාත්මක ආකල්ප ගොඩනගා ගත් ආකාරය පිළිබඳ ව ස්වනිර්මාණ සංග්‍රහය පන්තියට ඉදිරිපත් කිරීමට පහසුකම් සලසන්න

ගුණාත්මක යෙදුවුම්

- A4 කඩාසි, මාකර්/ගොල්ට් පැන්, නිරික්ෂණ පත්‍රිකා

තක්සේරුව හා ඇගයීම්:

- සාර්ථක ව්‍යාපාරයක් අරඹා පවත්වා ගෙන යාම සඳහා බලපාන සාධක පෙළ ගැස්වීම
- ව්‍යාපාරික සාර්ථකත්වයට බලපාන සාධක නිවැරදි ව හා අදාළ පරිදි තෝරා ගැනීමේ හැකියාව ලැබීම
- ව්‍යවසායකයෙකුගේ ව්‍යාපාරය සාර්ථකත්වයට බලපෑ ව්‍යවසායකත්ව ගති ලක්ෂණ තමා තුළ ද තිබීම පිළිබඳ අත්දැකීම් ලබා ගැනීම
- ස්ව්‍ය තක්සේරුව මගින් හඳුනා ගත් ව්‍යවසායකත්ව ගති ලක්ෂණ වර්ධනය කර ගැනීමට අවශ්‍ය පියවර යෝජනා කිරීම
- ව්‍යවසායකයෙකු වීමේ තම අපේක්ෂාවන් සහේතුක ව එම් දැක්වීම

අමුණුම් අංක : 9.8.1

ව්‍යාපාරයේ නම :

පිහිටි ස්ථානය :

ව්‍යාපාරයේ ස්වභාවය :

නිරික්ෂණයට හාන්චය කළ හාන්චය/සේවාව හා වෙළඳපාල :

නිරික්ෂණ පත්‍රිකාව (අ) සහ (ආ) පිරවීම සඳහා උපදෙස්

ව්‍යාපාර සාර්ථකත්වයට බලපාන එක් එක් සාධකය හෝ ව්‍යවසායකත්ව ගති ලක්ෂණය පුද්ගලනය වන මට්ටම අනුව පහත සඳහන් පරිදි ලකුණු තීරණය කර නිරික්ෂණ පත්‍රිකා (අ) හා (ආ) හි අදාළ තීරුවල (✓) ලකුණ යොදන්න.

1. ඉතා හොඳින් පුද්ගලනය වේ නම් ලකුණු 03 යි.
2. හොඳින් පුද්ගලනය වේ නම් ලකුණු 02 යි.
3. වර්ධනය විය යුතු නම් ලකුණු 01 යි.

(අ) ආදර්ශ නිරික්ෂණ පත්‍රිකාව

අනු අංකය	ව්‍යාපාර සාර්ථකත්වයට බලපාන සාධක	ලකුණු		
		1	2	3
01	වෙළඳපාල ඉල්ලුම			
02	මුදල් ආයෝජනය			
03	තාක්ෂණය			
04	ව්‍යාපාර සංවිධානය			
05	හාන්චයේ/සේවාවේ ගුණාත්මක හාවය			
06	හාන්චයේ/සේවාවේ ඉදිරිපත් කිරීම			
07	අලෙවිකරණ උපකුම			
08	ගක්තීන් (සඳහන් කරන්න)			

ව්‍යවසායකත්ව ගති ලක්ෂණ

1. නායකත්වය - අන් අයගේ සේවය ලබා ගනීමින් කාර්යක්ෂම ව කටයුතු කිරීම
2. නවෝත්පාදනය - නිෂ්පාදන කියාවලිය, හාන්ච නිෂ්පාදිතය සහ සේවාව පාරිභෝගිකයාට ලබා දීම ආදි කටයුතු අලුත් තුමයන්ට අදාළ ව ඉටු කිරීම
3. කැප වීම - ව්‍යාපාරික අරමුණු ඉටු කර ගැනීමට යොදන අප්තිත දෙරෙයය සහ අඛණ්ඩ උත්සාහය
4. වගකීම - තම පාලනය තුළ සිදු කරන කාර්යයන් පිළිබඳ හේතුකාරකත්වය හාර ගැනීමට ඇති ස්වයං පෙළඳවීම
5. තීරණ ගැනීම - කල් පසු නොවී අවශ්‍ය තැන්ගි සුදුසු තීරණ ගැනීමේ හැකියාව
6. අවධානම් දැරීම - කරන කටයුතු අසාර්ථක වීමේ ඉඩකඩ ඇති බව වටහා ගෙන අනියෝග හාර ගැනීමට ඇති කැමැත්ත හා හැකියාව
7. ගැටුප් විසඳීමේ හැකියාව - තමා වෙත ඉදිරිපත් වන අවශ්‍යතා සහ අනියෝග නොවිය ව හාර ගෙන විසඳුම් ලබා දීමේ හැකියාව

(ආ) අදාළ නිරීක්ෂණ පත්‍රිකාව

අනු අංකය	ව්‍යවසායකත්ව ගති ලක්ෂණ	ව්‍යවසායකයා			තමා		
		1	2	3	1	2	3
01	නායකත්වය						
02	නවෝත්පාදනය						
03	කැපවීම						
04	වගකීම						
05	තීරණ ගැනීම						
06	අවදානම් දුරීම						
07	ගැටුලු විසඳීමේ හැකියාව						

අදාළ මූලික අංක : 9.8.2

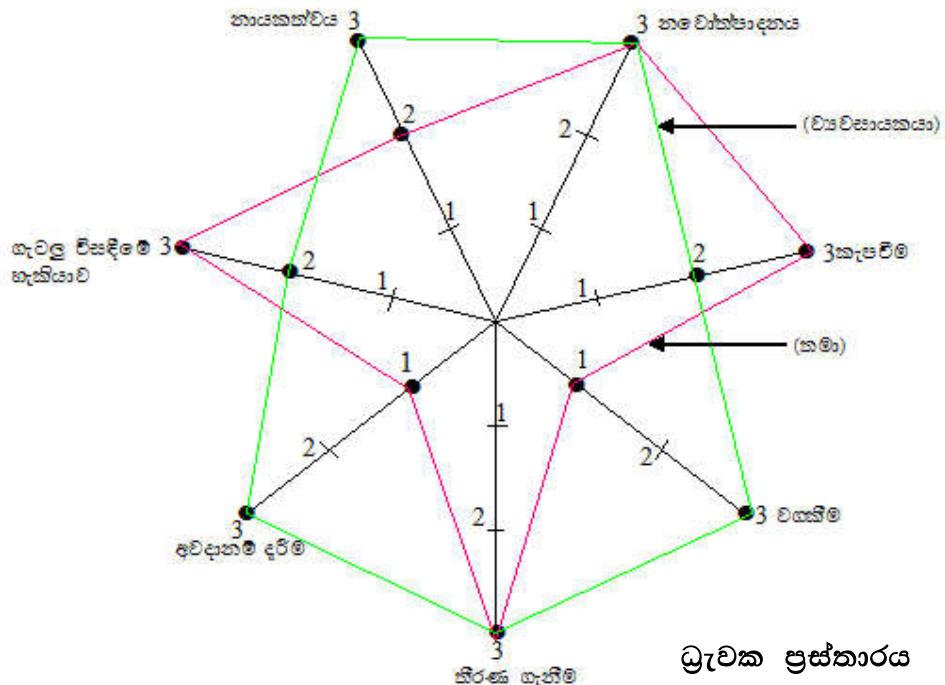
මුළු ප්‍රස්ථාරය (Polar Chart)

ආදර්ශය

ව්‍යවසායකයා හා තමා ඒ ඒ ව්‍යවසායකත්ව ගති ලක්ෂණය වෙනුවෙන් ලබා ගත් ලකුණු පහත නිරීක්ෂණ පත්‍රිකාවෙහි සඳහන් පරිදි යැයි සිතන්න.

අනු අංකය	ව්‍යවසායකත්ව ගති ලක්ෂණ	ව්‍යවසායකයා	තමා
01	නායකත්වය	03	02
02	නවෝත්පාදනය	03	03
03	කැපවීම	02	03
04	වගකීම	03	01
05	තීරණ ගැනීම	02	02
06	අවදානම් දුරීම	03	01
07	ගැටුලු විසඳීමේ හැකියාව	02	03

ඉහත ලකුණු පදනම් කර ගතිමින් අදින ලද මුළු ප්‍රස්ථාරය පහත දක්වා ඇත. එමගින් ව්‍යවසායකයාගේ හා තමාගේ ව්‍යවසායකත්ව ගති ලක්ෂණ සංස්කෘතිය කර බලා ඒ අනුව තමාගේ දියුණු වී ඇති හා දියුණු කර ගත යුතු ව්‍යවසායකත්ව ගති ලක්ෂණ හඳුනා ගෙන ඒවා වැඩි දියුණු කර ගැනීමට කටයුතු කළ හැකි ය.

නිපුණතාව 9.0 : කුඩා ව්‍යාපාර සැලසුම් කර පවත්වා ගෙන යයි.

නිපුණතා මට්ටම 9.9 : කුඩා ව්‍යාපාරයක් පවත්වා පසු විපරම් කර ප්‍රතිපෙශන යෝජනා ඉදිරිපත් කරයි.

කාලවිෂේෂ සංඛ්‍යාව : 09

- ඉගෙනුම් එල :**
- සරල ව්‍යාපාර සැලසුම් සකස් කර කුඩා ව්‍යාපාරයක් අරඹයි.
  - ව්‍යාපාර ආචාර ධර්ම හා නීති රිතිවලට අනුකූල ව ව්‍යාපාරය පවත්වා ගෙන යයි.
  - ව්‍යාපාර කටයුතුවල යෙදී ප්‍රගතිය මැන බලා වැඩි දියුණු ව සඳහා යෝජනා ඉදිරිපත් කරයි.

ව්‍යාපති සැලසුම් සඳහා උපදෙස්:

සංකීර්ණතය - "සාර්ථක කුඩා ව්‍යාපාරයක් අරඹා පවත්වා ගෙන යමු."

නිපුණතා මට්ටම 9.8 හි දී ස්ව තක්සේරුවෙන් හඳුනා ගත් ව්‍යවසායකත්ව ගති ලක්ෂණ අනුව තමා තුළ ඇති ව්‍යාපාරික පෙළරුණය යොදා ගනිමින් සාර්ථක ව්‍යාපාරයක් අරඹා නව කුමවේදයන් අනුව කුමවත් ව එය පවත්වා ගෙන යාමට යොමු කිරීම මෙහි දී සිදු කෙරේ. සියලු වෙළෙඳ කටයුතු ත්‍යාත්මක කළ හැකි සරල ව්‍යාපාරයක් සැලසුම් කර ව්‍යාපාර ආචාර ධර්ම හා නීති රිති ගැන සැලකිලිමත් වෙමින්, සම්පත් එලදායී ලෙස යොදාවා ගැනීම සිදු කළ යුතු ය. එහි දී උපකාරක සේවා හඳුනා ගනිමින් ඒවායින් ප්‍රයෝජන ගන්නා ආකාරය පිළිබඳ දැනුවත් වීම, අතිරේක ආයෝජන අවස්ථා හඳුනා ගැනීම, කුමවත් ව ගිණුම් කටයුතු පවත්වා ගැනීම, ලාභදායී ලෙස ව්‍යාපාරික කටයුතු පවත්වා ගෙන යාම හා ව්‍යාපාරික කටයුතු පසු විපරම් කර ප්‍රතිපෙශන යෝජනා ඉදිරිපත් කිරීම යන කරුණු පිළිබඳ ප්‍රායෝගික අත්දැකීම් සහිත අවබෝධයක් ලබා දීම මෙම ව්‍යාපති පාදක ඉගෙනුම් තුළින් අපේක්ෂා කෙරේ.

- ප්‍රාදේශීය වශයෙන් පවත්වා ගෙන යන කුඩා ව්‍යාපාර කිහිපයක් පිළිබඳ පහත සඳහන් දී සාකච්ඡා කිරීමට සුදුසු ප්‍රවේශයක් යොදා ගන්න.
- කුඩා ව්‍යාපාරයක් මඟ හඳුනා ගන්නේ කිහිම් ලක්ෂණ අනුව ද ?
- කුඩා ව්‍යාපාරයක් වුවත් එය ඇරුණීමේ දී සරල ව්‍යාපාර සැලැස්මක් අවශ්‍ය වන්නේ ඇයි?
- ව්‍යාපාරයක් පවත්වා ගෙන යාමේ දී ව්‍යාපාරිකයා තුළ තිබිය යුතු ආචාර ධර්ම හා කුඩා ව්‍යාපාරිකයෙකුට බලපාන නීති රිති යනුවෙන් ඔබ අදහස් කරන්නේ කුමක් ද?
- සිසු ප්‍රතිවාර අගය කරමින් පහත සඳහන් කරුණු පැහැදිලි කරන්න.
- කුඩා ව්‍යාපාර හඳුනා ගැනීමට පොදු නිර්ණායක තැනත් අයිතිකරු විසින් ම ප්‍රාග්ධනය යොදුමින් ව්‍යාපාරය පිහිටි ප්‍රදේශයට තම වෙළෙඳපාල සීමා කර ගනිමින් අඩු ආයෝජනයකින් කුඩා පරිමාණයේ නිෂ්පාදන හෝ විකුණුම් කටයුතු පවත්වා ගෙන යන ව්‍යාපාර කුඩා ව්‍යාපාර බව
- ව්‍යාපාරය කුඩා වුවත් අරමුණ ලාභ ලැබීම බැවින් තම ව්‍යාපාරයට අයන් සියලු සම්පත් එලදායී මාර්ගවල යොදාවා ලාභ ලැබීම සඳහා සැලසුම් කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වීම උදා - ව්‍යාපාර සැලැස්ම, මූලා සැලැස්ම, වෙළෙඳ සැලසුම් ආදිය
- තම ව්‍යාපාර කටයුතු කරගෙන යාමේ දී යහපත අයහපත පිළිබඳ මනා වැටහිමකින් යුතු ව යහපත් දේ කිරීම හා අයහපත් දේ පිටු දැකීම ව්‍යාපාර ආචාර ධර්ම ධර්ම වීම (කුඩා ව්‍යාපාර සම්බන්ධයෙන් රජය පනවා ඇති නීති රිති ලෙස කිරීම මිනුම්, වෙළෙඳ විෂමාවාර, පාරිභෝගික ආරක්ෂණය, පරීසර ආරක්ෂණය වැනි කටයුතු සැලකිය හැකි වීම)
- සාර්ථක ලෙස ව්‍යාපාර කටයුතු ඇරුණීමට සහ සාර්ථක ලෙස පවත්වා ගෙන යාම වැනි සැම කටයුත්තක දී ම වෙනසක් ඇති කරන මෙහෙවන්නා ලෙස ව්‍යවසායකයා ව්‍යාපාරයකට ඉතා වැදගත් මෙන් ම පහත කාර්යයන් පිළිබඳ සැලකිලිමත් වීම ද වැදගත් බව පැහැදිලි කරන්න.
- ව්‍යාපාර අවස්ථා වහා හඳුනා ගැනීම, එම අවස්ථාවලින් ප්‍රයෝජන ගැනීමට අලුත් යමක් අඩත් විධියකට නිර්මාණය කිරීමට අවශ්‍ය සම්පත් සපයා ගැනීම, එලදායී ජාල ගොඩිනගා ගැනීම, අවදානම් කළමනාකරණය කිරීම, තීරණ ගැනීම සහ මෙහෙය වීම යන කාර්ය නොපැතිල ව සිදු කිරීමට ව්‍යවසායකයෙකු දක්ෂ විය යුතු වීම

- ගනුදෙනු කුමානුකුල පිළිවෙළකට වාර්තා කර තබා ගෙන ව්‍යාපාර ප්‍රතිඵල මැන බලා ගැනීමට යොමු වීම
- ලාභයෙන් කොටසක් ඉතිරි කිරීමට සහ අතිරේක ආයෝජන මාර්ග හඳුනා ගෙන ආයෝජනය කිරීම
- යම් නිශ්චිත කාලයක් තුළ කරන ලද ව්‍යාපාර කටයුතු පසු විපරම් කර ප්‍රබලතා සහ දුබලතා අධ්‍යයනය කර ප්‍රතිපෝෂණ යෝජනා ඉදිරිපත් කිරීම

පෙර සූදානම :

- ව්‍යාපාතියට අදාළ කරුණු හා උපදෙස් (පිටු අංක 14-16) මුළුන් කියවා හොඳින් අවබෝධ කර ගැනීමෙන් මෙම කාර්යය සිසුන් ලවා පහසුවෙන් ක්‍රියාත්මක කිරීම
- ව්‍යාපාති කාර්යය ආරම්භ කිරීම සඳහා සිසුන්ට උපදෙස් දෙන මුල් දිනයේ දී ස්ව නිර්මාණ සංග්‍රහය සැම ඕළුවයෙකු ම තනි තනි ව සකස් කළ යුතු බව දැන්වීම
- ව්‍යාපාතියට අදාළ දෙනික තොරතුරු රස් කිරීම සඳහා ක්ෂේත්‍ර පොතක් හාවිත කළ යුතු බවත්, එය සතියකට වතාවක්වත් ගුරු මග පෙන්වීම ලබා ගැනීම සඳහා ඉදිරිපත් කළ යුතු බවත් දැන්වීම
- සුදුසු පරිදි සිසුන් කණ්ඩායම් කර ව්‍යාපාති කාර්යය සඳහා යොමු කිරීම

ගැටුව මතු කර ගැනීම.

- තෙවරා ගත් හාණ්ඩියකට නවාගයක් එකතු කර වටිනාකමක් එක් කළ හාණ්ඩියක් නිෂ්පාදනය කිරීම හා එය විකුණා ලාභ ලැබිය හැකි කුඩා ව්‍යාපාරයක් පිහිටු වීම ගැන ව්‍යාපාර අදහසක් මතු කර ගැනීමට අවස්ථාවක් ලබා දෙන්න.

ව්‍යාපාරය පිහිටු වීමේ සිට හාණ්ඩිය පාරිභෝගිකයා අතට පත් වන ක්‍රියාදාමය තුළ සිදු වන සියලු ව්‍යාපාරික කටයුතු තව්‍යනා පුද්ගලනය වන ආකාරයෙන් කිරීමත්, ගනුදෙනු වාර්තා කරමින් පාරිභෝගික ප්‍රතිචාර ලබා ගෙන ප්‍රගතිය මැන බලා අවශ්‍ය ප්‍රතිපෝෂණ යෝජනා ඉදිරිපත් කිරීමත් යන කරුණු පිළිබඳ ආදර්ශ අත්දැකීම් ලබා ගැනීමේ ක්‍රියාවලියක නිරත විය හැකි ගැටුවක් මතු කර ගැනීමට සිසුන්ට මග පෙන්වන්න.

A - සැලසුම් කිරීම

- සාර්ථක ව්‍යාපාරයක් පිහිටුවා පවත්වා ගෙන යාම පිළිබඳ ව්‍යාපාර සැලසුම
- ඒ ඒ කාර්ය සාධන අංශවලට අදාළ භුමිකාවන් හා වගකීම් පිළිබඳ තොරතුරු රස් කරන ආකාරය
- ව්‍යාපාර සාධක අදාළ කර ගත හැකි ආකාරය
- ව්‍යාපාරය පිහිටු වන ව්‍යාපාර සංවිධානය හා රට බලපාන නීති රීති පිළිබඳ තොරතුරු රස් කිරීම
- ව්‍යාපාරයට අදාළ සැලසුම්කරුවන්, පාරුවකරුවන් හා තරගකරුවන්
- ව්‍යාපාරයට උපකාර ලබා ගත හැකි උපකාරක සේවා
- ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් මගින් ලැබේ ඇති නිශ්චිත කාලය හාවිතයට ගනීමින් කාර්යයන් ඉටු කරන ආකාරය (අදාළරණ ලෙස කාර්යයන් කිහිපයක් දන්වා ඇතේ.)

ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

කාර්යය අංකය	කාර්යය	කාල රාමුව																				
		සහිය (1)							සහිය (2)							සහිය (3)						
		1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7
1.	ව්‍යාපාර සැලැස්මක් සඳීම.	■							■													
2.	අංශවලට බෙදා වැඩ පැවරීම								■													
...	.....																					
...	ව්‍යාපාරය තුළට එකතු කළ යුතු නවාග තීරණය කිරීම									■	■	■	■	■	■							
...	ව්‍යාපාරයට සුදුසු පරිදි සිල්පීය තුළ හා නිර්ණයක ක්‍රියාත්මක කිරීම																					
...	.....																					
...	.....																					
...	ප්‍රගතිය මැන බලා ප්‍රතිපෝෂණ යෝජනා ඉදිරිපත් කිරීම																					
...	.....																					
...	ව්‍යාපාති කාර්යය නිමා කිරීම																					

B තීරණ ගැනීම

- සාර්ථක කුඩා ව්‍යාපාරයක් පිහිටුවීමට හා පවත්වා ගෙන යාමට අදාළ ව රස් කළ තොරතුරු ආගුයෙන් පහත සඳහන් පරිදි කරුණු නිශ්චය කිරීම
  - ව්‍යාපාරයට අදාළ අරමුණු, පරිමාණය සහ යෙදුම්
  - ව්‍යාපාරය තුළට එකතු කළ යුතු තබාග (පිහිටු වීමේ දී, නිෂ්පාදනයේ දී, අලෙවිකරණයේ දී) උදානව තාක්ෂණය යොදා ගැනීම, බල ගක්තිය පිරිමසා ගත හැකි සහ නාස්තිය අවම කරන නිෂ්පාදන කල් තබා ගැනීම හෝ හානේචයේ ආරක්ෂාව සඳහා සුදුසු ඇසුරුම්, පාරිභාගික අවශ්‍යතාවනට අනුව හානේච හා සේවා සුවිශේෂිකරණය, නඩත්තුව වැනි පසු අලෙවි සේවා
  - සැපයුම්කරුවන් හා බෙදා හැරීමේ මාරුග
  - තරගකාරී වෙළෙඳුන්ගේ හානේච, මිල ගණන්, ප්‍රමිතින් සහ ගුණත්වයන් යොදා ගෙන ඇති වෙළෙද උපාය මාරුග සහ ඔවුන් සම්පත් කළමනාකරණය කරන අන්දම සලකා බලා එම ව්‍යාපාරයට සුදුසු පරිදි කිල්පීය කුම හා නිර්ණායක තෝරීම

C ක්‍රියාත්මක කිරීම

- සකස් කර ගත් කාල රාමුවට අනුව ක්‍රියාවලිය ක්‍රියාත්මක වීමට කාර්යය පෙළ ගැස්වීම
- සමස්ත පන්තියේ සහභාගිත්වය ලබා ගෙන සාකච්ඡා කොට ව්‍යාපාර සැලැස්මක් සකස් කිරීම (අැමුණුම 9.9.1 න් ආදර්ශයක් දක්වා ඇත.)
- ව්‍යාපාරය පිහිටු වීමට යෝගා යැයි සලකා තීරණය කර ගත් සාධක යොදා ගනීමින් ව්‍යාපාරය පිහිටු වීම
- සුදුසු ව්‍යාපාර සංවිධානයක් තෝරා ගැනීම
- ව්‍යාපාතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ පහසුව සඳහා ව්‍යාපාරික කටයුතු ක්‍රියාකාරී අංශ 4 කට බෙදා (අැමුණුම 9.9.2 න්) පවරා ඇති අන්දමට ක්‍රියා කිරීම
- නිෂ්පාදන, අලෙවිකරණ, මුදල් හා ගිණුම් කටයුතු හා මානව සම්පත් කළමනාකරණය හා තොරතුරු සැපයීමේ අංශවල භූමිකාවන් හඳුන්වා දී සැලසුම් කළ පරිදි වගකීම් පවරා ක්‍රියාවේ යෙදීම
- අංශ තුළ වෙන් වෙන් වගයෙන් කටයුතු කළත් සියලු දෙනා විසින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන්නේ එක ම ව්‍යාපාරයක් බැවින් අවශ්‍ය අවස්ථාවලදී සියලු අංශ අවශ්‍යතා පරිදි සහයෝගයෙන් එක් ව කටයුතු කිරීම
- සැම අංශයක දී ම පාරිභාගිකයන් මෙන් ම සමස්ත සමාජයේ සැම පාර්ශවයක් ගැන ම අවබෝධයෙන් යුත්ත ව, අවංක ව, සාධාරණ ව, ගොරව පුරුවක සමාජ වගකීමෙන් යුතුව වැඩ කිරීම
- තමන්වත් තමා සමග කටයුතු කරන සියලු පාර්ශවයන්ටත් යහපතක් වන පරිදි ආචාර ධර්ම හා ව්‍යාපාර නීති රිතිවලට යටත් ව සියලු කටයුතු කිරීම
- යම් නිශ්චිත කාලයක් තුළ කරන ලද ව්‍යාපාරික කටයුතු සැම අංශයක් මගින් නිරික්ෂණය කර අසාර්ථක තැන් සාර්ථක කර ගැනීමට අවශ්‍ය යෝජනා ඉදිරිපත් කිරීමට පියවර ගැනීම

D පසු විපරම

- ලබා ගත් දත්ත විශ්ලේෂණය කරමින් සාර්ථක ව්‍යාපාරයක් අරඹා පවත්වා ගෙන යාමේ දී සිදු කළ ක්‍රියාකාරකම් ව්‍යාපාරික කටයුතු සාර්ථක කර ගැනීමට කොපමණ අදාළ වූයේදීයි සේවීම
- නිෂ්පාදන, අලෙවිකරණ, මුදල් හා ගිණුම් කටයුතු, මානව සම්පත් කළමනාකරණ හා තොරතුරු සැපයීමේ අංශයන් තම තමන්ගේ භූමිකාවන් කොපමණ දුරට තවෝත්පාදන හැකියා ප්‍රදේශනය වන අයුරින් ඉටු කළේ දියි විමර්ශනය කිරීම
- ව්‍යාපාරයේ සැම අංශයක් තුළ ම ඒ ඒ කාර්යයට නායකත්වය දුන් සාමාජිකයන් තම ව්‍යවසායක ගති ලක්ෂණ පෙන්වුම් කළ අවස්ථා පෙළ ගස්වා ලේඛන ගත කිරීම
- තම ව්‍යාපාරික කටයුතු ලාභ ඉපැළු ආකාරය, මුදල් ඉතිරි කළ ප්‍රමාණ සහ ඒවා අතිරේක ආයෝජන මාරුගවල යෙදුවීමට ඇති අවස්ථා සාකච්ඡා මගින් හඳුනා ගෙන ඉදිරිපත් කර ඒ පිළිබඳ වාර්තාවක් සකස් කිරීම

- නිශ්චිත කාලයක් තුළ පවත්වා ගෙන ගිය ව්‍යාපාර කටයුතුවල ප්‍රගතිය මැන බලා අවශ්‍ය ප්‍රතිපෝෂණ යෝජනා ඉදිරිපත් කිරීම

ගුණාත්මක යෙදුවුම්

අැමුණුම 9.9.1, 9.9.2, නිෂ්පාදිත හාන්චි හා වෙනත් දු

තක්සේරුව හා ඇගයීම

- තමා තුළ ඇති ව්‍යවසායක ගති ලක්ෂණ හා ව්‍යාපාරික පොරුෂ හැකියාව ප්‍රයෝගනයට ගනිමින් සාර්ථක ව්‍යාපාරයක් අරඹා පවත්වා ගෙන යාමේ හැකියාව ලැබීම
- තව ක්‍රමවේද හාවිත කරමින් සියලු ව්‍යාපාරික කටයුතු ක්‍රියාත්මක කළ හැකි පරිදි සරල ව්‍යාපාරයක් සැලසුම් කිරීම
- ව්‍යවසායකයෙකු වශයෙන් මූහුණ පාන අහියෝග හඳුනා ගනිමින් ඒවාට විසඳුම් ලබා දීමේ අත්දැකීම් ලැබීම
- තිරසාර වූ යහපත් සමාජයක් ගොඩ නැගීමට දායක වන පුරවැසියෙකු ලෙස තම ව්‍යාපාරික කටයුතු ව්‍යාපාර ආවාර ධර්ම හා නීතිමයිවලට අනුකූල ව ඉටු කිරීම
- ව්‍යාපාරයේ ප්‍රගතිය මැන බලා සාර්ථක අසාර්ථක බව හඳුනා ගනිමින්, අසාර්ථක අවස්ථා සඳහා ප්‍රතිපෝෂණ යෝජනා ඉදිරිපත් කිරීම

මූලික වදන් : ව්‍යාපාර සැලසුම්, කුඩා ව්‍යාපාර, ව්‍යාපාර ආවාර ධර්ම හා නීති රීති, අනිල්‍රක ආයෝජන අවස්ථා

වෙබ් අඩවි : (1) www.industry.gov.lk (4) www.neda.lk
(2) www.mytopbusinessideas.com

අැමුණුම 9.9.1

ආදර්ශ ව්‍යාපාර සැලැස්ම (අවශ්‍ය පරිදි වෙනස් කර ගත යුතු ය)

ව්‍යාපාරයේ නම හා ලිපිනය: .....

1. ව්‍යාපාර අදහස සහ අරමුණු:

.....

2. ව්‍යාපාරයේ ස්ථාවය: .....

.....

3. තේරු ගත් ව්‍යාපාර සංවිධානය: .....

.....

4. නිෂ්පාදිතය: .....

.....

5. අනෙකුත් තරගකරුවන්ගේ හාන්චිවලින් වෙනස් වීමට හේතු වන විශේෂ ගුණාග හා සුවිශේෂතා:

.....

.....

6. වෙළෙදපොල

- I. අපේක්ෂිත පාරිභෝගික සංඛ්‍යාව: (තම පන්තියේ සිසුන් සංඛ්‍යාව විය හැකි ය.)
- .....

- II. එම වෙළෙදපොලේ මුළු ඉල්ලුමෙන් සැපයිය හැකි ප්‍රතිඵතය:
- .....

7. නිෂ්පාදන වියදම, අපේක්ෂිත මුළු පිරිවැය හා ඒකක පිරිවැය:

.....

8. අලෙවිකරණය

- අපේක්ෂිත විකුණුම් ප්‍රමාණය .....
  - පාරිභෝගිකයන් ආකර්ෂණය කර ගැනීමට යොදා ගන්නා උපක්‍රම .....
  - භාණ්ඩය පාරිභෝගිකයා අතට පත් කරන බෙදා හැරීමේ මාර්ග .....
- .....

9. ලාභදායක බව

- අපේක්ෂිත ඒකක මිල .....
- අපේක්ෂිත ඒකක ලාභය .....
- අපේක්ෂිත මුළු ලාභය .....

10. සම්පත් ලබා ගන්නා ආකාරය (යොදා ගත හැකි මූල්‍ය, මානව හා හොතික සම්පත් පිළිබඳ විස්තර)

.....

11. ව්‍යාපාර ආශාර ධර්ම හා ව්‍යාපාරය කෙරෙහි බලපාන නීති රිති. ....

අැමුණුම අංක 9.9.2

1. නිෂ්පාදන අංශය

- ඉලක්ක කර ඇති වෙළෙදපොලට අවශ්‍ය භාණ්ඩයේ තිබිය යුතු විශේෂ ගුණාංග අලෙවිකරණ අංශය සමඟ එකතු වී තීරණය කිරීම
- නිෂ්පාදනය කරන භාණ්ඩයේ සැලසුම් විතු ඇදීම
- නිෂ්පාදනය ත්‍රියාවලිය සැලසුම් කිරීම
- භාණ්ඩය නිෂ්පාදනය කිරීමට අවශ්‍ය සම්පත් ලැයිස්තු ගත කිරීම
- තමා සතුව ඇති සම්පත් හා පිටතින් ලබා ගත යුතු සම්පත් වෙන් වෙන් ව ලැයිස්තු සඳහා
- සම්පත් සඳහා මිල ගණන් විමසා බැලීම
- සැපයුම් කරවන් හඳුනා ගැනීම
- වාසිදායක පරිදි අමුලුවා මිල දී ගැනීම (මුදල හා ගිණුම් අංශය සමඟ)
- වැය වන ග්‍රුමය හා කාක්ෂණික දැනුම සඳහා වැළුප් වියදම් තීරණය කිරීම
- වෙනත් වියදම් වශයෙන් දැනීමට සිදු වන වියදම් ගොනු කිරීම
ලදාහරණ (ප්‍රවාහන වියදම්, සන්නිවේදන වියදම්, දුරකථන ගාස්තු)
- නිෂ්පාදන පිරිවැය ඇස්තමේන්තුවක් සකස් කිරීම
- භාණ්ඩය නිෂ්පාදනය කිරීම
- අලෙවිකරණ අංශයේ අදහස් ලබා ගනිමින් සහ අවශ්‍ය තොරතුරු ඇතුළත් කරමින් පරිසර හිතකාම් ඇසුරුමක් සැකකීම

2. අලෙවිකරණ අංශය

- නිෂ්පාදන අංශ සම්ගින් සහ වෙළඳපොල සමික්ෂණයක් තුළින් වෙළඳපොලට අවශ්‍ය හා ගැනීමේ තිබිය යුතු ගුණාංග තීරණය කිරීම (පාරිභෝගික කොටස මූණ ගැසී අදහස් විමසීමෙන් සරල සමික්ෂණ පත්‍රිකාවක් ඇසුරෙන් වෙළඳපොල සමික්ෂණය කිරීම)
- නිෂ්පාදන අංශය සැලසුම් කළ හා ගැනීමේ වැඩි දියුණු කිරීම අවශ්‍ය නම් යෝජනා ඉදිරිපත් කිරීම
- ඉලක්ක පාරිභෝගික කොටස හඳුනා ගැනීම
- විශේෂීත වූ වෙළඳපොල හඳුනා ගෙන වෙළඳපොල බණ්ඩිනය කර ගැනීම
- හා ගැනීමේ පිළිබඳ ව පාරිභෝගිකයා දැනුවත් කිරීම සඳහා ප්‍රවාරණ මාධ්‍ය තෝරා ගැනීම
- ලාභාන්තිකයක් සහිත ව විකුණුම් මිල තීරණය කිරීම (නිෂ්පාදන අංශය සම්ගින්)
- අලේක්ෂිත පාරිභෝගික කොටස තීරණය කිරීම
- අවශ්‍ය උපකාරක සේවාවල සහය ලබා ගැනීම
- සුදුසු බෙදාහැරීමේ ක්‍රමයක් තීරණය කර ක්‍රියාත්මක කිරීම
- හා ගැනීමේ විකිණීම
- පාරිභෝගිකයන් ආකර්ෂණය කර ගන්නා උපකුම යෙදීම
- අලේක්ෂිත විකුණුම් ඉලක්කය සම්පූර්ණ තොට්ටුවහොත් කෙටිකාලීන ව අලෙවිය වැඩි කර ගැනීමට අලෙවි ප්‍රවර්ධන උපායමාර්ග ක්‍රියාත්මක කිරීම
- නව හා ගැනීමේ පිළිබඳ පාරිභෝගික අදහස් ලබා ගනීමින් ප්‍රතිපෝෂණ යෝජනා නිෂ්පාදන අංශයට ලබා දීම

3. මුදල් හා ගිණුම් කටයුතු අංශය (හුමිකා රංගනයක් මගින් සිදු කළ හැකි ය)

- අනෙකුත් අංශවල වියදම් සඳහා මුදල් ලබා දීම හා විකුණුම්වලින් ලැබූ විකුණුම් ආදායම් ලබා ගැනීම
- මුදල් ලැබීම හා මුදල් ගෙවීම සම්බන්ධ මුදල් පොතක් පවත්වා ගෙන යාම
- බැංකුවේ මුදල් තැන්පත් කිරීම හා ආපසු ලබා ගැනීම් කටයුතු ඉටු කිරීම
- කුඩා ව්‍යාපාරයේ සියලු කටයුතු පිළිබඳ ගනුදෙනු වාර්තා ක්‍රමවත් ව තබා ගැනීම
- ආදායම් හා වියදම් දැක්වෙන ආදායම් ප්‍රකාශයක් පිළියෙළ කිරීම
- ව්‍යාපාරයේ ප්‍රතිඵල ඇගයීම - නිශ්චිත කාලයක් තුළ සිදු කෙරෙන ව්‍යාපාර කටයුතුවල ලාභ/අලාභ තත්ත්වයන් මැනෙන බලා ප්‍රගතිය තීරණය කිරීම

4. මානව සම්පත් කළමනාකරණ හා තොරතුරු සැපයීමේ අංශය

- ව්‍යාපාරයට උපකාරක සේවා ලබා ගත හැකි පුද්ගලයින්, ආයතන හා සංවිධාන සොයා බලා ඒවා වෙන් වෙන් ව ලැයිස්තු සකස් කිරීම
- ඒ ඒ අංශ සම්බන්ධයෙන් පවතින ගැටලු සොයා ගොනු ගත කර ඒවාට විසඳුම් ලබා ගත හැකි පුද්ගලයේ, ආයතන හෝ සංවිධාන ඇත්තාම් එම තොරතුරු අවශ්‍ය අංශවලට ලබා දීම
- සියලු ම අංශවල සාමාජිකයන්ගේ කාර්යයන් එලදායී ලෙස ඉටු කර ගැනීමට ඒල්ල වන අභියෝග ගැටලු හඳුනා ගෙන ඒවා විසඳා ගැනීමට අවශ්‍ය සහාය ලබා දීම

3.0 තක්සේරුව හා ඇගයීම

3.1 හැඳින්වීම

පහත දැක්වෙන බහු විධ කුසලතා සංවර්ධනය කර ගැනීමට සිසුන්ට ඉඩ ප්‍රස්තා ලබා දීම ප්‍රායෝගික හා තාක්ෂණික කුසලතා විෂයයේ සුවිශේෂ ලක්ෂණයකි.

- තාක්ෂණික ක්ෂේත්‍ර කිහිපයකට අදාළ තාක්ෂණික කුසලතා
- වර්ගීය කුසලතා
- යහපත් වැඩ පුරුදු
- ආකල්ප

ඉහත දැක්වූ හැකියා හා වර්යා පරාසය ලිඛිත හෝ වාචික පරීක්ෂණ මගින් පමණක් මැන බැලීම ප්‍රමාණවත් නොවන අතර එය සාර්ථක ක්‍රමයක් නොවේ. එබැවින් ඒ සඳහා සුවිශේෂ ඇගයීම් උපකරණ නිර්මාණය කර ගැනීම හා ඒවා නිවැරදි ව හාචිත කිරීමට උචිත අවස්ථා හඳුනා ගැනීම ඉතා වැදගත් ය. එබැවින් සිසුන් ව්‍යාපෘතිවල තිරත වන අවස්ථාවේ දී, එනම් ක්‍රියාවලිය අතරතුර නිරීක්ෂණය කරමින් ඔවුන්ගේ හැකියා මැන බැලීමට ඉදිරිපත් කර ඇති කදිම අවස්ථාවක් ලෙස මෙය සැලකිය හැකි ය.

තක්සේරුව හා ඇගයීම යනු දෙයාකාරයකට සිසුන්ගේ හැකියා මැන බැලීමේ අවස්ථා සම්පාදනය කර ගන්නා වූ වැදගත් කාර්යයන් දෙකකි. අවස්ථා දෙකක දී මෙම කාර්යයන් ඉටු වීම සිදු වුව ද කාර්යයන් දෙක අතර මනා සම්බන්ධතාවක් ද පවතී. එනම් සාර්ථක ව සිදු වූ තක්සේරුකරණය තුළින් යහපත් ඇගයීමක් කරා එළඹීමට යම් බලපෑමක් සිදු වීම ය. ඉගෙනුම ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියේ දී තක්සේරුව හා ඇගයීම අපේක්ෂිත ඉගෙනුම් එල වෙත සිසුන් ඉදිරියට ගෙන යනු ලබන මෙවලමක් වශයෙන් හඳුනා ගැනීම සුදුසු ය.

9 වන ශේෂීය සඳහා අපේක්ෂිත සැම ව්‍යාපෘතියක දී ම තක්සේරු කිරීම සිදු වන අතර ඒ සඳහා යොදා ගත යුතු අවස්ථා නිවැරදි ව හඳුනා ගෙන තිබීම ගුරුවරයා සතු කාර්යයකි. එනම් දැනුම, කුසලතා හා ආකල්ප පිළිබඳ දැක්වන වර්යාමය අවස්ථා කල් ඇතිව තොරා බෙරා ගැනීම ගෙන ගුරුවරයා අවදියෙන් සිටීම මින් අදහස් කෙරේ. ව්‍යාපෘතියට අදාළ ව තක්සේරු කිරීමේ නිර්ණායක මගින් සිසුන් යම් ප්‍රමාණනය කිරීමකට බඳුන් වේ.

ව්‍යාපෘතිවලට අනුකූල ව සුවිශේෂීය ඇගයීම් උපකරණ ප්‍රහේද කිහිපයක් මගින් සිපු හැකියා පරීක්ෂාවට ලක් වේ. මේ යටතේ ප්‍රායෝගික පරීක්ෂණ, නිර්මාණත්මක ක්‍රියා හා නිර්මාණ පුදරුණාය, ස්වනිර්මාණ සංග්‍රහය යන ඇගයීම් උපකරණ හාචිත කර 9 වන ශේෂීයේ දී ඔවුන් ඇගයීමට ලක් කිරීමට සැලසුම් කර ඇත. මේ පිළිබඳ ව විස්තර මත දැක්වෙන අතර එක් එක් ඇගයීම් ප්‍රහේදය සඳහා නිදර්ශක ඇගයීම් උපකරණය බැඳින් හඳුන්වා දී ඇත. අනෙකුත් ඇගයීම් උපකරණ අවශ්‍ය පරිදි, මේ පරිදීදෙන් ම සකසා ගැනීමට ඔවට නිදහස ඇත.

ඉදිරිපත් කර ඇති ඇගයීම් උපකරණ/ප්‍රහේද

9 වන ශේෂීයේ ප්‍රායෝගික හා තාක්ෂණික කුසලතා විෂය සඳහා සම්පූර්ණ කළ යුතු පාසල පදනම් කර ගත් ඇගයීම් උපකරණ ගණන පහත දැක්වේ.

ඇගයීම් උපකරණ ප්‍රහේද

පාසල පදනම් කර ගත් ඇගයීම් උපකරණ	1 වාරය	2 වාරය	3 වාරය	එකතුව
1. ප්‍රායෝගික පරීක්ෂණ	1	1	1	3
2. නිරමාණත්මක ක්‍රියා	1	1	-	2
3. නිරමාණ පුද්ගලනය	-	-	1	1
4. ස්වනිරමාණ සංග්‍රහය	1	1	1	3
එකතුව	3	3	3	9

1. ප්‍රායෝගික පරීක්ෂණ

යිජ්‍යායා එක් එක් ක්ෂේත්‍රවලින් උගත් තාක්ෂණ දැනුම, අවබෝධය පදනම් කර ගනිමින් දෙන ලද ක්‍රියාකාරකමකට අදාළ පරීක්ෂණයකි. මෙහි දී තාක්ෂණයන්, සංකල්ප හා ක්‍රම හිල්ප හාවිත කොට යමක් ප්‍රායෝගික ව කිරීමේ භැකියාව විමසා බලනු ඇත. එක් ක්ෂේත්‍රයකින් එක් පරීක්ෂණයක් බැගින් ප්‍රායෝගික පරීක්ෂණ 04 ක් වර්ෂයකට නිම කළ යුතුයි. එවායින් යිජ්‍යායා ඉහළ නිපුණතා මට්ටම් ලො ගත් පරීක්ෂණ 03 හි ලකුණු පමණක් අවසාන ලකුණු සකස් කිරීම සඳහා තොරා ගත යුතුයි.

2. නිරමාණත්මක ක්‍රියා

සිපුන්ගේ නිරමාණත්මක කුසලතා සංවර්ධනය කර ගැනීම සඳහා මෙම ඇගයීම සිදු කෙරේ. ඔවුන්ගේ නිර්හස් සිතුවිලි අවදි කරමින් නව ආරක්ෂා සිතන්න, පතන්න, ක්‍රියාකරන්න, අවශ්‍ය ඉඩක්ඩ මෙමගින් ලැබෙනු ඇත. නවතාවයෙන් යුත් නව නිරමාණයක් තැනීම, හාන්චියකට අප්‍රත්‍යාගමක් එකතු කිරීමෙන් හෝ ඉවත් කිරීමෙන් කරන වෙනස් කිරීමක්, අඩු පිරිවැය සහිත වැඩි එලදායී ක්‍රමවේද සොයා ගැනීම, පාවිච්චියෙන් පසු ඉවත දමන ද්‍රව්‍ය නැවත ප්‍රයෝගනයට ගැනීම සඳහා කරන අත්හදා බැලැම් ආදිය මේ සඳහා උදාහරණ වේ. විෂය තුළින් උගත් තාක්ෂණික දැනුම හාවිත කර සැලැසුම් සකස් කිරීම, පිරිවිතර ගොඩනගා ගැනීම, අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය සහ උපකරණ තොරා ගැනීම, අවශ්‍ය ක්‍රම හිල්ප යොදා ගනිමින් නිරමාණකරණයේ යෙදීම හා ඒවා සුදුසු ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම මේ සඳහා සුදුසු පියවර වේ. සියලු ම ක්ෂේත්‍ර නියෝගනය වන පරිදි නිරමාණත්මක ක්‍රියා නිම කළ යුතු ය. ඒ අතරින් ඉහළ නිපුණතා මට්ටම් පුද්ගලනය කළ පරීක්ෂණ 02 හි ලකුණු පමණක් වර්ෂය අවසානයේ අවසාන ලකුණු සකස් කිරීම සඳහා තොරා ගත යුතුයි.

3. නිරමාණ පුද්ගලනය

වසරකට එක් පුද්ගලනයක් පැවැත්විය යුතු ය. 6 වන සහ 7 වන ශේෂීයේ දී ගරුවරයා මූලිකත්වය ගෙන ක්‍රියා කළ ද 8 වන හා 9 වන ශේෂීයේ වල දී යිජ්‍යායින් ඒ සඳහා නායකත්වය ගෙන කටයුතු කිරීමට අවශ්‍ය මග පෙන්වීම කළ යුතු ය.

සිපුන් විසින් නිරමාණය කරන හාන්ච්, ආකෘති, නිමැවුම්, තැනීම සහ ඉදිරිපත් කිරීම නිරමාණ පුද්ගලනයයි.

නිරමාණය කිරීම ආරම්භ කළ දින සිට ලොග පොතක් (Log book)/ ලිපි ගොනුවක් පවත්වා ගත යුතු ය. දිනය, වේලාව හා එම කාලය තුළ දී කළ සියලු දේ, හා එක් එක් වකවානුව, දිනය තුළ කළ සියලු දේ හා සියලු විස්තර නිරමාණය නිමා කර ඇවසන් කරන තෙක් එම පොතේ සටහන් කළ යුතු ය.

ලොග් පොතේ සටහන් තබන විට පහත සඳහන් දේ ගැන සැලකිලිමත් වන්න.

1. ඔබට මෙම නිරමාණය කිරීමට එළඹෙන්නට ඇති වූ සිතුවිල්ල/ගැටපුව ඇති වූ අවස්ථාවේ හදුනා ගත් වැදගත් කරුණු
2. මුල් සිතුවිල්ලට අදාළ තොරතුරු සහ දළ සටහන්
3. සිතුවිල්ල නිරමාණකරණයට යෙදීමට ඔබ තෝරා ගත් ක්‍රියා මාර්ගවලට හේතු වූ සාධක ඉදිරිපත් කිරීම
4. ඔබේ නිරමාණ සිතුවිල්ලට අනුකූල තොරතුරුවලට අදාළ විතු, රුප, කටු සටහන්, කාර්මික විතු, ජායාරුප, මුද්‍රිත හා විද්‍යුත් මාධ්‍යයෙන් තොරතුරු අධ්‍යයනය සඳහා යොදා ගැනීම

සිසුන්ගේ නිරමාණ ව්‍යාපෘතිය හාණ්ඩ්/නිමුවුම්, නිරමාණ, කළා සහ ගවේපන ආකාරයේ විය හැක. තව ද දැනට තිබෙන දෙයක් තමන්ගේ අවශ්‍යතාව පරිදි නැව්‍යකරණය කිරීම කළ හැකිය. එය භුමි කොටසක් තමන්ගේ නිරමාණාත්මක සිතුවිලි අනුව අලංකාර කිරීම, අලුත් ආභාරයක් හේ කළේ තබා ගැනීමට සුදුසු ආකාරයට ආභාරයක් සකස් කිරීමක් විය හැකිය. පුද්රේගන දිනයේදී අලෙවි කිරීමට කටයුතු යෙදීම කණ්ඩායමක් ලෙස කළ හැකිය.

පහත දැක්වෙන නිරණයක අනුව සිසුවාට නිරමාණ පුද්රේගනයට සූදානම් විය හැක.

1. පරිසරයේ තමන්ට හමු වන ගැටපු අත්දැකීම සිතේ ඇති වන සිතුවිල්ලක් ලෙස හදුනා ගැනීම
2. සිතුවිල්ල නිරමාණයක් බවට පත්වීමේ දී අදාළ පියවර කළුපනා කිරීම
3. සිතුවිලි විතුයකට හේ විතු කිපයකට නැගීම
4. විතුයට අනුව තමන් නිරමාණය කරන්නට යන තිම් හාණ්ඩය සැදීමට අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය නම් කිරීම
5. අවශ්‍ය උපකරණ සහ මෙවලම් සෞයා ගැනීම (අපතේ යන ද්‍රව්‍ය ප්‍රයෝගනයට ගැනීම)
6. හාණ්ඩය තැනීම - අවසාන තිම් එළය ගැන සැලකිලිමත් වීම
7. කිසියම් නිරමාණයක් තබාත්පාදනයක් ලෙස හදුනා ගත්තේ නම් එම නිරමාණය, පුද්රේගනයට ඉදිරිපත් කිරීමට පෙර බුද්ධිමය දේපළ පහත යටතේ ඒවාන්ට අයිතිය ලබා ගැනීමට ඉල්ලුම් කිරීමට යොමු කළ යුතු ය. සිසුන් ගේ බුද්ධිමය නිරමාණ අන්සතු නොවී ආරක්ෂා කර දීම ගුරු හවතාගේ වගකීමක් ලෙස සැලකිය යුතු ය.

නිරමාණ පුද්රේගනය සූදානම් කිරීම හා කළමනාකරණය කිරීම

1. සිසුන් විසින් පුද්රේගන හාණ්ඩ සැලසුම්කරණ ක්ෂේත්‍රය
2. පවත්වන දිනය
3. ඒ සඳහා ප්‍රචාරයක් ලබා දීම
4. මුද්‍රිත සටහන්
5. පුද්රේගන කාල සීමාව
6. පුද්රේගනය පටන් ගන්නා හා අවසන් කරන වේලාව
7. පුද්රේගන හාණ්ඩ ප්‍රමාණය
8. පුද්රේගන හාණ්ඩ තැනීම/ස්ථාන ගත කිරීම හා පුවරු තැනීමට උදව් වීම
9. අමුත්තන්/ මාධ්‍යකරුවන් පිළිගැනීම
10. සංග්‍රහ කටයුතු
11. විනිශ්චය (Judging) මේ සඳහා විනිශ්චය මණ්ඩලයක් සිටිය යුතුයි. ඔවුන්ට තාක්ෂණික කුසලතා පිළිබඳ දැනුමක් තිබිය යුතු ය.
12. පුද්රේගනය තැනීමට දිනකට පැමිණෙන ජනතාව සහ ඔවුන්ගේ පහසුකම් ගැන සැලකිලිමත් වීම

නිරමාණ පුද්රේගනය සැලසුම් කිරීමේ දී පහත දැක්වෙන මාර්ගෝපදේශනය ඇසුරු කර ගන්න.

1. ඒ සඳහා වියදමක් දැරීමට සිදු වේ නම් එම මුදල තීරණය කරන්න.

2. අනුග්‍රහ ලබා ගැනීම (Sponsorship) - අවට ප්‍රදේශයේ සිටින ප්‍රජාව සහභාගි කර ගැනීමෙන් අනුග්‍රහ ලබා ගැනීම ඉතා පහසුවෙන් සිදු කර ගැනීමට උත්සාහ කරන්න.
3. සංවිධාන කමිටුව (Organizing committee)
සමාන්තර ග්‍රේනිවල ඉගැන්වීමේ කටයුතු කරන ගුරුවරුන්ගේ සහයෝගය ලබා ගැනීමට ඔවුන්ගෙන් සමන්විත සංවිධාන කමිටුවක් පත් කර ගත යුතු ය. සංවිධාන කමිටුව පහත ආකාරයට සකස් කර ගන්න.
- (a) අනුගාසක කමිටුව (Advisory Committee)
මේ සඳහා විදුහල්පති, විෂය හාර ආචාර්යවරුන් අවට ප්‍රජාවෙන් කිහිප දෙනෙකු පත් කර ගන්න.
- (b) මධ්‍යම කමිටුව (Central committee)
නිරමාණ පුද්රේගනයේ ඇති සියලු ම දැ සොයා බලා කටයුතු කිරීම මෙම කමිටුවේ වගකීමයි.
- (c) ලිපිගොනු වාර්තාව (Clerical record)
සිසුන්ගේ හා නිරමාණ පුද්රේගනයේ වාර්තා තැබීම හා සූදානම් කිරීම මෙම කමිටුවේ සාමාජිකයින්ගේ වගකීමයි.
- (d) විනිශ්චය කමිටුව (Judging Committee)
නිරමාණ පුද්රේගනයේ ඇති හාණ්ඩ හා සම්පූර්ණ නිරමාණ පුද්රේගනය ඇගයීමට ලක් කිරීම මෙම කමිටුවේ වගකීමයි. එම කාර්යය සඳහා මේ පිළිබඳ විවිධ නිපුණතා ඇති ගුරු හවතුන් හා ප්‍රහුවරුන් එකතු කර ගත යුතු ය.
- (e) තැනි කමිටුව (Award Committee)
නිරමාණ පුද්රේගනයේ ඇගයීමට ලක් කළ සිසුන්ට තැනි/සහතික ලබා දීම සංවිධානය කිරීම මෙම කමිටුවේ වගකීමයි.
- (f) සිය සහායක කමිටුව (Student Aid committee)
නිරමාණ පුද්රේගනයට හාණ්ඩ ඉදිරිපත් කිරීමේදී, එම හාණ්ඩ පරික්ෂා කර, ඔවුන්ට අවශ්‍ය මූල්‍යමය හා තාක්ෂණික උපදෙස් තව දුරටත් ලබා දීම මෙම කමිටුවේ අරමුණ වේ. ඒවා තව දුරටත් නිමි තත්ත්වයට පත් කිරීමට සහාය ලබා දීම ඔවුන්ගෙන් බලාපාරාත්තු වේ.
- නිරමාණ පුද්රේගනය සඳහා ව්‍යාපෘති එලය ඉදිරිපත් කිරීම

මබ ඉදිරිපත් කරන නිරමාණය පුද්රේගනය කිරීම සඳහා පුද්රේගන ප්‍රවරුවල පහත දැක්වෙන කරුණු සටහන් කළ යුතු සිය.

1. හාණ්ඩයේ නම
  2. හාණ්ඩය තැනීමේදී උපයෝගී කර ගත් කටු සටහන් රුප
  3. ආච්‍රිත, මෙවලම් හා මාධ්‍ය (දුව්‍ය)
  4. නිරමාණය කිරීමේදී ඔබ විසින් අනුගමනය කළ පියවර 1, 2, 3 යනාදී වශයෙන් සටහන් කරන්න.
  5. ප්‍රයෝගන හා හාවිතය
- විස්තර- රුපණ සන්නිවේදන මාධ්‍ය
- රුප සටහන් (Diagrams)
  - ප්‍රස්ථාර (Graphics)
  - වරු සටහන් හා සිතියම (Charts & Maps)
  - පෙස්ස්ටර් (Posters)
  - කාලුන් විත (Cartoons)
  - පිංතුර/ඡායාරුප (Pictures/Photographs)

- හාස්‍ය ජනක කථා (Comics)
- රුපෘත්‍ය (Graphics)

6. හාටිත කරන ආකාරය
7. පුද්ගලන පුවරු සඳහා ඉවත දමන කාච්බොෂ් යොදා ගත හැකි ය.

පුද්ගලන පුවරු තැනීම

එහි ප්‍රමාණ

1. 1m x 0.75m
2. 1.5m x 1.8m
3. 1.8m x 1.2m

තව ද ඔබට මේ කටයුත්ත සඳහා වූම්බක පුවරු යොදා ගත හැකි ය.

- ප්‍රයෝගනා -
- සහභාගිත්වය වැඩි වීම (Increase Participation)
  - ඉගෙනුම ස්ථීර වීම (Try to make learning permanent)
  - වචන අඩු කිරීම (Reduce verbalism)
  - එකිනෙකට සම්බන්ධ කර පුද්ගලන ක්‍රියාවලියේ වැඩි කටයුතු ගොඩනැගීමේ හැකියාව (Stimulate interaction)
  - හාජාමය දුර්වලතා මග හරවා ගැනීම (Overcome language barriers)
  - පුද්ගලන හාණේධිය පිළිබඳ මතා අවබෝධයක් ඇති කිරීම (Develop better understanding)

4. ස්වනිර්මාණ සංග්‍රහය

සිසුහු නිමැවුම් පාදක ව්‍යාපෘති ආරම්භ කිරීමේ සිට අවසානය දක්වා කටයුතු කිරීමේ දී සපයා ගන්නා, අනාවරණය කර ගන්නා තොරතුරු හා සටහන් ලිපි ගොනුවක රස් කර තබති. මෙම ගොනුව ස්වනිර්මාණ සංග්‍රහය ලෙස හැඳින්වෙන අතර එය කාර්ය සාධන ගොනුවේ දියුණු පියවරක් ලෙස ද හැඳින්විය හැකි ය. කිසියම් කාර්යයක් ක්‍රමානුකූල ව, පිළිවෙළට හා සාර්ථක ව නිම කිරීමේ හැකියා ව මෙමගින් ලැබේ. තව ද සිසු සත්‍යාචාරයකා ව හා ඔවුන්ගේ ප්‍රායෝගික සහභාගිත්වය විමසා බැලීමට යෝග්‍යතම ඇගයීම් උපකරණයක් හැරියට ද ස්වනිර්මාණ සංග්‍රහය වැදගත් වේ.

සැම ව්‍යාපෘතියක් සමග ම ස්වනිර්මාණ සංග්‍රහය ඉදිරිපත් කළ යුතු ය. ඒ අතරින් ඉහළ නිපුණතා මට්ටම පුද්ගලනය කළ පරික්ෂණ 03 හි ලකුණු වර්ෂය අවසාන ලකුණ සකස් කිරීම සඳහා තෝරා ගත යුතු ය.

1. ඇගයීම් උපකරණ අංක : 9.4.1 ව්‍යාපාර කටයුතු
2. ආවරණය කෙරෙන නිපුණතා/ නිපුණතා මට්ටම : 9.8 සාර්ථක ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කර පවත්වා ගෙන යාම සඳහා බලපාන සාධක හඳුනා ගනීමින් ව්‍යවසායක ගති ලක්ෂණ පිළිබඳ ස්ව තක්සේරුවක යෙදෙයි.
3. ආවරණය කෙරෙන විෂය අන්තර්ගතය : • ව්‍යාපාරික සාර්ථකත්වයට බලපාන සාධක
  - මූදල් , ගුමය , දුව්‍ය හා වෙනත් සම්පත්
  - තාක්ෂණික දැනුම
  - තොරතුරු
  - වෙළෙඳපොල
  - ගක්තීන්
  - අවස්ථා
• ව්‍යවසායක පුද්ගල වරිත ඇසුරින් ව්‍යවසායක ගති ලක්ෂණ හඳුනා ගැනීම.
  - නායකත්වය
  - නවොත්පාදන හැකියා
  - කුපවීම
  - වගකීම
  - තීරණ ගැනීම
  - අවදානම් දැරීම
  - ගැටලු විසඳීමේ හැකියාව
  - අදාළ සාධක සහ ව්‍යවසායක ගති ලක්ෂණ වර්ධනය කර ගැනීමට අවශ්‍ය පියවර යෝජනා කිරීම
  - ව්‍යවසායකයෙකු වීමේ අරමුණ සහ ස්ව තක්සේරුව යෝජනා කිරීම.
4. ඇගයීම් ප්‍රහේදය : **ප්‍රායෝගික පරීක්ෂණ**
 ”සංවර්ධනය කළ යුතු ව්‍යවසායකත්ව ගති ලක්ෂණ අඩු ම හඳුනා ගනිමු.” යන තේමාව යටතේ විනාඩි 15 ක කාලයක් තුළ භූමිකා රෘගන සමුහයක් එළි දැක්වීම.
5. ඇගයීම් අරමුණු : • ව්‍යවසායකත්ව ගති ලක්ෂණ හඳුනා ගනියි.
 • ප්‍රායෝගික ගැටලු විසඳීම තුළින් ව්‍යවසායකත්ව ගති ලක්ෂණ සංවර්ධනය කර ගනියි.
 • වෙළෙඳපොලේ ස්ථාවරහාවය යක ගැනීමට ව්‍යවසායකත්ව ගති ලක්ෂණ දියුණු කර ගැනීම ඉතා වැදගත් බව හඳුනා ගැනීම
- .6. ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා උපදෙස් :
- 6.1 ගුරුහවතාව : • ගුරු මාර්ගෝපදේශයෙහි 9.8 ව්‍යාපාතිය ආරම්භ කිරීමට පෙර මෙම ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් ඇගයීම් උපකරණය පන්තියට හඳුන්වා දෙන්න.

- දී ඇති සිද්ධිවල ගැටුමය අවස්ථා සඳහා තොරතුරු රස් කිරීම, සාකච්ඡා කිරීම හා විසඳුම් සෙවීම යන කරුණු ගැන සිපුන්ට මග පෙන්වන්න.
- ඩුමිකා රංගනය සඳහා පදනම් කර ගෙන ඇත්තේ සිපුන් තුළ සංවර්ධනය කළ යුතු ව්‍යවසායකත්ව ගති ලක්ෂණ සැබුවන් ම පුද්රේගනය වේදැයි ඔබ සුපරික්ෂණය කරන්න.
- විෂය අන්තර්ගතය තුළ ඇති කරුණු පදනම් කර ගනිමින් සිපුන්ට ස්ව තක්සේරුවක යෙදීමට සුදුසු නිරික්ෂණ පත්‍රිකාවක් සකස් කරන්න

6.2 සිපුන්ට

- මබ අහසු ලෙස තෝරා ගත් සිද්ධිය මගින් පල කෙරෙන අදහස තෝරුම් ගැනීමට හා රස් කළ තොරතුරු මගින් ප්‍රයෝගන ගැනීමට කණ්ඩායමේ අනෙකුත් සාමාජිකයින් සමග එක් වී තිරණ ගන්න.
- එමගින් ගැටුමය අවස්ථාව විසඳා ගැනීමේ දී ඔබ තුළ සංවර්ධනය වී ඇති ව්‍යවසායකත්ව ගති ලක්ෂණ පුද්රේගනය කිරීමට කණ්ඩායමේ කළ යුතු නියමිත කාර්යය හඳුනා ගන්න.
- ඩුමිකා රංගනය
  - විනාඩි 15 ක කාලයක් තුළ ඩුමිකා රංගනයේ යෙදීම සඳහා සුදුසු වරිත තෝරා ගන්න.
- දෙබස් නිර්මාණය කර කණ්ඩායමේ පැම සාමාජිකයු ම නියෝගනය වන පරිදි ඉදිරිපත් කිරීම සිදු කරන්න.
- ඩුමිකා රංගනය සාමූහික ක්‍රියාකාරකමක් ලෙස ඉදිරිපත් කරන්න.
- ඩුමිකා රංගනයෙන් ලැබූ අන්දත්මි ඇසුරු කර ගෙන නිරික්ෂණ පත්‍රිකාව පුරවන්න. එයින් තමා තුළින් භොඳින් පුද්රේගනය වූ ව්‍යවසායක ගති ලක්ෂණ ඔබගේ හඳු සාක්ෂියට අනුව සංවර්ධනය වූ ගති ලක්ෂණ ලෙසත්, මධ්‍යක් පුද්රේගනය වූ ගති ලක්ෂණ සංවර්ධනය විය යුතු ගති ලක්ෂණ ලෙසත් හඳුනා ගන්න.
- සංවර්ධනය වූ ගති ලක්ෂණ සඳහා ලකුණු 03ක් ද මධ්‍යක් පුද්රේගනය වූ ගති ලක්ෂණ සඳහා ලකුණු 2 ක් ද පුද්රේගනය තොවූ ගති ලක්ෂණ සඳහා එක ලකුණක් ද දෙන්න.
- කණ්ඩායමේ සියලු දෙනාගේ ම ව්‍යවසායක අරමුණු වීමසා බලා අවසානයේ දී එවා පන්තියට ඉදිරිපත් කරන්න.

සිද්ධි අංක I

රෝචන ගොඩනැගිලි ඉදි කිරීමට ගන්නා බිලොක් ගල් නිෂ්පාදකයෙකි. ඔහු පුදේශයේ මූල්‍ය ඉල්ලුමෙන් 50% ක් පමණ සැපයීමට සමත් ව ඇත. එහෙත් වැඩි ගොඩ දැමීම හා ප්‍රවාහනය සඳහා බලපත්‍ර අවශ්‍ය වීම, සිමෙන්ති මිල ඉහළ යාම වැනි හේතු නිසා ඔහුගේ ව්‍යාපාරය ඉදිරියේ මහත් අවදානම් තත්ත්වයකට මූහුණ පැමට පුළුවන. ඉදිකිරීම් කටයුතුවල වර්ධනය නිසා එක ම නිෂ්පාදනයක රදී සිටීම අවසිදායක බව සිතන රෝචන නව්‍යතා වෙත යොමු වීමට සිතයි. රෝචන මූහුණ දුන් අවස්ථාව ඔබ කණ්ඩායමට පැවරුවේ නම් රෝචනට නව වෙළඳපොලක් සපයා දීමට ඔබ යෝජනා කරන ක්‍රියාමාර්ග හා විකල්ප නිෂ්පාදන මොනවාදැයි නිරුපණය කර දක්වන්න.

සිද්ධි අංක II

පමා වියේ පටන් ම සමාජ සේවයට ඇල්මක් දැක් වූ කමල් අ.පො.ස. (සා/පෙළ) විභාගයෙන් පසු ව ද සමාජ සේවකයු වශයෙන් ගම් පුදේශයේ ජනරිය විය. ඔහු ගමේ සමුපකාර පුදේශිකයේ කාරක සහිකයෙක් ව සිට පසු ව එම පුදේශයේ ම විවිධ සේවා සමුපකාර සම්තියේ සහාපතිවරයා වශයෙන් තේරී පත්විය. විවිධ සේවා සමුපකාර ව්‍යාපාරයේ සහාපති ලෙස නායකත්වය ගෙන කටයුතු කිරීමේදී එය පවත්වා ගෙන යාමට හා දියුණු කර ගැනීමට කළ යුතු කාර්යයන් මොනවාදැයි නිරුපණය කර දක්වන්න.

සිද්ධි අංක III

කේසලා ඇලුම් මෝස්කර නිරුපිකාවකි. ඇයට නගරයේ නිමි ඇලුම් සාජ්පුවක් ද ඇත. එහි සේවිකාවේ දෙදෙනෙක් වැඩි කරති. කේසලාගේ සාජ්පුවට ආසන්නව ඇලුම් මසන හා විකුණන තරගකරුවේ දෙදෙනෙක් සිටිති. පෙර මාසවලට සාජ්පුක්ෂ ව ඇලුම් අලවියෙන් ලබන ආදායම හා ඉල්ලුම අඩු වන බව කේසලාට පෙනෙයි. මිනිසුන්ගේ සිතුම් පැකුම්, ආදායම් තත්ත්ව, රැවී අරුවිකම් ඇතුළු සියලු පාරිසරික තත්ත්ව වෙනස් වන යුගයක තමා ද තම ව්‍යාපාරය ද රේට අනුරුදී ව වෙනස් විය යුතු බව කේසලා සිතයි. මෙම වෙනස් වීම සඳහා කේසලාට තොරතුරු අවශ්‍ය වේ.

I මේ සඳහා ඇයට පාරිසරික තත්ත්ව වෙනස් වීම පිළිබඳ තොරතුරු ලබා ගත හැකි පාර්ශවත්

II එම පාර්ශවවලින් තොරතුරු ලබා ගන්නා ආකාරයන්

III විවිධ පාර්ශව දැක් වූ අදහස් එක් කර ගැනීමෙන් තම ව්‍යාපාර කටයුතු වෙනසකට භාජනය කර ගැනීමෙන් සාර්ථක කර ගන්නා ආකාරයන් පිළිබඳ තොරතුරු සොයන්න.

ඉහත දැක්වෙන තොරතුරු පදනම් කර ගනිමින් කේසලාගේ නම්යාලි ගුණාගය විදහා දැක්වෙන අපුරුෂ ඩුම්කා රෝගනයක් මගින් ඉදිරිපත් කරන්න.

සිද්ධි අංක IV

ලෝහ වැඩි කර්මාන්ත ගාලාවක වැඩි කළ අසිතට සේවක අතිරික්තයක් නිසා කර්මාන්තයාලාවේ රැකියාවෙන් අස්වීමට සිදු විය. වෙනත් කර්මාන්තයාලා කිහිපයක් ම අසිතට රැකියා සඳහා ආරාධනා කළත් රැකියාවෙන් ලැබුණු වන්දී මුදල හා ගිල්පිය ඇුනය යොදවා තමාගේ ම ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කිරීම ගැන අසිතගේ සිත යොමු වෙයි. රැකියාව අනිම් වූ අසිතට වන්දී මුදල හැර වෙනත් මුදලක් නැත. ඔහු මෙම අවදානම් අවස්ථාවට මූහුණ දී සුදුසු තීරණ ගන්නේ කෙසේදැයි නිරුපණය

කර දැක්වන්න.

නිර්ණායක හා ලකුණු ලබා දීම :

නිර්ණායක	ලකුණු ලබා දීම			
	නිපුණතා මට්ටමට පැමිණ ඇත	නිපුණතා මට්ටමට පැමිණ නැත	4	3
<p>1. පෙර සුදානම, සැලසුම් සහගත බව සංවිධානය හා මෙහෙය්වීම</p> <p>2. සාර්ථක ව්‍යාපාරයක් අරඹා පවත්වා ගෙන යාමේ දී මෙහෙය්වන්නන් තුළ ව්‍යවසායක ගති ලක්ෂණ පුද්ගලනය කිරීමට සුදුසු වන සේ කාර්යයන් නිරුපණය කර දැක්වීම</p> <p>3. සැම අවස්ථාවක දී ම නෙව්ත්පාදන හැකියා පුද්ගලනය කිරීමේ හැකියාව</p> <p>4. නරඩින්නන්ගේ දැනුවත් වීම වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා විවිධ සන්නිවේදන මාධ්‍ය උපයෝගී කර ගැනීම</p> <p>5. හැකි සැම අවස්ථාවක ව්‍යාපාර සාර්ථකත්වයට අදාළ කර ගත හැකි යෝජනා ඉදිරිපත් කිරීම.</p>				

1. ඇගයීම් උපකරණ අංකය : 9-3.2 ආරම්භක තාක්ෂණවේදය
2. ආචාරණය කෙරෙන නිපුණතාව/ : 7.4 එදිනෙදා අවශ්‍යතාව ට අනුව හාවිතයට ගත හැකි හාණ්ඩ්/ ඇටුවුම් සැලසුම් කර නිරමාණය කරයි.
3. ආචාරණය කෙරෙන විෂය අන්තර්ගතය : • විවිධ කාර්ය හා සම්බන්ධ නිරමාණ අවශ්‍යතා හඳුනා ගැනීම
• උචිත නිරමාණ ක්‍රියාවලිය
• විවිධ තාක්ෂණික ශේෂු සංකලනය වන නිරමාණ
• නිරමාණයේ සාර්ථකත්වය සඳහා සලකා බැලිය යුතු සාධක
• පිරිවිතරවලට අනුකූල බව
• තබන්තුව පහසු වීම
• පරිසර හිතකාමී බව
• අමු ද්‍රව්‍ය පහසුවෙන් සපයා ගත හැකි බව
• පාරිභෝගික ආකර්ෂණය
• සැලසුම් කිරීම
• ද්‍රව්‍ය, උපකරණ, අවකාශය හා අනෙකුත් යෙදුවුම් තෝරා ගැනීම
• ක්‍රියාකාරී සාධ්‍යතාව සනාථ කර ගැනීම
• ජීකිකයක් සඳහා නිෂ්පාදන වියදම ගණනය
• සංවර්ධන යෝජනා
• නිරමාණය පිළිබඳ තොරතුරු සන්නිවේදනය සඳහා මෘදුකාංග හාවිතය
4. ඇගයීම් ප්‍රහේදය : නිරමාණත්මක ක්‍රියා "සරල මෙවලම් සැකසීමට තාක්ෂණවේද උපකුම් හාවිතය"
5. ඇගයීම් අරමුණු : • එදිනෙදා පරිසරයේ හමු වන ගැටුළ හඳුනා ගනියි.
• ගැටුළවකට සරල තාක්ෂණික විසඳුම් ගෙවීමෙනය කරයි.
• ගැටුළ විසඳීමේ දී නව තාක්ෂණය යොදා ගනියි.
• ඉවත දමන ද්‍රව්‍ය නැවත පරිහරණය කෙරෙහි සැලකිලිමත් වෙයි.
• වෙළඳපාල ඉල්ලුමක් ඇති නව නිරමාණ /ප්‍රවර්ධන කිරීමට පෙළණයි.
6. ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා උපදෙස් : 6.1 ගුරුහවතාව : • මෙම ඇගයීම් උපකරණයට අදාළ කරුණු හා උපදෙස් මුළුන් කියවා හොඳින් අවබෝධ කර ගැනීමෙන් ඔබට මෙම කාර්යය වඩාත්

පහසුවෙන් ක්‍රියාත්මක කළ හැකි බව සලකන්න.

- ගුරු මාර්ගෝපදේශයෙහි 6.7 ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කිරීමට පෙර මෙම ඇගයීම් උපකරණය පිළිබඳ ව සිසුන් දැනුවත් කරන්න.
- සිසු නිර්මාණ සඳහා අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය කළේවිලා ඇති ව රස් කර ගත යුතු බව සිසුන්ට අවබෝධ කර දෙන්න.
- අවශ්‍යතාවට ගැළපෙන නව නිපැයුමක් පිළිබඳ සිතිවිල්ලක් ඇති කර ගැනීමට මග පෙන්වන්න.
- කටු සටහනක් ඇදිය යුතු බව දැනුවත් කරන්න.
- උපාංගවලට අදාළ තොරතුරු පත්‍රිකා ලබා දෙන්න.
- ප්‍රා.තා.කු විෂය පිළිබඳ ඔබේ වාර්ෂික වාර සටහනේ සාදාගත් පරිදි ඇගයීම් දිනය කළේවිලා ඇති ව සිසුන්ට දන්වන්න.
- පහත දැක්වෙන උපදෙස් අනුව සිසුන් නිර්මාණය්මක ක්‍රියා සඳහා යොමු කර අගයන්න.
- නිර්මාණකරණයට(Design) අවශ්‍ය කටු සටහන් අදින්න.

6.2 ආරම්භක උපදෙස් හා ඉග් සිසුන්ට

- කටු සටහනට අනුව නිර්මාණයක් තැනීමට අවශ්‍ය උපාංග හඳුනා ගන්න.
- හාවිත කරන උපාංගවල ක්‍රියාකාරිත්වය හඳුනා ගන්න.
- අවශ්‍යතාව අනුව ඉවත දමන ද්‍රව්‍ය ද සපයා ගන්න.
- කාර්යයට ගැළපෙන හිතකර ද්‍රව්‍ය තෝරා ගන්න.
- සුදුසු ආවුදු හා උපකරණ තෝරා ගෙන නිවැරදි ව ආරක්ෂාකාරී ව පරිහරණය කරන්න.

6.3 අහියෝග හා තේමා සිසුන්ට

- තම නිර්මාණය, ඒ හා සඛැදි විවිධ තාක්ෂණික උපකරණ හා සමග සංසන්ධාය වීම.
- ප්‍රායෝගික ව හාවිතයට යොදා ගත හැකි වීම.
- තම සිතෙහි ඇති වූ සිතිවිල්ල අනුව නිර්මාණයේ මූල් සැලැස්ම ඇදිම හා ආශ්‍යතිය තැනීම

- විවිධාංගිකරණයට ලක් කළ (Modification) නිරමාණයේ කටුසවහනට අනුව අකෘතිය තැනීම
- යොදා ගත් තාක්ෂණවේ දී උපකුමය පැහැදිලි ව විස්තර කළ හැකි වීම
- ඉදිරි සංවර්ධනාත්මක යෝජනා සඳහා සැලැස්ම ගොඩ තැනිය හැකි වීම
- නව නිරමාණය පහත සඳහන් ගුණාග වලින් යුත් වීම.
  - අවම පිරිවැයක් වීම.
  - පහසුවෙන් අමුදවා ලබා ගත හැකි වීම
  - කොටස් එකලස් තිරිමේ පහසුව
  - නිමාව උසස් තත්ත්වයෙන් තිබීම
  - වෙළඳපොල ඉල්ලුමක් ඇති කර ගත හැකි වීම

නිර්ණායක හා ලකුණු ලබා දීම :

නිර්ණායක	ලකුණු ලබා දීම			
	නිපුණතා මට්ටමට පැමිණ ඇත		නිපුණතා මට්ටමට පැමිණ නැත	
	4	3	2	1
<ol style="list-style-type: none"> 1. ඒදිනෙදා මූහුණපාන ගැටලුවකට විසඳුම් සෙවීම 2. විවිධ පියවර ඔස්සේ සංවර්ධනය කළ සරල, නව තාක්ෂණික විසඳුම් යොදා ගැනීම 3. වෙළඳපොල විහවතාව 4. අඩු වියදුම් යෙදුම් යොදා ගැනීම 5. නිමාව උසස් තත්ත්වයෙන් තිබීම 				

1. ඇගයීම් උපකරණ අංකය : 9 (1-4) 3
2. ආවරණය වන නිපුණතාව/ නිපුණතා මට්ටම් : නිරමාණ පුද්රුගනයක් සැලසුම් කිරීම, සංවිධානය හා මෙහෙයුමේ නිපුණතාව
3. ආවරණය කෙරෙන විෂය අන්තර්ගතය : • නිපුණතා මට්ටම් සියල්ල ඇතුළත් වූ විෂය සන්ධාරය
4. ඇගයීම් ප්‍රහේදය : නිරමාණ පුද්රුගනය
5. ඇගයීම් අරමුණු : • අරමුණු ඉටු වන අයුරින් නිරමාණ පුද්රුගනයක් සංවිධානය කිරීමේ හැකියාව ලබයි.
- විවිධ නිරමාණ සැකසීමේ දී විවිධ කුසලතා වර්ධනය කර ගනියි.
  - නිරමාණ නිවැරදි ව පුද්රුගනය කිරීම සඳහා ඉදිරිපත් කිරීමේ හැකියාව ලබයි.
  - තව නිරමාණ හා තව්‍යතා බ්‍රහ්ම කිරීමට යොමු වෙයි.
  - නිරමාණ ආකර්ෂණීය හා ක්‍රමවත් ලෙස ස්ථාන ගත කර පුද්රුගනය පවත්වයි.
  - අලෙවි කළ හැකි හාන්ච් හා සේවා මගින් ව්‍යවසායකත්ව කුසලතා වර්ධනය කර ගනියි.
- 6.0 ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා උපදෙස් :
- 6.1 ගුරුහැවතාව :
- පුද්රුගන දිනයේ වැඩසටහන සිසුන් සමග සූදානම් කර විදුහළ්පතිගේ අනුමැතිය ලබා ගන්න.
  - ඔබ උගන්වන ශේෂීවල, පුද්රුගනය සඳහා ඉදිරිපත් කරන සිසුන්ගේ හාන්ච් හා ඔවුන්ගේ නම් ලේඛන ගත කරන්න.
  - පුද්රුගන හාන්ච් අංකනය කර සුරක්ෂිත ව ගබඩා කරන්න.
  - ක්‍රියාකාරී කම්ටු පත්කොට වගකීම් පවරන්න.
  - සුදුසු ස්ථානයක්/පුද්රුගනය සඳහා කල් වේලා ඇති ව සූදානම් කර සිසු කාර්යයන්ට අවශ්‍ය විදුලිය සැපයීම වැනි පහසුකම් සූදානම් කරන්න.
  - විනිශ්චය මණ්ඩලය සූදානම් කිරීම හා පුද්රුගන හාන්ච් විනිශ්චය කිරීමට අවශ්‍ය නිරණයක හා මග පෙන්වීම ලබා දෙන්න.
  - සහභාගී වන සිසුන් ඇගයීමට ත්‍යාග සහ මුදිත සහතික සූදානම් කරන්න.
  - ගාලාවක හෝ පංති කාමරයක හාන්ච් පිළිවෙළට ස්ථානගත කරන්න.
  - පුද්රුගන ගාලාවට හෝ කුරියකට යන මග ඊතල ලකුණු මගින් පෙන්වුම් කරන්න.
  - නිරමාණ පුද්රුගනයට නිරමාණකරුවන් හෝ තව නිපැයුම්කරුවන්ගේ කොමිසම් සහාය ලබා ගන්න. පුද්රුගනයෙන් පසු එම හාන්ච් ජාතික හා ජාත්‍යන්තර මට්ටම දක්වා ඉදිරිපත් කිරීමට සිසුනට අවස්ථාව ලබා දෙන්න. පවතින පහසුකම් යටතේ අවශ්‍ය කටයුතු සංවිධානය කරන්නට කටයුතු යොදන්න.
  - පුද්රුගනය අවසානයේ ප්‍රතිපෝෂණය ලබා

ගැනීමට සම්පූර්ණ ඇගයීමට ලක් කරන්න.

- 6.2 ආරම්භක උපදෙස් හා ඉගි
සිසුන්ට :
- නිරමාණ පුදරුගනය පැවැත්වෙන දින වකවානු ගුරුහවතා හා එක් ව තීරණය කරන්න
  - අරමුණුවලට අනුකූල ව ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සකස් කරන්න.
  - ඉදිරිපත් කරනු ලබන සැම හාන්චයක් සමග ම ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ සටහන් තබා ගන්න.
  - හැකි පමණ අඩු වියදම් කුමවේද/අමුදවා/ උපකරණ හාවතා කරන්න.
  - පුදරුගන හාන්ච මතා නිමාවකින් හා දැකුම්කලු බවකින් යුතුව ඉදිරිපත් කරන්න.
  - ක්‍රියාකාරී හාන්චවල ක්‍රියාකාරිත්වය පරීක්ෂා කර බලා පුදරුගනය කරන්න.
  - හාන්ච ඉදිරිපත් කිරීමේ දී නිවැරදි ව (පුදරුගන පුවරු/රාක්ක) නරඹන්නන්ට අපහසුතාවක් ඇති නොවන පරිදි ඉදිරිපත් කරන්න.
  - කණ්ඩායමක් ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමේ දී කණ්ඩායම් හැඟීමෙන් යුතු ව කටයුතු කරන්න.
  - හාන්චයට අදාළ වියදම් ඇස්තමේන්තුවක් සකසන්න.
  - අවශ්‍ය පරිදි ගුරුවරුන්ගේ /දෙම්විපියන්ගේ හෝ වෙනත් සම්පත් පුද්ගලයින්ගේ සහාය ලබා ගෙන ඒ පිළිබඳ ව සටහන් තබන්න.
  - හාන්චවල වගකීම ඇතුළු සංවිධානය හා මෙහෙය වීමේ කාර්යයන් තම කණ්ඩායම අතර බෙදා වෙන් කර ගන්න.
  - ඉදිරියේ දී මූහුණ දීමට සිදු විය හැකි ඇතැම් අහියෝග හා ගැටුලු කිහිපයක් පහත දැක් වේ. මේ සම්බන්ධයෙන් ගුරුවරයා මෙන් ම සිසුන් ද දැනුවත් වීම හා රට සූදානම් වීම ඉතා වැදගත් ය.
  - පුදරුගනය පවත්වන ස්ථානය ආකර්ෂණීය අන්දමින් සකස් කිරීම හා (Ground plan) ර්තල ලකුණු මගින් ස්ථානය පෙන්වුම් කිරීම
  - ඇතුළු වන ස්ථානය හා පුදරුගන ගමන් මග හා පිටවන ස්ථානය ර්තල මගින් පෙන්වුම් කිරීම.
  - හාන්ච තබන ස්ථානයේ සියලු පහසුකම් සකසා දීම
  - අලවි කළ හැකි හාන්ච සඳහා සුදුසු ස්ථානයක් සූදානම් කිරීම
  - පුදරුගන හාන්ච ඉදිරිපත් කිරීමේ දී ඒවා සමග ඇති පුදරුගන පුවරුවල රුප සටහන්, ප්‍රස්තාර, පරිගණක සහාය ලබා ගැනීම
  - පරිගණක පහසුකම් ඇති නම් ඒ ආධාරයෙන් පැහැදිලි කිරීමේ කුමවේදයක් සැකකිම
  - විදුහල්පතිතුමා/ගුරු මණ්ඩලයේ සහාය ලබා ගැනීම අදාළ කම්ටු සඳහා සුදුසු පුද්ගලයින් තෝරා ගැනීම

- ක්‍රියාකාරී සැලසුම සැකසීම
- නිරමාණකරණය පිළිබඳ දැනුමැති ආරාධිත අමුත්තකු ගෙන්වා ගැනීම
- ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීමේ වැඩ පිළිවෙළ (මාධ්‍ය අනුග්‍රහ ලබා ගැනීම)
- පුද්රුගනයේ සමාරම්භක අවස්ථාව සැලසුම කිරීම

නිර්ණායක හා ලක්ෂු ලබා දීම :

නිර්ණායක	ලක්ෂු ලබා දීම			
	නිපුණතා මට්ටමට පැමිණ ඇත	නිපුණතා මට්ටමට පැමිණ නැත	4	3
<ol style="list-style-type: none"> 1. පෙර සුදානම හා සංවිධානය, මෙහෙයුම් 2. නැවුම්, නවාංග හා නවාතා ඇතුළත් ප්‍රයෝගනවත් නිමැවුම් ඉදිරිපත් කිරීම 3. පුද්රුගන හාන්චි හා සැපයුම් ක්‍රමවත් හා ආකර්ෂණීය ලෙස ස්ථානගත කර කිරීම 4. නරඹන්තනන්ගේ දැනුවත් විම වැඩ දියුණු කිරීම සඳහා විවිධ සන්නිවේදන මාධ්‍ය උපයෝගී කර ගැනීම 5. අලෙවී කළ හැකි හාන්චි හා සේවා මගින් ව්‍යවසායකත්ව කුසලතා පෙන්වීම 				

1. ඇගයීම් උපකරණ අංකය : 9 (1-4) 4
2. ආවරණය කෙරෙන නිපුණතාව/ නිපුණතා මට්ටම : ව්‍යාපෘතිය සැලසුම් කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී ස්වනිර්මාණ සංග්‍රහය සකස් කිරීමේ නිපුණතාව
3. ආවරණය කෙරෙන විෂය අන්තර්ගතය : • ව්‍යාපෘතියට අදාළ විෂය අන්තර්ගතය
4. ඇගයීම් ප්‍රහේදය : ස්වනිර්මාණ සංග්‍රහය
5. ඇගයීම් අරමුණු : • ව්‍යාපෘතිය ආරම්භයේ සිට අවසානය දක්වා සක්‍රිය ලෙස නිරත වූ කාර්යයන් පිළිබඳ විවිධ ව්‍යාපෘති හා සටහන් ගොනු කරයි.
- නිමැවුම් පාදක ව්‍යාපෘති කාර්යයන්හි යෙදීමෙන් ලබා ගත් නිරික්ෂණ, සම්ක්ෂණ, සම්මුඛ සාකච්ඡා හා වෙනත් අධ්‍යායනයන් පිළිබඳ ව තොරතුරු ඉදිරි ප්‍රයෝගනය සඳහා වාර්තා කර තබයි.
  - අනාගතයේ දී හොඳ විසඳුම් ලබා දීම සඳහා ප්‍රයෝගනවත් විය හැකි තමාට මූහුණු දීමට සිදු වූ ගැටුමය අවස්ථා හා බාධක ලියා තබයි.
  - තමා නිම කළ ව්‍යාපෘති පිළිබඳ නැවත නැවත සිතුම්න් ස්වයං ඇගයීමක නිරත වීමට හැකි ප්‍රයෝගනවත් නිර්මාණයක් ලෙස අගය කරයි.
  - ව්‍යාපෘති කාර්යයන්හි නිරත වීමේදී ලබා ගත් නව සෞයා ගැනීම් පිළිබඳ විස්තර ඉදිරියේදී නව නිර්මාණ කිරීම සඳහා වාර්තා කර තබයි.
6. ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා උපදෙස්:
- 6.1 ගුරුහවතාව :
- මෙම ඇගයීම් උපකරණයට අදාළ කරුණු හා උපදෙස් මූලින් කියවා හොඳින් අවබෝධ කර ගැනීමෙන් ඔබට මෙම කාර්යය සිසුන් ලබා වඩාත් පහසුවන් ක්‍රියාත්මක කළ හැකි බව සලකන්න.
  - ව්‍යාපෘති කාර්යයන් ආරම්භ කිරීම සඳහා සිසුන්ට උපදෙස් දෙන මූල් දිනයේ දී ස්වනිර්මාණ සංග්‍රහය සකස් කිරීම සඳහා ද අවශ්‍ය උපදෙස් ලබා දෙන්න.
  - ව්‍යාපෘතිය අවසානයේදී තම ස්වනිර්මාණ සංග්‍රහය සැම දිජ්‍යායකු විසින් ම ඉදිරිපත් කිරීමට සූදානම් විය යුතු බව සිසුන්ට දැනුම් දෙන්න.
  - ස්වනිර්මාණ සංග්‍රහයකට පදනම් විය යුතු නිර්ණායක සහ එම නිර්ණායක හා සම්බන්ධ පොදු ගුණාග කිහිපය ද සිසුන් වෙත ලබා දෙන්න.
  - ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කෙරෙන අතරවාරයේදී අවස්ථා කිහිපයක් සැලසුම් කර ගෙන වරින් වර ස්වනිර්මාණ සංග්‍රහය පරික්ෂාවට ලක් කරමින්, උපදෙස් දෙමින් සිසුන් දිරිමත් කරන්න.
  - තොරතුරු රස් කිරීම සඳහා ගුරු මාර්ගෝපදේශයෙහි දක්වා ඇති ආකෘති සිසුන්ට ලබා දෙන්න.
  - ඇගයීමට හාන්තය කිරීම සඳහා යොදා ගන්නා ඇගයීම් නිර්ණායක පිළිබඳ ව ද සිසුන් ආරම්භයේදී ම දැනවත් කරන්න.

- 6.2 ආරම්භක උපදෙස් හා ඉග්‍රස්ථාන්ට**
- සැම දිජ්‍යාලයෙකු විසින් ම මෙම ස්වනිර්මාණ සංග්‍රහය තනි තනි ව සකස් කළ යුතු ය.
  - ව්‍යාපෘතියට අදාළ දෙනීක තොරතුරු රස් කිරීම සඳහා ක්ෂේත්‍ර පොතක් හා විෂය කරන්න.
  - එහි තොරතුරු ලබා ගත් දින, ස්ථාන, හමු වූ පුද්ගලයින්, ඔවුන්ගෙන් ලබා ගත් තොරතුරු, ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳ තමාගේ ආකල්ප හා හැඟීම් ආදිය සටහන් කරන්න.
  - ක්ෂේත්‍ර පොත සතියකට වතාවක් ගුරුහැවතාට ඉදිරිපත් කර උපදෙස් ලබා ගන්න.
  - ලිපි ගොනුවක් ගෙන තම නිර්මාණ ව්‍යාපෘතියේ සැම කොටසක් ම හා පියවරක් ම නියෝජනය වන පරිදි සටහන් හා තොරතුරු පහත සඳහන් පරිදි ඇතුළත් කරන්න.
  - ගැටුලුමය අවස්ථාවේ වැදගත් කරණු
    - ගැටුලුමය අවස්ථාවේ ආරම්භයේ සිට නිමැවුම (අවසන් එලය ඇගයීම) හා සම්බන්ධ සියලු කටයුතුවලට අදාළ විස්තර හා තොරතුරු
    - ගැටුලු ව විසඳීම සඳහා යෝජනා වූ විවිධ ක්‍රියාමාර්ග හා තේරුගත් සුදුසු ම ක්‍රියාමාර්ගය
    - තොරතුරු සටහන් කිරීමේ දී ලිඛිත ප්‍රකාශන මෙන් ම විතු, කටු රුප සටහන්, කාර්මික විතු, ජායාරුප, මුද්‍රිත හා විද්‍යුත් මාධ්‍යවලින් එකතු කරගත් තොරතුරු
    - සුදුසු ම ක්‍රියාමාර්ග තේරු ගැනීමේ දී රට අදාළ තාත්ත්වික තොරතුරු මෙන් ම පසු බිම් කර ගත් න්‍යායික තොරතුරු (විස්තර සහිත ව)
    - මෙහි දී ලිඛිත තොරතුරු මෙන් ම සුවිශේෂ අවස්ථාවල දී හා විෂය කළ උපකරණ හෝ එහි කොටස්, නිදර්ශක ආකෘති වැනි ඉවාමය තොරතුරු එකතු කළ හැකි බව සලකන්න.
    - ලිපිගොනුවට ක්ෂේත්‍ර පොත ද ඇතුළත් කරන්න.
  - ඉහත තොරතුරු ඇතුළත් ලිපි ගොනුව සකස් කිරීමේ දී ක්‍රමවත් පිළිවෙළකට විස්තර ගොනු කරන්න.
  - ස්වනිර්මාණ සංග්‍රහය සම්පූර්ණ කළ පසු පන්තියට ඉදිරිපත් කර විෂය හාර ගුරුහැවතාගේ පරීක්ෂාවට හාර දෙන්න.

6.3 අභියෝග හා තේමා සිපුවක්ට

- ස්වනිර්මාණයක් වීම
- ව්‍යාපෘතියට අදාළ තොරතුරු ඇතුළත් සාරගේහ ප්‍රලේඛනයක් වීම
- තොරතුරුවල විවිධත්වය පුදරුණය කෙරෙන නිමැවුමක් වීම
- ගැටුපු හා බාධක, නව සොයා ගැනීම්, හා නව අත්දැකීම් ඇතුළත් ප්‍රයෝගනවත් තොරතුරු ගොනුවක් වීම

නිර්ණයක හා ලක්ෂු ලබා දීම :

නිර්ණයක	ලක්ෂු ලබා දීම			
	නිපුණතා මට්ටමට පැමිණ ඇත		නිපුණතා මට්ටමට පැමිණ නැත	
	4	3	2	1
1. තාක්ෂණීක ක්‍රියාවලිය කාර්යයට අදාළ ප්‍රධාන කොටස්/පියවර හඳුනා ගැනීම, ක්‍රියාවලි පරේපාටි අනුගමනය කිරීම නව තාක්ෂණීක මූලධර්ම අවස්ථාවේ ව හාවිතයට ගැනීම ප්‍රායෝගික කුසලතා/වර්ධනය, කාර්යය අතරතුර විමසිලිමත් වීම හා ඇගයීම				
2. තොරතුරු හා සන්නිවේදනය. තොරතුරු හා දත්ත ගොනු කිරීම, ක්ෂේත්‍ර පොත පවත්වාගෙන යාම, තාක්ෂණීක වදන් හාවිතය, ලබා ගත් දැනුම හා තම නිර්මාණත්මක අදහස් පැහැදිලි ව ඉදිරිපත් කිරීමට රුපසටහන්, නිදරුණක ආකෘති හා පරිගණකය හාවිතය				
3. ගැටුපු විසඳීම. සැලසුම් සකස් කිරීම, දළ රුප සටහන් හා රුපණ, ගැටුපු විසඳුම් මාර්ග හා විකල්ප තොරු ගැනීම, සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීම				
4. නිමි එලය. නිමාව හා පිරිවිතර සැසඳීම, ප්‍රබලතා හා අඩුපාඩු හඳුනා ගැනීම. වැඩි දියුණු කිරීමට යෝජනා හා හේතු දැක්වීම, නව සොයා ගැනීම				
5. වාර්තාකරණයේ ක්‍රමවත් බව. පැහැදිලි බව හා නිවැරදි බව, පිළිවෙළ හා පිරිසිදු බව. උනන්දුව හා උත්සාහය, නිර්මාණයිලි බව				

වර්ෂ අවසාන ලකුණු ප්‍රදානය

වසර තුළ විෂයයට අදාළ පාසල පදනම් කරගත් ඇගයීම් උපකරණ මගින් ලබා ගත් ලකුණු වලින් 50% ක් ද, වර්ෂ අවසානයේ දී පලාත්/කළාප මට්ටමින් පිළියෙල කළ ලිඛිත ප්‍රශ්න පත්‍රයට ලබා ගත් ලකුණුවලින් 50% ක්ද ගෙන අවසන් ලකුණ ගණනය කළ යුතු ය.

ඉහත සඳහන් පාසල පදනම් කර ගත් ඇගයීම් උපකරණ ක්‍රියාත්මක කළ යුතු ආකාරය පහත දැක් වේ.

වාරයක් සඳහා = 03

වසරක් සඳහා = 09

අගයීම් උපකරණ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී ලකුණු ප්‍රදානය කරනු ලබන්නේ නිර්ණායක මූලිකව ය. නිර්ණායක මූලික ඇගයීමේ දී පහත සඳහන් ක්‍රියා පිළිවෙළ අනුගමනය කෙරේ.

i. සැම ඇගයීම් ප්‍රහේදයක් සඳහා නිර්ණායක පහ බැංහින් යොදා ගැනීම

ii. එක් නිර්ණායකයක් සඳහා උපරිම ලකුණු 04 බැංහින් ලබා දීම

මේ අනුව කිසියම් ඇගයීම් ප්‍රහේදයක් සඳහා දිජ්‍යායෙකුට ලබා ගත හැකි උපරිම ලකුණු ප්‍රමාණය වන්නේ 20 කි. වර්ෂය සඳහා ලබා ගත හැකි උපරිම ලකුණු ප්‍රමාණය (20 x 9) 180 කි. ඔබේ පන්තියේ අනිල් නමැති දිජ්‍යාව වසරහි මූල පරීක්ෂණ සංඛ්‍යාවට ඉදිරිපත් ව ලබා ගත් ලකුණු ප්‍රමාණය 160 යයි සිතන්න. ඒ අනුව ඔහුගේ වසර අවසාන පාසල් පදනම් කරගත් ලකුණ පහත සඳහන් පරිදි ගණනය කළ හැක.

වර්ෂය අවසානයේ පාසල් පදනම් කරගත් ඇගයීම් ලකුණු තීරණය කිරීම

එක් පරීක්ෂණයක් සඳහා ලබා ගත හැකි උපරිම ලකුණු ප්‍රමාණය = 20

වසරක් තුළ නිම කළ යුතු පරීක්ෂණ 9 සඳහා
මූල ලකුණු = $20 \times 9 = 180$

අනිල් ලබා ගත් ලකුණු = 160

වසර අවසානයේ පාසල් පදනම් කර ගත්
ගණනය කිරීම = $\frac{160}{180} \times 100$

අනිල්ගේ අවසාන ලකුණ = $\frac{16000}{180} = 88.88$

ආසන්න පූර්ණ සංඛ්‍යාවට අනුව අනිල් ලබා ගත් ලකුණු = 89

වාරයක් සඳහා පාසල් පදනම් කරගත් ලකුණු තීරණය කිරීම

පළමු වාරය සඳහා අනිල් ලබාගත් මූල ලකුණු සංඛ්‍යාව 48 නම්, ඔහුගේ පළමු වාරයේ අවසාන ලකුණු පහත සඳහන් පරිදි ගණනය කළ හැකි ය.

වාරයක් තුළ නිම කළ යුතු පරීක්ෂණ

03 සඳහා මූල ලකුණු = $20 \times 3 = 60$
අනිල් ලබා ගත් ලකුණු = 48

වාරය සඳහා අවසාන ලකුණු ගණනය කිරීම = $\frac{48}{60} \times 100$

වාරය සඳහා අනිල්ගේ අවසාන ලකුණු = $\frac{4800}{60} = 80$

පළමු වාරය සඳහා ලකුණු = 80